

Fåglar ¹₂₀₀₆ i Bohuslän

Fågelåret 2005

Fåglar i Bohuslän

ges ut av Bohusläns Ornitologiska Förening (BohOF) och har utkommit med ett nummer per år sedan 1999. Innehållet utgörs främst av en sammanställning av intressantare fågelobservationer som gjorts under det senast föregående året, baserad på de uppgifter som kommit in via rapportsystemet *Svalan* samt, till en mindre del, individuella årsrapporter från enskilda fågelskådare.

BohOF grundades år 1998 och har för närvarande (år 2006) 270 medlemmar. Föreningens syfte är att stimulera intresset för och kunskapen om fågellivet i Bohuslän, samt att agera i fågelsskyddsfrågor inom landskapet. Varje år anordnas ett antal möten, föredrag, exkursioner, studiecirkelar och resor för medlemmar och andra intresserade.

Medlemsavgiften (som inkluderar *Fåglar i Bohuslän* och två medlemsblad per år) för 2006 är 100 kr, för juniorer 50 kr och för familjemedlemmar 40 kr. Beloppet sätts lämpligen in på postgiro 169 55 43-7, och glöm inte att ange namn, adress och gärna telefonnummer. Dekaler med BohOF:s märke kostar 20 kr. Äldre fågelrapporter finns fortfarande att köpa (fågelåren 1998-2004); är du intresserad så hör av dig till Kenneth Johansson (tel nr på sidan 71).

På BohOF:s hemsida **www.bohof.com** finner man all möjlig information om föreningen och fågelskådande i Bohuslän, samt flera intressanta länkar. Vill du ha uppgifter om aktuella fågelobservationer kan du gå in på **www.kustobsar.se** eller **www.artportalen.se/birds**.

Namn, adresser och telefonnummer till BohOF:s styrelsemedlemmar och kommunombud återfinns på sidan 71. Rapportmottagare är Lars Viktorsson, och hans adress, e-postadress och telefonnummer finner du på sidan 8 och 71.

Innehållsförteckning

Fågelåret 2005 och vädret	4
Om fågelrapporten och rapportering	6
Systematisk sammanställning	10
Fynd som ej godkänts för publicering	66
Rapportmall för år 2006	68
Årets tuvsnäppa	70
BohOF:s styrelse och kommunombud	71

Omslag *Fjällpipare vid Åseby, Kungälv 19 maj 2005. Foto: Peter Hvass.*

Baksida *Tretåig hackspett vid Svankällan, Hisingen 30 april 2005.*

Foto: Elvor Ohlin.

Förord

Årsrapporten i *Fåglar i Bohuslän* har tidigare år oftast kommit ut under senhösten/förvintern, och i något fall till och med ännu senare. Inför årets upplaga, *Fågelåret 2005*, ville vi försöka ge ut den redan under våren 2006. Ju färskare uppgifter desto roligare läsning. Att ge ut årsrapporten så här tidigt medför vissa svårigheter. Bland annat måste vi få in besluten från Rapportkommittén i Göteborg när det gäller rariteter i landskapets göteborgsdelar och från Raritetskommittén angående de raritetsrapporter den behandlar. Om man publicerar *Fågelåret* under senhösten så finns redan alla dessa uppgifter tillgängliga, vilket kanske inte alltid är fallet då man väljer att publicera den under våren.

Fågelrapporteringen förändras undan för undan, och rapporteringen via *Kustobsar* upphörde redan vid årsskiftet 2004/2005. Nu ska alla uppgifter läggas in på *Svalan*. Det är fortfarande möjligt att rapportera via e-brev, diskett, CD eller pappersrapport till rapportmottagaren, men dessa uppgifter måste sedan av vår redaktion läggas in på *Svalan*. Denna nationella databas möjliggör omfattande sökningar och sammanställningar, men kan tyvärr knappast kallas användarvänlig.

Fenologitabellen utgår från och med i år. Tidigaste och senaste fynddatum för vissa flyttfåglar återfinns nu istället i respektive arttext. Ringmärkningen på Industriängarna under 2005 kommer att redovisas i höstnumret av *Fåglar i Bohuslän*. Rapportmallen kan väl på ett sätt sägas ha spelat ut sin roll numera, eftersom de flesta rapporterar de arter de själva tycker är intressanta till *Svalan* utan att konsultera någon mall. I år finns ändå en rapportmall med för den som vill ha lite vägledning (se sidan 68).

Under hösten 2006 hoppas vi som sagt kunna ge ut ett rent tidskriftnummer av *Fåglar i Bohuslän* med artiklar om Bohusläns fåglar och fågelskådare. Har du uppslag till artiklar eller kan bidra med sådana till detta höstnummer, så hör av dig till undertecknad.

Att sammanställa en sådan här årsrapport är inte lätt: antalet observationer, datum, lokaler, observatörer, medobservatörer osv är mycket stort, och tycks öka för varje år, varför det är nära nog omöjligt att undvika att olika slags fel smyger sig in. Vi ber om ursäkt för sådana misstag, och ber dig också påpeka allvarligare fel så att vi kan rätta till dem i kommande nummer (kontakta rapportmottagaren eller undertecknad).

Till sist ett stort tack till alla som bidragit med fågelrapporter och foton detta år, samt till alla som på olika sätt medverkat i framställningen av denna skrift.

Malmö 26 april 2006

Ingemar Åhlund Tel 0704-50 86 25 E-post: ing_ahlund@hotmail.com

Fågelåret 2005

Tack vare stormen ”Gudrun” blev januari långt mer spännande än vanligt: under månaden sågs bl a tre *gråliror*, en *mindre lira*, en *stormsvala*, 15 *klykstjärtade stormsvalar* (av totalt 21 under året), nära 1000 *havssulor*, en *brednäbbad simsnäppa*, 117 *dvärgmåsar*, en *tärnmås* och 58 *lunnefåglar*. Det var också mycket milt under januari-februari, varför mängden fynd av *vattenrall*, *dvärgbeckasin*, *enkelbeckasin*, *morkulla* och *ängspiplärka* under dessa två månader inte förvånar.

Tio *tretåiga hackspettar* rapporterades under januari-april, inte heller oväntat med tanke på den goda förekomsten under hösten 2004. Hela 25 *röda glador* sågs från mars och framåt, nytt årsrekord. I Munkedals kommun besökte två *gråspettar* bebyggda trakter, en i februari och en i april. En sjungande *kornsparv* upptäcktes i Uddevalla i början av april, och antalet *ringtrastar* som sågs under vårsträcket var rekordhøgt. Den 30 april dök Bohusläns tredje *svarthuvade mås* upp i Torslandaviken. På samma lokal sågs en rödspov av rasen *islandica* den 2 maj, och den 3 maj hittades här landskapets andra *rostgumpsvala* bland hundratals *ladusvalor*, liksom årets första *tornseglare*. *Mosnäppa* och *myrsnäppa* förekom i mycket goda antal under vårsträcket, framför allt vid Tofta kile i Kungälv.

Den 19 maj inleddes en hektisk period för bohusskådarna: den dagen sågs en *gulnäbbad lira* i Sotenäs, en *islandica-rödspov* i Torslandaviken och sex *fjällpipare* rastade i Kungälv och en i Uddevalla (den senare följdes av ytterligare tre dagen efter). På eftermiddagen samma dag sågs en *tjockfot* (landskapets andra) tillfälligt i Dragsmark, Uddevalla. Runt den 21 maj fanns en *turturduva* i Kämpersvik, Tanum, den andra av de tre ex som påträffades i Bohuslän detta år. Den 22 maj sträckte en *svart stork* norrut vid Rossö, Strömstad, följd av en *silkeshäger* som drog norrut vid Tofta kile den 24 maj.

Rekordmånga *sävsångare* hördes sjunga i sydligaste Bohuslän, och sammanlagt tio *vaktlar* spelade runtom i landskapet under maj-juli. Den 10 juni upptäcktes en sjungande *sydnäktergal* på Malmön i Sotenäs, landskapets andra. Årets enda nya art för Bohuslän sågs på Ramsö söder om Kosteröarna den 12 juni: en *ökentrumpetare*! Därmed har **354 arter** setts i Bohuslän. Stora mängder rastande *svartsnäppor* uppträdde i mitten av juni.

Bläsand och *snatterand* häckade med ett par vardera, och hela 18 häckningar av *vitkindad gås* rapporterades. Åtta lokaler med häckande *silvertärnor* påträffades i norra delen av landskapet. *Brun kärrhök* hade sitt bästa år någonsin med ett flertal konstaterade och sannolika häckningar. En adult *havsörn* översomrade i området mellan Marstrand och Nordre älvs fjord. Antalet *toppskarvar* som räknades in under sommaren vid Segelskären och Väderöarna var rekordhøgt, och överträffade vida antalet storskarvar i samma område.

Vitgumpad buskskvätta, Malmön, Sotenäs 30 september 2005. Foto: Matti Åhlund.

Tre unga *rosenstarar* sågs på Hisingen och Hönö i början av hösten, och Bohusläns sjunde *tuvsnäppa* fanns vid Breviks kile på Tjörn i mitten av september. En *svarthakad buskskvätta* av den östliga rasgruppen ("vitgumpad buskskvätta") dök upp på Malmön, Sotenäs i månadsskiftet september-oktober, det andra fyndet i Bohuslän. Två *större piplärkor*, en vid Torslandaviken och en vid Breviks kile på Tjörn, sågs också vid denna tidpunkt. *Fisktärna* och *silvertärna* fanns kvar i goda antal fram till den 21 oktober. En "grön våg" sköljde över bohuskusten (och övriga landet) under hösten: sammanlagt åtta *taigasångare* påträffades under september-november! Två andra rariteter under oktober var en *kungsfågelsångare* på Väderöarna och en *videsparv* på Ursholmen, Koster.

Under oktober-november hittades tre västliga *svarthakade buskskvättor* längs bohuskusten. Fem *tornseglare* sågs mellan 2 oktober och 7 november – vi får aldrig veta om det fanns någon blek tornseglare bland dessa, men det är inte uteslutet. Den *blå kärrhöken* förekom mycket rikligt under hösten. Ett antal blåsdagar under senhösten medförde att bl a tre *tärnmåsar*, sju *brednäbbade simsnäppor*, över 5000 *alkekungar* och stora mängder *bredstjärtade labbar* siktades i havsbandet. Från slutet av november kunde vi skönja början på en liten *hökuggle*-invasion. December blev mild, vilket återspeglas inte bara i antalet *vattenrallar*, *dvärgbeckasiner*, *enkelbeckasiner*, *morkullor* och *ängspiplärkor*, utan också i fynden av en *gluttsnäppa* den 11:e, en *gransångare* den 17:e och en *trädlärka* den 31:e.

*Ökentrunpetare, Ramsö, Strömstad 12 juni 2005. Årets enda nya art för Bohuslän.
Foto: Nils Abrahamsson.*

Slutligen kan nämnas att de båda *islommarna* och *vattenpiplärka* även detta år sågs i goda antal. Rekordmånga *roskarlar*, *berglärkor* och *mindre hackspettar* rapporterades också, medan *storlabben* kraschlandade på blott 32 sedda ex under året – under 2004 påträffades över 1500!

Ingemar Åhlund

Vädret

Januari månad gav oss årets särklassiga väderhändelse, den stora orkanartade stormen den 8. Månaden var ovanligt mild de första tjugo dagarna. Två dagar efter stormen uppmättes en temperatur på 10,2°, någon tiondel ifrån den högsta någonsin uppmätta januaritemperaturen. Efter den 20 sjönk temperaturen under noll, för att åter bli plusgrader mot månadsslutet. **Februari** fortsatte med onormalt höga temperaturer. Omkring den 10 drog kraftiga nederbördsområden in från väster, först mest som regn, men sedan kraftigt snöfall den 12. Fram mot den tjugonde smälte snön bort. Den sista februariveckan strömmade kalluft ned från norr och månadsslutet blev rekordkallt. Kölden fortsatte in i **mars**. Den kallaste marstemperaturen i Göteborg sedan 1965 uppmättes den 3 med -16,2°. Flera nederbördsområden kom in vid månadens mitt, vid kusten delvis som regn. Kylan höll i sig över själva vårdagjämningen, men ett par dagar senare kom våren med temperaturer kring 15°. Om man med vår menar en dygnsmedeltemperatur över 0°, så var våren omkring tre veckor försenad i

Bohuslän. I södra Norrland däremot kom våren fjorton dagar tidigare än normalt.

En ovanligt torr **april**-månad började med ett högtryck. Den 4 uppmättes månadens högsta temperatur, 18,7°. Sedan följde en lågtrycksperiod fram till månadens mitt, bl a med åskväder. En lång högtrycksperiod avlöste innan månadsfinalen: en regnig valborgsmässoafton. Ofta molniga **maj**-dagar gjorde månaden något kylig, det dröjde ända till månadsslutet innan vi nådde 25-gradig värme, och då bara under någon enstaka dag i södra Bohuslän. Regnmängden var trots den höga molnigheten mindre än normal. **Juni** månad var regnig och kylig. Fyra enstaka temperaturoppgångar över 20° för Göteborgs horisont, medan Måseskär ej nådde denna gräns någon gång. Vädersituationen var allt annat än bra för våra häckfåglar. Två dagar, den 3 och 21, gav stora regnmängder. I början av **juli** kom en efterlängtd värmebölja, som varade i tio dagar. Med undantag för ett värmeåskväder föll inget regn under denna period. Men sedan sjönk värmen, och flera regnväder passerade. Dessa gjorde månaden till en av de blötaste de senaste trettio åren.

En regnig inledning av **augusti** övergick i högsommarvärme och torrväder i månadsmittet. Ytterligare en regnperiod avlöste, följt av en väderförbättring mot månadsslutet. **September** gav i huvudsak torrt väder, något som varit vanligt de senaste åren. Undantaget var ett par dagar med höstrusk och temperaturer kring nollstrecket i mitten av månaden. Då blåste också vindar kring 20 m/sek vid Måseskär. **Oktober**-vädret kännetecknades av solrekord, 153 mot normala 100 månadssoltimmar. Vackra brittsommardagar med höga temperaturer avlöstes av svala dagar och riklig nederbörd kring den 20. Mot slutet av månaden kom varmare väder tillbaka och stannade kvar månaden ut. Det mycket milda vädret varade till **novembers** mitt. Men då kom ett djupt lågtryck med kallare luft, stormbyar den 14:e på 26 sekundmeter på Väderöarna förebådade väderomslaget. Frostdagar med snö i månadsslutet visade väderkontrasterna. Mildväder rådde hela första halvan av **december**. Först den 17 halkade temperaturen under noll i delar av landskapet. Men juldagarna blev milda, och först mot årsskiftet lyste ett riktigt snötäcke upp marken.

Gunnar Wikman

Fågelrapporten

Underlaget till årets rapport kommer till största delen från *Svalan*. Uppgifterna gäller hela landskapet, alltså även Öckerö kommun och bohusdelen av Hisingen. Av utrymmesskäl är datauppgifterna oftast i sammandrag eller tabellform. Är du intresserad av detaljuppgifter för en viss art så kan du antingen gå in och söka dessa direkt i *Kustobsars* eller *Svalans* databaser eller be rapportmottagaren om hjälp. För flera observationer av sällsyntare fåglar, där raritetsrapport krävs, saknas ifylld raritetsblankett från observatören. Dessa återfinns under rubriken ”Fynd som ej godkänts för publicering”.

Om allmän rapportering

För att vi ska få en god bild av landskapets fågelliv behövs bidrag från alla. Häcknings- och flyttningsförhållanden förändras för vissa fågelarter genom störningar och biotopförändringar, och att uppmärksamma detta är viktigt.

Uppgifter som lämnats via *Svalan* (www.artportalen.se/birds) kommer automatiskt med i underlaget till årssammanställningen, och rapporterar man där behöver man inte göra det på annat sätt. En personlig rapport skriven vid årets slut kan dock på ett bra sätt sammanfatta förändringar i olika arters uppträdande, och ge mer detaljerad information än de uppgifter som lämnas via *Svalan*. En sådan rapport kan alltså vara ett fint komplement till de observationer man redan förmedlat till *Svalan*, men man behöver givetvis inte rapportera dubbelt.

En eventuell årsrapport skickas in före den 31 januari. Den ska vara uppställd i systematisk ordning i A4-format och enligt följande mall: art – antal – kön, ålder, beteende – lokal – kommun – datum (2006-01-01) – observatör. Använd Excel med denna kolumnuppställning för att undvika mödosamt extraarbete och misstag i framför allt sifferuppgifterna. Rapportmallen återfinns på sidorna 68-69, samt på vår hemsida (www.bohof.com).

Om raritetsrapportering

För arter där raritetsrapport krävs är det viktigt att blanketten fylls i direkt på *Svalan* och så snabbt som möjligt. De som inte rapporterar på *Svalan* kan skriva en raritetsrapport och skicka eller lämna den till rapportmottagaren. De mest sällsynta arterna granskas av SOF:s raritetskommitté (Rk) som sammanträder ett par gånger per år. Rapporter som inte kommer in i tid riskerar att inte bli klara till innevarande års fågelrapport.

Rapportmottagare

Lars Viktorsson
Stenbackevägen 5
451 34 Uddevalla
Tel 0522 - 860 37
E-post: lars.v@spray.se

Medlemmar i Rrk Bohuslän 2005

Peter Backman	0704 - 41 76 45
Thomas Liebig	0303 - 891 23
Peter Strandvik	0303 - 612 75
Lars Viktorsson	0522 - 860 37

Årets rapport

Arttexterna har i stort sett författats enligt följande:

Matti Åhlund: *knölsvan – storskrake samt bredstjärtad labb – lunnefågel*

Lennart Hermansson: *järpe – vaktel samt bivråk – pilgrimsfalk*

Peter Strandvik: *svartnäbbad islom – rördrom samt berguv – pärluggla*

Ingemar Åhlund: *vattenrall – brednäbbad simsnäppa, skogsduva – turturduva*
samt *nattskärra – tretåig hackspett*

Thomas Liebig och Ingemar Åhlund: *trädlärka – kornsparv*

Peter Strandvik har skött Bohusläns *Svalan*-administrering. Redigering och komplettering av arttexterna, övrigt redaktionsarbete samt det avslutande datorarbetet inför tryckningen av *Fåglar i Bohuslän – fågelåret 2005* har utförts av **Matti och Ingemar Åhlund**.

Förkortningar och förklaringar

ad, adult: gammal fågel i slutlig dräkt

dekad: tiodagarsperiod; en månad har alltså tre dekader

inl: inlandshäckning

juv, juvenil: ungfågel

ob: obestämd, dvs ej artbestämd

pull (pullus eller pulli): dununge

rast: rastande

s-dr: sommardräkt

sj: sjungande

sp: spelande

str: sträckande

subad: nästan adult, inte riktigt gammal och utfärgad

1K, 2K osv: ålder angiven i kalenderår

Kommun- och områdesförkortningar

H-n Hisingens bohusdel

K-v Kungälvs kommun

L-E Lilla Edets kommun (bohusdelen, dvs väster om Göta älv)

L-l Lysekils kommun

M-l Munkedals kommun (utom Valbo-Ryrs socken, som tillhör Dalsland)

O-t Orust kommun

S-ad Strömstads kommun

S-nd Stenungsunds kommun

S-s Sotenäs kommun

T-m Tanums kommun

T-n Tjörns kommun

U-a Uddevalla kommun

Ö-ö Öckerö kommun

Systematisk sammanställning för år 2005

Mindre sångsvan *Cygnus columbianus*

Sju vårfynd av 1-3 ex mellan 23 mars-9 april och fyra höstfynd av 2-5 ex mellan 23 september-19 november. Tre av fynden bestod av rastande fågel/fåglar och övriga av sträckande.

1 ad rast Kåröd, Lane-Ryr, U-a 23 mars (Ingemar Åhlund m fl) – *se foto på nästa sida*. 1 ex str NO Halsefjorden, O-t 25 mars (Bertil Berntsson). 1 ex str NO Lyrön, O-t 27 mars (Stefan Oscarsson). 3 ex str NV Håby, M-l 28 mars (Peter Rönnberg). 3 ad str O Bredfjället, U-a 28 mars (Lasse Svensson). 3 ad str NO Lagmansholmen, Kalvöfjorden, O-t 28 mars (Bertil Berntsson). 1 ex rast Valex, Skee, S-ad 9 apr (Martin Kvarnbäck, Sune Westman). 2 ex str Hammar, Harestad, K-v 24 sep (Gunnar Wikman). 5 ex str Hamburgö, T-m 24 okt (Jan-Åke Hansson). 3 ad str V Holmen, Lane-Ryr, U-a 24 okt (Hans Petersson). 4 ad rast Edshult, Morlanda, O-t 19 nov (Kjell Wallin).

Sångsvan *Cygnus cygnus* H

Inga konstaterade häckningar, men åtskilliga observationer av 1-2 adulta fåglar gjordes under häckningstid i Kungälv och på Hisingen. Därutöver under häckningstid:

1 ad Säby kile, T-n 25 maj och 12 juni (Pär Lydmark, Per Undeland). 1 ex Breviks kile, T-n 27 juli (Per Undeland). 1 ex Funneshultssjön, U-a 18 juli (Lasse Svensson). 1 ex Färlevsfjorden, L-l/M-l 3-7 juni (Stig Pettersson, Pär Lydmark).

Påtaglig sträcktopp runt 25 mars; just detta datum rapporterades totalt ca 1850 nordsträckande sångsvanar från Bohuslän.

Högsta rapporterade antal rastande: 120 ad Torskog, S-nd 16 jan (Christer Niklasson). 100 ex Strandnorum, S-nd 6 mars (Anders Melin). 148 ex Kåröd, Lane-Ryr, U-a 26 mars (Sven Ångemark).

Sädgås *Anser fabalis*

Tjugonio fynd av totalt minst 238 ex (två av marsfynden saknar uppgift om antal). Antalet fynd (exemplar) fördelade sig på mars 18 (minst 238), april 1 (2), maj 3 (16), september 5 (66), oktober 5 (237) och november 2 (35).

De två största flockarna: 67 ex str NO Bredfjället, U-a 19 mars (Lasse Svensson) och 155 ex str SV Runsvallen, Ytterby, K-v 14 okt (Lars Gustafsson).

Spetsbergsgås *Anser brachyrhynchus*

Trettioen fynd av totalt 674 ex. De flesta rapporterna handlar om rastande fåglar. Fynden (exemplaren) fördelade sig på januari 3 (13), mars 1 (1), maj 2 (18), juni 2 (2), september 16 (453) och oktober 6 (186). Förårsfynden och de tre största höstflockarna redovisas nedan.

Mindre sångsvan, Kåröd, Lane-Ryr, Uddevalla 23 mars 2005. Foto: Emanuel Sääf.

9 ad rast vid E6, T-m 21 jan (Peter Rönnberg). 1 ex Utby, Herrestad, U-a 27 mars (Johan Svedholm). 17 ex Torgonö, S-ad 2 maj (Göran Strömberg). 1 ex Orrevikskilen, S-ad 30 maj (Göran Strömberg). 1 ex Sannäsfjorden, T-m 2 juni (Pär Lydmark). 1 ad rast Åbyfjorden, S-s/L-l 7 juni (Jan Artursson).

113 ex str V Bredfjället, U-a 17 sep (Lasse Svensson). 90 ex str S Grosshamn, S-s 18 sep (Jan Artursson). 75 ex rast Nöddökilen, S-ad 9-11 okt (Dag Cato, Johan Wallén, Annelie Lindgren).

Bläsgås *Anser albifrons*

Tre fynd, alla av ensamma fåglar: 1 ex Åbyfjorden-Hallinden, Lysekil 2-9 januari (Thomas Eliasson, Patrik Jansson, Magnus Bladh m fl). Denna fågel fanns också på plats 19-31 december 2004. Dessutom 1 2K Brunnefjälls kile, Orust 12 februari (Bertil Berntsson) och 1 2K rastande Valsäng, Klövedal, Tjörn 31 juli (Per Undeland).

Grågås *Anser anser* H, 12-2

Drygt femton fynd i januari; bland annat rapporterades 24-34 ex från Halsefjorden, Orust 14-30 januari (Bertil Berntsson, Thomas Liebig m fl). Från december finns fyra observationer av ensamma fåglar och en av 5 ex.

Ansamlingar över 500 ex: 610-650 ex rast Torgonö, S-ad 29 aug (Martin Kvarnbäck, Matti Åhlund). 820 ex Galtölera, T-m 19 sep och 530 ex Tannamskilen, T-m 19 sep (Matti Åhlund).

[Svangås] *Anser cygnoides*

För femte året i rad har en svangås visat sig i Kungälv med omgivningar.

1 ex Lilla Oxhagen, H-n 27 jan och 10 feb (Per Björkman, Uno Unger). 1 ex rast Honeröd, Romelanda, K-v 22 feb (Peter Strandvik). 1 ad rast Ödsmåls kile, K-v 11 okt (Peter Strandvik). 1 ex Gunnesby, Säve, H-n 29 nov (Johan Svedholm). 1 ex Öxnäs, Säve, H-n 2 dec (Jan Ohlin, Elvor Ohlin).

[Strippgås] *Anser indicus*

Fyra fynd: 2 ex Torslandaviken, Hisingen 15 juni (Martin Fransson). 1 ad Hjälmsvik, Kalvöfjorden, Orust 25 juni (Stefan Olsson). 1 ex Tjurholmen, Kungälv 21 augusti (Tommy Järås). 1 ex Färlevfjorden, L-l/M-l 13-14 nov (Tommy Magnusson, Jörgen Olsson). Strippgås har rapporterats årligen från Bohuslän sedan 2001.

Vitkindad gås *Branta leucopsis*

Arton häckningar (bon eller kullar) rapporterade, däribland den första konstaterade häckningen i norra Bohuslän: 1 par ruvande i Kosterkärgården 13 maj (Jan Karlsson). Dessutom finns sju fynd av 1 par eller 1 ex på lämpliga öar under häckningstid. Arten häckar framför allt i de södra delarna av landskapet, men enstaka fynd av par eller ensamma fåglar under häckningstid gjordes i år i hälften av kustkommunerna.

Liksom under de senaste åren fanns en stor höstflock i Strömstad. Första iakttagelsen 22 ex Vik 28 aug, högsta antalet 82 ex Nöddökilen 16 okt, sista rapporten 6 ex Nöddökilen 6 nov (Stefan Karlsson, Jörgen Persson). Rastande höstflockar fanns också vid Orust: 19 ex Måseskär 3-4 aug (Kåre Ström), 11 ex Härmanö 28 aug (Lasse Svensson) och vid Hållö i Sotenäs: 4 ex 4 sep och 12 ex 10 sep (Jan Artursson).

Årets första vitkindade sågs på Rörö 16 apr (2 ex mot N, Stefan Svanberg) och årets sista vid Kråkudden 16 nov (49 ex mot S, Uno Unger m fl).

Prutgås *Branta bernicla*

Trettio fynd av totalt 74 ex, fördelade på januari 1 fynd (1 ex), april 3 (10), maj 2 (4), september 5 (7), oktober 14 (23) och november 4 (29). Den enda tvåsiffriga flocken var 16 ex str S Kråkudden 12 nov (Markus Lagerqvist, Thomas Karlsohn, Tina Widén m fl).

Ljusbukig prutgås *Branta bernicla hrota* Rr

Sju fynd av totalt 51 ex, alla utom ett från hösten. En flock på 11 ex sträckte 13 nov mot S förbi Härmanö kl 08:10 och sannolikt/troligen/möjligen var det samma flock som sedan kl 09:17 passerade Kråkudden.

6 ad str Kråkudden, Hönö, Ö-ö 11 jan (Lars Eric Rahm). 12 ex str S Kråkudden, Hönö, Ö-ö 14 sep (Uno Unger). 2 ex str S Kråkudden, Hönö, Ö-ö 28 sep (Per Björkman). 2 ex str S Kråkudden, Hönö, Ö-ö 5 okt (Roger Eskilsson). 1 ex rast Pinan, Hönö, Ö-ö 15 okt (Olof Armini). 17 ex str S Härmanö, O-t 12 nov (Lasse Svensson). 11 ex str S Kråkudden, Hönö, Ö-ö 13 nov (Stefan Svanberg). 11 ex str S Härmanö, O-t 13 nov (Lasse Svensson).

Nilgås *Alopochen aegyptica*

1 ex Uppegården, Säve, Kungälv 11 maj (Magnus Unger, Uno Unger, Johan Svedholm). Andra fyndet i Bohuslän. Det första gjordes i Torslandaviken 2004.

[Paradisgravand] *Tadorna variegata*

Första fyndet i Bohuslän av denna parkanka som egentligen hör hemma i Nya Zeeland. En adult hona rastade vid Skarstad, Bro, Lysekil 6 feb (Patrik Jansson); förmodligen samma fågel sågs sedan vid Hökälla och Svankällan, Hisingen 9 april-19 maj (Magnus Unger, Eva Arvidsson m fl). Kanske var det också denna individ som noterades vid Onsala i Halland 20-27 november 2004, Färgelanda i Dalsland 22-23 mars 2005 och Karlstad-Kristinehamn i Värmland 27 mars-3 april? Den var högljudd, orädd och ofta ihop med gäss.

Gravand *Tadorna tadorna* anm.värt

De flesta gravänder lämnar kusten tidigt. Från september finns således bara sju fynd och från oktober tre. Som regel är det ungfåglar som dröjer kvar. Årets sista observation: 1 1K str S Rörö, Öckerö 16 oktober (Magnus Unger, Stefan Svanberg). Sex januarifynd och en mängduppgift redovisas nedan.

Januarifynd: 1 ex str N Kråkudden, Hönö, Ö-ö 9 jan (Magnus Unger, Uno Unger). 1 ex str S Kråkudden, Hönö, Ö-ö 10 jan (Roger Eskilsson). 2 ex str S Kråkudden, Hönö, Ö-ö 12 jan (Per Björkman, Roger Eskilsson). 1 ex Trälebergs kile, L-l 6 jan (Bernt Andersson). 1 ex Tjolme sund, Öckerö 16 jan (Bengt Karlsson). 1 ex Tegelviken, Starrkärr, S-nd 19 jan (Lennart Hermansson). **Högt antal:** 150 ex Älgöleran, S-ad 27 mars (Björn Forsberg).

[Mandarinand] *Aix galericulata*

Två observationer i Trälebergs kile, Lysekil och fyra observationer på Hisingen. Det är sjunde året i rad som arten visar sig vid Träleberg. Om hanen på Hisingen betraktas som ett fynd och fynden de olika åren vid Trälebergs kile räknas separat, har 12 fynd av mandarinand nu registrerats i Bohuslän.

2 hanar Trälebergs kile, L-l 5 maj (Jörgen Olsson, Ingemar Åhlund) och 1 hane samma lokal 19 maj (Pär Lydmark). 1 hane Öxnäs, Säve, H-n 9 maj-25 maj (Kaj Larsson, Lennart Larsson, Johan Svedholm). 1 hane Hökälla, H-n 26 juni (Leif Andersson). 1 1K Öxnäs, Säve, H-n 7 aug (Bo Brinkhoff).

Bläsand *Anas penelope* 12-2, 6-7

Häckning konstaterades i Smörsundsdammen, Koön, Kungälv för andra året i rad: 1 hona med 10 pulli 30 maj (Ronny Nilsson), dessförinnan hade 1 par noterats 19 april och 11 maj (Peter Strandvik). Detta är den sjätte säkra

häckningen i Bohuslän (fjölårshäckningen angavs i föregående rapport felaktigt vara den fjärde häckningen.)

Fynd saknas helt från januari och februari. Årets första bläsänder var de 12 ex som sträckte söderut vid Kråkudden, Hönö den 10 mars (Tina Widén).

Decemberfynd: 4-7 ex Torslandaviken, H-n (Uno Unger m fl). 1 ex Krossnäs, Lur, T-m 3 dec (Martin Kvarnbäck). 1 ex Sör-Kråkan, Lycke skärgård, K-v 9 dec (Peter Strandvik). 1 ex Galtölera, T-m 11 dec (Sune Westman).

Ansamlingar över 200 ex: 510 ex Prästgårdskilen, Björlanda, H-n 5 apr (Stefan Svanberg). 225-255 ex Galtölera, T-m 19-22 sep (Matti Åhlund). 200-676 ex Torslandaviken, H-n 2-23 okt (Pär Lydmark, Johan Svedholm, Hans Waern).

Snatterand *Anas strepera*

Häckning konstaterades för tredje året i rad vid Tofta kile, Kungälv: en hona med 10 pulli sågs den 11 juni (Peter Hvass). Dessa tre häckningar är också de enda säkra som noterats i Bohuslän. Under häckningssäsongen observerades regelbundet upp till 3 par i Torslandaviken, Hisingen. Här sågs för övrigt snatteränder regelbundet mellan 1 april-23 oktober, som mest 11 ex den 24 juni. Vid Utby, Havstens fjord, Uddevalla rastade 2 ad med 12 juv den 2 juli (Jörgen Olsson, Emanuel Sääf) – häckningsplats okänd. Hökälla på Hisingen hyste upp till 3 hanar mellan 8-18 april och 3 ex den 29 juli.

För övrigt tio fynd av ensamma fåglar eller par mellan 25 mars-30 maj, varav fyra norr om Kungälv. Utanför Tofta kile och Torslandaviken bara två höstfynd, båda på Hisingen.

Kricka *Anas crecca* H, 12-2

Trots att krickan häckar lite här och var i Bohuslän är det sällan som häckningar rapporteras. Årets fem konstaterade häckningar är fler än normalt: Svankällan, Hisingen (Johan Svedholm), Hökälla, Hisingen (John Thulin), Malmön, Sotenäs (Ingemar Åhlund), Hålkedalskilen, Strömstad (Lars Åke Karlgren) samt 2 par Valnäs tjärne, Nord-Koster (Folke Bengtsson, Ingemar Åhlund, Tor Ström). Ett fynd i vardera januari och februari samt fyra fynd i december redovisas nedan, tillsammans med alla flockar på 500 ex eller mer.

Vinterfynd: 1 hane str O Södra Rossö, S-ad 2 jan (Hans Wikström). 1 hane Nordre älvs fjord, Björlanda, H-n 25 feb (Per Björkman). 8 ex Mörholmen, Nord-Koster, S-ad 9 dec (Matti Åhlund, Ingemar Åhlund). 2 ex Kärrsviken, Rörö, Ö-ö 9 dec (Tina Widén, Birger Kaiser, Lars Eric Rahm). 11 ex str N Kråkudden, Hönö, Ö-ö 9 dec (Roger Eskilsson). 2 ex Rörö, Ö-ö 11 dec (Johannes Löfqvist).

Ansamlingar över 500 ex: 660 ex Nöddökilen, S-ad 2 sep (Matti Åhlund). 600 ex Kalvöfjorden, O-t 3 sep (Jörgen Olsson, Tommy Magnusson, Lars Sölsnaes). 980-1160 ex Galtölera, T-m 19-22 sep, 570 ex Tannamskilen, T-m 19 sep och 550 ex Orrevikskilen, S-ad 20 sep (samtliga Matti Åhlund).

Stjärtand *Anas acuta* 12-2, 6-7

Inga iakttagelser som tyder på häckning. Enda fyndet i juni-juli: 1 hane Nöddökilen, Strömstad 4 juni (Jörgen Persson). Höga antal och vinterfynd återfinns nedan.

Höga antal: 104 ex mot V Bredfjället, U-a 10 sep (Lasse Svensson m fl). 56 ex Ängholmen, Kalvöfjorden, O-t 18 sep (Bertil Berntsson). 47 ex Galtölera, T-m 22 sep (Matti Åhlund).

Vinterfynd: 1 hane Lyckorna, Ljungskile, U-a 12 jan-25 feb (Magnus Bladh, Lasse Svensson, Peter Strandvik).

Årta *Anas querquedula*

Inga konstaterade häckningar föreligger, men observationer som kan tyda på häckningsförsök gjordes på följande tre hisingelokaler. **Hökälla:** tio rapporter av 1 par, senare ensam hane 12-30 april (Jesper Knape, Carl-Johan Lindström m fl); flertalet av rapporterna avser troligen västgötadeln av lokalen där årtor sågs 6 april-8 maj, totalt 27 rapporter). **Lagmansholmen-Öxnäs:** tio rapporter av 1 par, ensam hona eller ensam hane 17 april-23 maj (Stefan Svanberg, Magnus Unger m fl). **Torslandaviken:** elva rapporter av ensam hane eller 1 par 5 maj-4 juni (Niklas Aronsson, Tina Widén m fl); dessutom några observationer på västgötasidan, den första från den 29 april.

Utanför ovanstående lokaler gjordes endast sju fynd:

1 par Svankällan, H-n 18 apr (Ingegerd Nyberg). 1 hane Tåudden, Rörö, Ö-ö 24 apr (Magnus Unger). 1 hane Älgöleran, S-ad 5 maj (Martin Kvarnäck, Hans Wikström). 1 hane Tofta kile, K-v 28-29 maj (Peter Hvass). 1 par Galtölera, T-m 16 juni (Jörgen Olsson). 5 ex str S Kråkudden, Hönö, Ö-ö 20 juli (gnm Per Björkman). 6 ex Stora Dyrön, T-n 10 sep (Lars Elmqvist).

Skedand *Anas clypeata*

Ett par som observerades vid flera tillfällen under häckningstid vid Tofta kile, Kungälv är kanske enda fyndet som kan antyda häckningsförsök. Par och ensamma hanar noterades också i Torslandaviken, men situationen där är svårtolkad eftersom flera icke-häckare också fanns på plats under hela häckningssäsongen. Hökälla på Hisingen hyste dessutom ett par sista aprilveckan. Rastande fåglar (1-5 ex) rapporterades från omkring 20 lokaler. Årets första skedand sågs 2 april, den sista 13 november. Högsta antal: 12 hanar och 10 honor 2 maj och 14 hanar 20 maj i Torslandaviken, Hisingen (Uno Unger, Conny Palm).

Brunand *Aythya ferina* 12-2, 6-7

Sommarfynd: 1 hane Torslandaviken, Hisingen 12 juni och 15 juni (Tina Widén, Thomas Karlsohn), där också upp till 15 ex sågs i juli och 19 ex i augusti (Uno

Unger, Stefan Svanberg). Dessutom 1 hane Kollungeröd vatten, Orust 17 juli (Bertil Berntsson).

Största höstansamlingarna: 182 ex Torslandaviken, H-n 17 okt (Johan Svedholm). 48 ex Kollungeröd vatten, O-t 9 okt (Bertil Berntsson). 25 ex Kärreberg, Kalvöfjorden, O-t 16 nov (Thomas Liebig). **Största vinterflocken:** 100 ex Torslandaviken, H-n 6 jan (Dennis Kraft).

Vigg *Aythya fuligula* 5-6, anm.värt

Inga konstaterade häckningar, men par i lämplig häckningsbiotop har rapporterats från fem lokaler. Nedan redovisas förårs- och efterårsansamlingar på fler än 100 vigg.

100-180 ex Uddevalla hamn 16 feb-25 mars (Hans Pettersson, Patrik Jansson, Ingemar Åhlund). 130-200 ex Ljungskile, U-a 12 jan-18 mars (Magnus Bladh, Lasse Svensson). 100-140 ex Torslandaviken, H-n 2 apr-3 maj (Magnus Unger, Uno Unger). 100 ex Kollungeröd vatten, O-t 15 okt (Per Undeland). 120-150 ex Kalvöfjorden, O-t 27 okt-30 nov (Bertil Berntsson, Stefan Oscarsson m fl). 110-350 ex Ljungskile, U-a 19 nov-24 dec (Lasse Svensson).

Bergand *Aythya marila*

Fynd saknas helt från juni-juli och september. Närmast att kallas sommarfynd var 2 hanar Kalvöfjorden, Orust 21 augusti (Bertil Berntsson) och 1 hane mot S Kråkudden, Hönö, Öckerö 31 maj (Per Björkman). Största flockarna: 23 ex Dagsholmarna, Hakefjorden, Stenungsund 17 december (Håkan Aronsson) och 22 ex Åsebukten, Forshälla, Uddevalla 25 december (Stig Giaever).

Alförrädare *Polysticta stelleri* Rr (ej ad hane)

1 ad hane sträckte förbi Kråkudden, Hönö, Öckerö den 4 april (Björn Dellming). Det blev årets enda observation och fynd nr 43 (av totalt 63 ex) i Bohuslän.

Alfågel *Clangula hyemalis* anm.värt

Ett sommarfynd gjordes detta år: 6 ex passerade mot söder vid Valnäs, Nord-Koster den 1 juli (Folke Bengtsson, Ingemar Åhlund).

Salskrake *Mergus albellus*

Vårens sista salskrake rapporterades från Torslandaviken, Hisingen den 5 maj (Niklas Aronsson) och höstens första den 17 oktober på samma lokal (Johan Svedholm).

Största ansamlingarna: 57 ex Runntången, Valla, T-n 25 feb (Thomas Liebig). 76 ex Torslandaviken, H-n 26 mars (Magnus Unger).

Storskrake *Mergus merganser* 6-8

Kullar noterades på sex lokaler, varav tre i marin miljö:

Runsvallen, Ytterby, K-v 18 maj (Lars Gustafsson). Säviken, Björlanda, H-n 22 maj (Niklas Aronsson). Stockholmsarna, Nordre älvs fjord, K-v 5 juni (Fredrik Spak). Tornviken, Koön, K-v 9 juni (Peter Strandvik, Peter Hvass). Glöskär, Ryskärsfjorden, K-v 17 juni (Peter Strandvik). Kärra, H-n 29 juli (John Thulin).

73 ex Galtölera, Tanum den 11 maj (Sune Westman) förtjänar också att nämnas.

Järpe *Bonasa bonasia*

Tillsammans 5 fynd omfattande 6 individer.

1 ex Lur, T-m 23 jan (Göran Strömberg). 1 ex Övre Kärr, S-s 3 apr (Jan Pålsgård). 1 spelande ex Stora Örevatten, Svartedalen, S-nd 1 juli (Kåre Ström). 2 ex Nordängen, Kynnefjäll, T-m 30 okt (Jan Smith). 1 ex Bredfjället, U-a 30 okt (Lasse Svensson).

Orre *Tetrao tetrix*

Inga häckningar finns dokumenterade. Från skärgården rapporteras s k kustorrar endast som honor från Hermanö och med som mest 2 ex. Från de mera skogliga delarna av landskapet rapporteras flest orrar från Bredfjället, Uddevalla. Högsta antal där 7 höstspelande tuppar.

Tjäder *Tetrao urogallus*

Inga häckningar är rapporterade. Även i övrigt sparsamt rapporterad. Spelplatser endast rapporterade från Svartedalen.

Vaktel *Coturnix coturnix*

Sju fynd av totalt 10 spelande ex innebär ett gott vaktelår, men ändå en bit från rekordåret 2003, då 18 ex registrerades. Inräknat årets siffror har vi 62 fynd av totalt 81 ex nu gjorts i landskapet.

1 ex Holmen, Västerlanda, L-E 28 maj (Stig Giaever). 3 ex Öxnäs, Säve, H-n 3-19 juni (Matserik Eriksson m fl). 1 ex Hammar, Harestad, K-v 5-20 juni (Gunnar Wikman, Peter Strandvik). 1 ex Assmundtorp, Säve, H-n 11 juni (Matserik Eriksson). 1 ex Rom, Tegneby, O-t 16-27 juni (Stefan Oscarsson, Anders Jannesson). 2 ex Skärslätten, S-ad 30 juni-2 juli (Lars-Erik Starkman, Göran Strömberg, Matti Åhlund). 1 ex Svanvik, Stala, O-t 15-16 juli (Ingvar Olsson).

Svartnäbbad islom *Gavia immer*

Totalt rapporterades 14 ex. De fördelade sig på januari-februari 5 ex, juli 1 och november 8. Bara 2002 (21 ex) och 2003 (16 ex) har fler svartnäbbade islommar registrerats i Bohuslän. I genomsnitt har omkring 9 ex setts per år under perioden 1995-2004.

2 ex (1 ad, 1 2K) Ramsvikslandet, S-s 4 jan-12 feb (Patrik Jansson m fl). 1 ex str S Kråkudden, Hönö, Ö-ö 9 jan (Uno Unger, Olof Armini, Magnus Unger m fl). 1 ad Otterskär, Nord-Koster, S-ad 15 jan (Folke Bengtsson). 1 ad Rossö, S-ad 22 jan-6 feb (Martin Kvarnbäck, Matti Åhlund, Hans Wikström). 1 ad str S Härmanö, O-t 7 feb (Lasse Svensson). 1 2K+ Smögen, S-s 23 juli (Peter Keil, Sverker Steen). 1 ad str SO Rörö, Ö-ö 4 nov kl 08:05 (Christer Fält, Ola Wennberg). 1 ad str S Härmanö, O-t 4 nov kl 10:00 (Lasse Svensson). 1 ex str S Kråkudden, Hönö, Ö-ö 6 nov (Uno Unger, Magnus Unger). 1 ad str S Härmanö, O-t 13 nov (Lasse Svensson). 1 ex str S Rörö, Ö-ö 14 nov kl 12:36 (Magnus Unger) och samma individ Kråkudden, Hönö, Ö-ö 14 nov kl 12:45 (Uno Unger, Martin Oomen). 1 ex Ramsvikslandet, S-s 15-20 nov (Sture Hermansson, Jörgen Olsson). 1 ex str S Kråkudden, Hönö, Ö-ö 15 nov (Tina Widén). 1 ex Edshultshall, O-t 22 nov (Stefan Avenfors, Owe Hougström).

Ob. islom *Gavia immer/adamsii*

Fem obestämda islommar noterades, fyra under föråret och en i november.

1 ex str S Haby bukt, S-s 15 jan (Göran Darefelt, Håkan Eliasson, Björn Johansson). 1 ex str S Grosshamn, S-s 18 jan (Caj Runesson). 1 ex str N Kosterfjorden, S-ad 3 feb (Matti Åhlund). 1 ex str N Haby bukt, S-s 20 mars (Jan Artursson). 1 ad str S Kråkudden, Hönö, Ö-ö 13 nov (Stefan Svanberg).

Vitnäbbad islom *Gavia adamsii*

Totalt tio fynd av ensamma fåglar, som fördelade sig på januari-februari 3 ex, april 2, oktober-december 5. Därmed har 97 vitnäbbade islommar påträffats i Bohuslän. Antalet fynd har varit mycket stabilt de senaste åren: såväl 2002, 2003 som 2004 noterades 11 ex! I genomsnitt har annars omkring 5 ex setts per år 1995-2004.

1 ex Tjuvkils huvud, Älgöfjorden, K-v 23 jan (Gunnar Wikman). 1 ex Ramsvikslandet, S-s 6 jan (Göran Strömberg). 1 2K Haby bukt, S-s 12-20 feb (Peter Backman, Patrik Jansson, Lars Viktorsson m fl). 1 ad Fykan, Ramsvikslandet, S-s 8 apr (Olof Armini). 1 2K str S Kråkudden, Hönö, Ö-ö 8 apr (Roger Eskilsson). 1 ad str S Kråkudden, Hönö, Ö-ö 15 okt (Olof Armini). 2 ex (1 ad, 1 1K) Ramsvikslandet 11 nov-30 dec (Peter Rönnberg, Jörgen Olsson, Tommy Ek m fl.) 1 ex str S Kråkudden, Hönö, Ö-ö 12 nov (Johannes Löfqvist). 1 ex str S Kråkudden, Hönö, Ö-ö 13 nov (Leif Jonasson).

Smådopping *Tachybaptus ruficollis*

Arten rapporterades från 16 lämpliga häckningslokaler (totalt minst 20 par) under året och på tio av dessa konstaterades häckning (bo/ägg/ungar). Det häckande beståndet i Bohuslän 2004 bör därför ha uppgått till åtminstone 30 par. Lokalerna listas nedan med högsta antal/häckningskriterium och observationsintervall. Dessutom redovisas ett antal mängduppgifter gällande vinterfynd.

Tanum (1 lokal): Edsvikstjärnet 3 par/ungar 17 apr-12 juni. **Lysekil** (2 lokaler): Prästtorps myr, Brastad 1 par 18 apr-7 maj. Härmunderöds myr 1 par 31 maj. **Munkedal** (1 lokal): Hensbacka 1 par/ungar 23 apr-9 aug. **Uddevalla** (1 lokal): Fossendammen, Bokenäs 1 ad 5 1K

21 aug. **Lilla Edet** (1 lokal): Terås grustag 1 spel maj. **Kungälv** (6 lokaler): Smörsundsdammen, Koön 1 ex/permanent revir 5 apr-11 maj. Store damm, Ytterby 3 ex spel 5 apr. Trädals mosse, Torsby 1 ad 2 juv 24 juli. Varbergsdammen 1 par/ungar 3 apr-16 aug. Klämmandammen, Håлта pulli 1 juni. Fäbergsdammen, Torsby 1 ruvande 24 maj.

Högsta höstnoteringen: 43 ex Torslandaviken, H-n 18 okt. **Högsta decembersiffrorna per lokal:** 8 ex Nordströmmarna, Dragsmark, O-t/U-a 25 dec. 7 ex Flo, Rossö, S-ad 17 dec. 6 ex Sundet, S-nd 21 dec. **Högsta noteringarna i januari-februari:** 10 ex Sundet, S-nd 20 feb. 6 ex Nordströmmarna, Dragsmark, O-t/U-a 20 feb.

Skäggdopping *Podiceps cristatus* H, 12-2

Totalt rapporterades omkring 40 par från tio lämpliga häckningssjöar, därav 12 par från Södra Bullaren. En inventering av landskapets häckande bestånd genomförs av Rune Hixén vid Bohusläns museum under 2006. Nedan listas alla ansamlingar som översteg 100 exemplar.

Ansamlingar över 100 ex: 103-133 ex Halsefjorden, O-t 21-25 mars (Bertil Berntsson, Thomas Liebig). 107 ex Kärreberg, Kalvöfjorden, O-t 11 aug (Stefan Oscarsson). 100 ex Torslandaviken, H-n 15 sep (Johan Svedholm). 140 ex Halsefjorden, O-t 17 dec (Thomas Liebig, Owe Hougström).

Svarthakedopping *Podiceps auritus*

Arten har aldrig konstaterats häcka i Bohuslän. Observationen av ett par i lämplig häckningsmiljö i Djupevatten, Tanum den 29 maj (Lars Kellgren) är därför extra intressant. Junifynd görs inte heller varje år, 2005 fanns emellertid ett: 1 ad i Torslandaviken, Hisingen den 3-19 juni (Thomas Karlsson, Per-Erik Hagström, Björn Dellming).

Traditionsenligt ruggade också upp till 20 svarthakedoppingar i Kalvöfjorden under juli-augusti, för att sedan förflytta sig in i Halsefjorden där upp till 13 ex sågs under september-december. De högsta förårsantalen rapporterades från Halsefjorden och vattnen mellan Saltö och Rossö i Strömstad.

Högsta antalet på de bästa lokalerna 2005: 9 ex Halsefjorden, O-t 27 jan (Bertil Berntsson). 7 ex Danmarksbukten, Saltö, S-ad 3 feb (Matti Åhlund). 20 ex Kalvöfjorden, O-t 23 aug (Stefan Oscarsson). 13 ex Halsefjorden, O-t 7 okt (Bertil Berntsson).

Svarthalsad dopping *Podiceps nigricollis* Rr (ej ad s-dr)

I Torslandaviken, Hisingen uppehöll sig 1 ex den 6-11 maj (Stefan Svensson m fl). Därmed har 20 fynd (38 ex) gjorts i Bohuslän.

Stormfågel *Fulmarus glacialis*

Under året blev 2016 ex noterade, varav hälften under den mycket blåsiga inledningen av januari. Även i maj noterades relativt höga siffror.

Månadsfördelningen i detalj: januari 1043, februari 4, mars 33, april 55, maj

347, juni 16, juli 2, augusti 98, september 133, oktober 153, november 130 och december 2.

Dagar med mer än 100 ex: 121 ex str S Kråkudden, Hönö, Ö-ö 2 jan (Uno Unger). 150 ex Härmanö, O-t 5 jan (Kåre Ström, Carl-Ivar Hagman). 235 ex str S Kråkudden, Hönö, Ö-ö 12 jan (Per Björkman, Roger Eskilsson). 190 ex str S Kråkudden, Hönö, Ö-ö 13 jan (Stefan Svanberg m fl). 200 ex Kråkudden, Hönö, Ö-ö 19 maj (Stefan Svanberg, Jon Håkansson).

Gulnäbbad lira *Calonectris diomedea* Rr

Ett godkänt fynd: 1 ex sträckte mot väster utanför Draget, Malmön, Sotenäs den 19 maj (Ingemar Åhlund). Därmed har 23 fynd av totalt 24 ex registrerats i Bohuslän. Observationen utgör det fjärde maj-fyndet i Sverige (och totalt nr 72).

Grålira *Puffinus griseus*

Sammanlagt minst 46 exemplar, en av de högsta årssummorna under de senaste tio åren. Fåglarna fördelade sig på januari 3, september 20, oktober 8 och november 15. Över hälften av gråliorna sågs vid Kråkudden, Hönö, där också årets högsta dagssumma noterades (13 ex den 18 september). Januarifynd tillhör ovanligheterna, detaljer återfinns nedan.

Januarifynd: 1 ex str N Saltö, S-ad 9 jan (Johan Wallén). 1 ex str N Ramsviklandet, S-s 9 jan (Åsa Axelsson, Barbro Axelsson, Thore Axelsson, Peter Rönnberg). 1 ex str S Kråkudden, Hönö, Ö-ö 12 jan (Per Björkman, Roger Eskilsson, Lars Andersson).

Mindre lira *Puffinus puffinus*

Totalt åtta rapporterade mindre litor 2005. Det är den lägsta siffran sedan 1997, mest beroende på få tillfällen med västlig blåst under juni-oktober. Fåglarna fördelade sig på januari 1 ex, juni 2, juli 3, augusti 1 och oktober 1. Januarifynd är ovanliga. Medeltalet för årssummorna under 1995-2004 är ca 15 ex, men inga riktiga toppår finns under den senaste tioårsperioden, som mest 29 ex år 2001.

1 ex str S Ramsviklandet, S-s 9 jan (Ulf Nordberg, Ulf Lindell, Stefan Lindqvist, Anders Fransson) och förmodligen samma ex str S Holländareberget, Smögen, S-s (Nisse Henriksson, Daniel Henriksson, Lars Severö). 1 ex str S Kråkudden, Hönö, Ö-ö 22 juni (Tina Widén). 1 ex str S Kråkudden, Hönö, Ö-ö 27 juni (Uno Unger). 2 ex str S Kråkudden, Hönö, Ö-ö 13 juli (Magnus Unger, Roger Eskilsson, Tina Widén). 1 ex str S Stora Rävholmen, Öckerö 13 juli (Bengt Karlsson). 1 ex Ramsviklandet, S-s 4 aug (Tomas Eldh). 1 ex Rörö, Ö-ö 2 okt (Carl Jyker, Magnus Unger, Göran Gustafson).

Stormsvala *Hydrobates pelagicus* Rr

Fyra stormsvalor rapporterade. De flesta fynden under senare år kommer från stormsvaleprojektets ringmärkningsinsatser. I år finns emellertid ett fynd från vanligt havsfågelskådande, dessutom i januari – en udda tidpunkt. Därmed har 66 stormsvalor noterats i Bohuslän.

1 ex str S Kråkudden, Hönö, Ö-ö 8 jan (Jan-Åke Noresson, Håkan Söderberg, Anders Eriksson). 2 ex ringmärktes Måseskär, O-t 3 aug (Kåre Ström, Aimon Niklasson). 1 ad ringmärktes Storö, Väderöarna, T-m 12 aug (Kåre Ström, Thomas Carlsson).

Klykstjärtad stormsvala *Oceanodroma leucorhoa*

Sammanlagt rapporterades 21 individer under året, flertalet (15) från den blåsiga inledningen av januari! Årsumman ligger över genomsnittet för de senaste tio åren. Månadsfördelningen var januari 15 ex, september 2 och november 4. De flesta fynden brukar annars göras under hösten. Kråkudden, Hönö svarade som brukligt för merparten av observationerna.

5 ex str Kråkudden, Hönö, Ö-ö 2 jan (Magnus Unger, Olof Armini, Uno Unger). 1 ex Grosshamn, S-s 8 jan (Jan Artursson). 6 ex str S Kråkudden, Hönö, Ö-ö 9 jan (Magnus Unger). 1 ex str S Sotenäs 9 jan (Jörgen Olsson). 1 ex str S Långe tånge, Öckerö 9 jan (Bengt Karlsson). 1 ex str S Kråkudden, Hönö, Ö-ö 13 jan (Fredrik Johansson). 2 ex str S Kråkudden, Hönö, Ö-ö 14 sep (Magnus Unger, Stefan Svanberg). 1 ex förbifl. Kråkudden, Hönö, Ö-ö 9 nov (Thomas Landgren). 1 ex str S Kråkudden, Hönö, Ö-ö 11 nov (Kristoffer Nilsson). 1 ex str S Kråkudden, Hönö, Ö-ö 13 nov (Anders Andersson). 1 ex str S Kråkudden, Hönö, Ö-ö 15 nov (Tina Widén).

Havssula *Morus bassanus*

Totalt 6880 ex (uppenbara dubbelrapporteringar frånräknade) har rapporterats, fördelade på: januari 971, februari 2, mars 19, april 1779, maj 750, juni 28, juli 53, augusti 164, september 595, oktober 396, november 2095 och december 28.

Det frekventa uppträdandet av främst yngre adulta (4K och 5K) fåglar under våren kan visa på artens sökande efter nya tänkbara häckplatser, men också på den sviktande födotillgången för sulorna på de nuvarande häckplatserna, vilka främst återfinns i Skottland.

Storskarv *Phalacrocorax carbo* H

Drygt 1000 par i två stora och åtta mindre kolonier (Tommy Järås). Någon ökning i de mindre kolonierna, plus två eller tre nya, har noterats sedan föregående år. Storskarvens kolonier är rätt väl spridda längs hela bohuskusten.

Toppskarv *Phalacrocorax aristotelis*

Förra årets häckplats har inte kontrollerats och någon ny häckning inte upptäckts, men rekordmånga toppskarvar sågs under sommaren (se nedan). För övrigt var antalet fynd ungefär som under 2004.

Höga förårssiffror: 180 ex Härmanö, O-t 14 jan (Lasse Svensson). 452 ex Segelskären-Koster (Matti Åhlund, Ingemar Åhlund). **Rekordhöga sommarnoteringar:** 89 ex Väderöarna, T-m 19 juni (Matti Åhlund, Ingemar Åhlund). 170 ex Segelskären, T-m 19 juni och 133 ex samma lokal 8 juli (Matti Åhlund, Ingemar Åhlund). **Höga höstnoteringar:** 530 ex

Segelskären-Koster (trots att Nord-Koster inte kontrollerades!) 4 okt (Matti Åhlund). 154 ex Härmanö, O-t 7 nov (Lasse Svensson).

Rördrom *Botaurus stellaris*

Fem fynd under året är en god notering (bästa året 6 ex 2003). Sammanlagt finns nu 42 fynd av 44 ex i Bohuslän. Ett av fynden gällde en hane som tutade under två veckor i april i Kollungeröd vatten. Samtliga observationer redovisas nedan. Arten har ökat under senare år, en första häckning konstaterades i Halland 2004 och ett permanent revir har funnits i göteborgstrakten sedan 1999. Är det snart dags för Bohusläns första häckning?

1 ex Ormoskärmarna, Nordre Älv, K-v 7-13 mars (Peter Hvass, Uno Unger, Peter Strandvik m fl.). 1 ex Timmervik, Romelanda, K-v 12 mars (Stig Fredriksson). 1 ex Tångevik, Ramsviklandet, S-s 14-27 mars (Jan Artursson, Peter Backman, Thomas Eliasson m fl). 1 spelande ex Kollungeröd vatten, O-t 10-25 april (Stefan Malm, Bertil Berntsson, Stefan Oscarsson m fl). 1 ex Välkommen, Nordre älvs fjord, H-n 17 sep (Markus Lagerqvist, Kristoffer Nilsson, Björn Dellming).

Silkeshäger *Egretta garzetta* Rr

Landskapets tionde silkeshäger sträckte mot norr vid Tofta kile, Kungälv den 24 maj (Stefan Malm). Kommunvis fördelar sig fynden så här: Kungälv 4, Hisingen 2, Sotenäs 2, Uddevalla 1 och Strömstad 1. Maj månad dominerar helt, då alla fynd utom ett (från februari) gjorts under denna månad. Vid Tofta kile har arten setts två gånger tidigare, nämligen 2003 och 1993.

Gråhäger *Ardea cinerea* H

Endast två kolonier rapporterade, den ena var emellertid en ny lokal: minst 5 vasshäckande par i Tossene, Sotenäs (Jan Artursson). Vid en heltäckande inventering 2004 redovisades 365 par i sju kolonier (*Fåglar på Västkusten* 3/2005).

Svart stork *Ciconia nigra*

En adult fågel sträckte mot norr vid Södra Rossö, Strömstad den 22 maj (Martin Kvarnbäck). Den blev Bohusläns tjugooandra svarta stork (20 fynd). En tidsmässigt typisk observation, eftersom de 20 fynden fördelar sig på följande sätt: april 1, maj 9, juni 5 och augusti 5.

Bivråk *Pernis apivorus*

Endast en häckning är rapporterad. Den upptäcktes den 22 juli, då 3 pulli varnade på en lokal i Uddevalla kommun (Lars Sölsnaes). I övrigt sågs arten med enstaka exemplar i lämplig häckningsbiotop. Årets första observation är från den 2 maj och den sista sträckande sågs den 30 september. Sträckbevakning

genomfördes på Bredfjället, Uddevalla mellan den 14 augusti-11 september, då 78 ex noterades.

Röd glada *Milvus milvus*

Tjugotre rapporter med tillsammans 25 individer är den högsta årssumman hittills för Bohuslän, och överträffar därmed de 19 individerna från det tidigare rekordåret 2003. Två exemplar noterades samtidigt både vid Ödsmål, Stenungsund och Bovallstrand, Sotenäs. Flest fynd gjordes på Hisingen (7) och i Stenungsund (5), och fynd saknas bara från Strömstad, Lysekil, Lilla Edet och Öckerö. Månadsvis fördelar sig fynden på mars (5), april (11), maj (2), juni (1), juli (2) och augusti (2).

Äldre fynd, samtliga från Håfors, Krokstad, M-l: 1 ex 3 april 1996, 1 ex 17 april 1998, 1 ex 7 maj 2000 och 1 ex 15 mars 2004 (Carl Jentzen).

Havsörn *Haliaeetus albicilla*

Havsörnen har i modern tid endast noterats som övervintrare i Bohuslän. I takt med den ökande örnstammen och med häckningar som noterats allt närmare landskapsgränsen i Västergötland, så var det inte oväntat att 2005 blev det år då det fanns översomrande havsörn även i vårt landskap. En adult havsörn visade sig vid ett flertal tillfällen under hela sommaren i området kring Marstrand-Nordre älvs fjord. Vid det säkra vintertillhåellet Kalvöfjorden fanns fåglar kvar till den 19 mars, och höstens första visade sig i området den 15 oktober. I de nordligare delarna av landskapet gjordes bara enstaka observationer under den mer vintriga delen av året.

Brun kärrhök *Circus aeruginosus* 6-7

Tre konstaterade och minst 10 sannolika häckningar har rapporterats detta år. De konstaterade ägde rum vid Ragnhildsholmen (Hisingen), Tofta kile (Kungälv) och Tossene (Sotenäs), medan de sannolika rapporterats från Svankällan, Torslandaviken, Kvillehed, Välkommen och Skålvisered (samtliga Hisingen), Tjurholmen och Hammar (Kungälv), Kollungeröd vatten (Orust), Funneshults-sjön (Uddevalla) samt Rossö (Strömstad). Mängder av obsar gjordes på andra håll under häckningstid, flest i den södra delen av Bohuslän. Hela 332 obsar har rapporterats mellan 25 mars-30 september.

Blå kärrhök *Circus cyaneus* 6-7, 12-2

Tre fynd från juni, ett från februari och åtta från december redovisas nedan. Medan antalet vinterfynd alltså var lägre än under 2004, så blev förekomsten under hösten desto mer imponerande: 136 ex (108 fynd) noterades mellan 18

augusti-30 november. Våren gav 35 ex (31 fynd) mellan 13 mars-22 maj. Totalt rapporterades alltså 185 blåhökar under 2005.

Junifynd: 1 ex Sörgårdsvägen, Torsby, K-v 16 juni (Harry Isaksson). 1 hona Öxnäs, Säve, H-n 20 juni (Hans Börjesson). 1 hona Nolvik, Björlanda, H-n 21 juni (Fredrik Spak).

Vinterfynd: 1 honfärgad str N Torslandaviken, H-n 28 feb (Björn Dellming). 1 hona Svankällan, Hisingen, H-n 3 dec (Christer Johansson). 2 honfärgade Lagmansholmen, Säve, H-n 3 dec (Uno Unger). 1 ex Lagmansholmen, Säve, H-n 11 dec (Göran Karlsson). 1 honfärgad Lagmansholmen, Säve, H-n 13 dec (Bo Brinkhoff). 1 ad hane Kråkudden, Hönö, Ö-ö 15 dec (Per Österman, Gabriel Norevik, Uno Unger). 1 honfärgad Lagmansholmen, Säve, H-n 18 dec (Conny Palm). 1 honfärgad Öxnäs, Säve, H-n 25 dec (Tom Ekman). 2 ad hane Kristiansborg, Lycke, K-v 30 dec (Peter Hvass).

Ängshök *Circus pygargus* Rr

En 1K-fågel sträckte mot väster vid Nordre älvs fjord, Björlanda, Hisingen den 29 augusti (Johan Svedholm). Därmed har 18 fynd (21 ex) gjorts i landskapet. Arten har häckat i Bohuslän vid ett tillfälle: 1 par fick ut två ungar i Tanum 1993.

Duvhök *Accipiter gentilis* 4-6

Inga häckningar har rapporterats. Arten sågs dock under häckningstid på åtminstone 25 lokaler runtom i landskapet.

Kungsörn *Aquila chrysaetos*

39 ex är observerade under sträcktider och under vintern. Som vanligt mest ungfåglar. Vårens sista kungsörn sågs den 13 april, och höstens första den 11 september.

Fiskgjuse *Pandion haliaetus* 6-7

Den enda rapporterade häckningen gäller ett par öster om Hedekas, Munkedal (Teuvo Carlander). Hela 250 inkomna rapporter från hela landskapet tyder dock på att fler par finns på andra håll, och många av uppgifterna handlar om gjusar som fångade eller transporterade fiskar under häckningstid. Årets första ex visade sig den 25 mars, och den sista noteringen under hösten är från den 12 oktober.

Tornfalk *Falco tinnunculus* 6-7, 12-2

Häckningar rapporteras enligt följande: Munkedal 13 par, Hisingen 11, Öckerö 4, Lysekil 2, Uddevalla 1, Kungälv 1 och Sotenäs 1. Uppgifterna från Munkedal, Lysekil och Uddevalla kommer från Teuvo Carlander, Färgelanda, som satt upp

tornfalksholkar på flera håll i mellersta Bohuslän. Sammanlagt ringmärktes hela 78 ungar från dessa holkhäckningar.

Stenfalk *Falco columbarius* 6-7, 12-2

Två vinterobservationer finns från Tanum och Sotenäs. I övrigt relativt flitigt rapporterad under sträckt看 både under våren (25 mars-26 maj) och hösten (4 augusti-13 november). Inga egentliga sommarobservationer föreligger.

Vinterfynd: 1 ex Ulsholmen, T-m 27 jan (Anders Fransson). 1 ex Rörviks flat, Väjern, S-s 6 feb (Jan Artursson).

Lärkfalk *Falco subbuteo*

Två intressanta sommarobservationer gjordes vid Terås grustag, Hjärtum, Lilla Edet: en adult den 24 juli (Lasse Svensson) och två dagar senare en 1K-fågel (Peter Strandvik, Peter Keil). Någon häckning är ännu inte konstaterad i landskapet, men obsar gjordes under häckningstid vid åtminstone 11 olika lokaler detta år, från Tanum i norr till Hisingen i söder. Under sträckräkning vid Bredfjället mellan 14 augusti-11 september noterades endast 4 ex. Totalt sågs 28 lärkfalkar under perioden 5 maj-2 oktober.

Jaktfalk *Falco rusticolus* Rr

Ett godkänt fynd föreligger från 2005: 1 1K Hästen, Hönö, Öckerö den 31 december (Martin Alexandersson). Därmed har 43 ex setts i landskapet.

Pilgrimsfalk *Falco peregrinus*

Av 16 häckande par lyckades 14 få ut tillsammans 32 ungar (Tommy Järås). Övervintrande pilgrimsfalkar rapporterades vid nio tillfällen under januari-februari och lika många tillfällen under december. Den kommunvisa fördelningen av dessa vinterfynd var som följer: **Januari-februari:** Tanum 2, Sotenäs 1, Orust 2, Kungälv 1, Hisingen 1 och Öckerö 2. **December:** Tanum 1, Sotenäs 3, Orust 2, Tjörn 1 och Öckerö 2.

Vattenrall *Rallus aquaticus*

Häckningar konstaterades vid Torslandaviken, Hisingen (Magnus Unger) och Tofta kile, Kungälv (Peter Hvass). Därutöver noterades arten under häckningstid på följande antal lokaler: Öckerö 2, Hisingen 8, Kungälv 7, Lilla Edet 1, Orust 1, Uddevalla 1, Sotenäs 2, Tanum 1 och Strömstad 4 (upp till 3 hörda ex vid några lokaler). Dessa antal är nästan exakt samma som de under 2004, det enda anmärkningsvärda är de båda uppgifterna från Öckerö kommun. Vinterfynden var talrika detta år, se nedan för detaljer.

Vinterfynd: 1 ex Glansmyren, Tossene, S-s 2 jan (Thomas Eliasson). 1 ex Myren, Ramsvikslandet, S-s 5 jan (Jan Pålsgård). 1 ex Stockholmarna, Harestad, K-v 21 jan (Gunnar Wikman). 1 ex Torslandaviken, H-n 27 feb (Per Arne Lindgren). 1 ex Haby, Ramsvikslandet, S-s 27 nov (Jan Artursson). 1 ex Källeviks mosse, Hönö, Ö-ö 7 och 15 dec (Per Björkman, Uno Unger). 1 ex Karholmsvassen, St Överön, Torsby, K-v 16 dec (Peter Strandvik). 1 dött ex Örtorp, Dragsmark, U-a 26 dec (Ingemar Strid).

Småfläckig sumphöna *Porzana porzana*

Fem spelande ex fördelade på fyra lokaler innebär ett genomsnittligt år för arten, som nu noterats sju år i rad.

1 ex Funneshultssjön, U-a 27 maj-16 jun (Stig Giaever, Magnus Bladh m fl). 1 ex Iskällans odlingar, K-v 14-16 jun (Jan Petersson, Uno Unger m fl). 1 ex Toggestalaviken, Kollungeröd vatten, O-t 16-17 jun (Stefan Oscarsson, Torbjörn Jansson m fl). 2 ex Lagmansholmen, H-n 21-23 jul (Peter Strandvik, Uno Unger m fl) och 1 ex samma lokal 24 jul-10 aug (Björn Dellming m fl).

Kornknarr *Crex crex*

Åtta spelande kornknarrar har rapporterats detta år, fördelade på Kungälv (5 ex), Hisingen (1), Orust (1) och Uddevalla (1). Dessutom en septemberobs från Malmön, Sotenäs. För första gången sedan 1998 uteblev arten helt vid Fröland i Uddevalla kommun. Två kompletterande fynd från 2004 redovisas också, vilket därmed höjer det årets totalsumma till 8 spelande fåglar. Fynddata nedan.

Spelande ex: 1 ex Tega, Ytterby, K-v 19-25 maj (Ola Sandberg m fl). 1 ex Hede obsplats, Romelanda, K-v 25 maj-5 jun (Peter Strandvik m fl). 2 ex Tjurholmens naturreservat, K-v 4-25 jun (Stig Giaever, Lasse Svensson m fl). 1 ex Ragnhildsholmen, H-n 9 jun (Leif Andersson). 1 ex Leby, Tegneby, O-t 21 jun (Torbjörn Jansson). 1 ex Dyröds våtmark, Romesjön, K-v 30 jun-2 jul (Göte Svensson m fl). 1 ex Utby, Herrestad, U-a 9-17 jul (Johan Svedholm m fl). **Höstobs:** 1 ex Malmön, S-s 22 sep (Ingemar Åhlund).

Äldre fynd av spelande ex: 1 ex Marieberg, K-v 1 jun 2004 (Kåre Ström). 1 ex Trollered, Säve, H-n 1 jul 2004 (John Thulin).

Rörhöna *Gallinula chloropus*

Hela 15 häckningar konstaterades detta år, fördelade på Hisingen (8), Kungälv (3), Munkedal (3) och Uddevalla (1). Rörhönor sågs under häckningstid på ytterligare sex lokaler. Endast ett äkta vinterfynd föreligger; flera novemberfynd (av upp till 5 ex) gjordes dock på Hisingen. Fynddata nedan.

Häckningar, Hisingen: 2 par Hökälla (John Thulin m fl). 1 par Torslandaviken (Magnus Unger). 1 par Backaplan (Johan Svedholm). 1 par Hovgården, Björlanda (Göran Karlsson). 3 par Albatross golfbana, Trollered, Säve (John Thulin). **Kungälv:** 1 par Varbergsdammen, K-v (Gunnar Wikman, Lars Davidsson). 1 par Fäbergsdammen, Torsby (Peter Strandvik). 1 par Bollestadssdammen, Kareby (Peter Strandvik). **Uddevalla:** 1 par Fossendammen (Ingemar Strid). **Munkedal:** 1 par Hensbacka, Foss (Ingemar Åhlund). 2 par Håby (Peter Rönnberg). Fynd på lämpliga lokaler under häckningstid gjordes därutöver vid Svankällan, H-n (Tom Ekman), Smörsundsdammen, K-v (Peter Strandvik, Gunnar Wikman), Lysegården, K-v

(Tommy Järås), Funneshultssjön, U-a (Peter Backman m fl), Prästtorps myr, L-l (Stig Pettersson) och Edsvikstjärnet, T-m (Fredrik Spak).

Vinterfynd: 1 2K Heden, Hönö, Ö-ö 22 jan (Uno och Magnus Unger m fl).

Sothöna *Fulica atra* H

Som vanligt få konstaterade häckningar; från Hisingen rapporteras minst 4 och från Strömstad 3. Obsar av ett eller flera par under häckningstid gjordes på åtminstone sju andra lokaler, fördelade på Hisingen (2), Tanum (2), Kungälv (1), Orust (1) och Munkedal (1). Fynduppgifter återfinns nedan.

I Torslandaviken, Hisingen samlades mycket stora mängder sothönor under hösten. Redan i början av augusti inräknades över 80 ex. Den 1 september var siffran uppe i 224, och detta antal steg sedan till nära 400 ex under oktober-december. Högsta antalet som sågs på bohussidan av viken var 375 ex den 25 december (Uno Unger), vilket troligen är den största ansamling som setts i landskapet.

Häckningar: Minst 2 par Hökälla, H-n (Uno Unger). 1 par Svankällan, H-n (Harry Hellberg). 1 par Torslandaviken, H-n (Thomas Karlsson). 3 par Strömsvattnet, S-ad (Stefan Karlsson, Matti Åhlund). Obsar av par eller flera ex under häckningstid gjordes vid Öxnäs, H-n; Gerrebacka, H-n; Tofta kile, K-v (5 ex); Kollungeröd vatten, O-t (6 ex); Edsvikstjärnet, T-m; Djupevatten, T-m och Lersjön, M-l.

Trana *Grus grus*

Enstaka konstaterade häckningar rapporteras från Hisingen, Kungälv och Tanum. Obsar av par under häckningstid och i lämplig häckningsmiljö gjordes därutöver på följande ungefärliga antal lokaler: Hisingen 2, Kungälv 5, Lilla Edet 2, Uddevalla 3, Sotenäs 1, Munkedal 5, Tanum 6 och Strömstad 6. Dessa siffror speglar naturligtvis inte på något sätt det verkliga antalet häckande par i landskapet. En enda lite större flock har rapporterats: 35 ex mot N vid Röra, Orust den 29 mars (Anders Jannesson). **Fenologi:** Första tranobsen gjordes den 16 mars och den sista 2 oktober.

Strandskata *Haematopus ostralegus* 12-1, fe

Även detta år sågs många vinterstrandskator. Norr om Öckerö kommun gjordes vinterfynd enbart under januari.

Vinterfynd utanför Öckerö kommun: Vid Haby bukt, S-s sågs som mest 3 ex under perioden 3-22 jan (Erik Nordberg m fl), därutöver uppehöll sig 1 ex vid Stegelviken, Marstrandsön, K-v 25-30 jan (Gun-Inger Andersson, Bernt Olsson m fl). Senaste höstobsen var 2 ex Bredvik, Malmön, S-s 30 nov (Ingemar Åhlund).

Vinterfynd i Öckerö kommun: upp till 4 ex sågs vid Kråkudden/Bolleskären, Hönö under perioden 2-22 jan (Uno Unger m fl), därutöver 1 ex på Grötö 23 och 30 jan (Bengt Karlsson, Conny Palm). Under december föreligger fyra fynd: 1 ex Ers vik, Rörö 9 och 30 dec (Tina Widén m fl), 3 ex Hönö huvud 9 dec (Roger Eskilsson) och 1 ex Bolleskären, Hönö 15 dec (Uno Unger).

Skärfläcka *Recurvirostra avosetta*

Sju fynd gjordes detta år, men hur många individer som är inblandade är sannerligen inte lätt att avgöra: vadsomhelst mellan 4 och 20 ex!

4 ex mot S Kråkudden, Ö-ö 3 apr (Björn Dellming). 2 ex Prästgårdskilen, Björlanda, H-n 17 apr (Pär Lydmark m fl). 4 ex mot N Marstrandsön, K-v 17 apr (Peter Strandvik). 3 ex mot N Härmanö, O-t 23 apr (Lasse Svensson m fl). 4 ex mot S Kråkudden, Ö-ö 27 apr (Peter Hamrén). 1 ex Torslandaviken, H-n 5 maj (Andreas Hagström). 2 ex Ödsmåls kile, K-v 23 maj (Peter Strandvik m fl).

Tjockfot *Burhinus oedicnemus* Rr

På eftermiddagen den 19 maj upptäcktes en tjockfot vid Berg, Dragsmark, Uddevalla av Lennart Pihl. Fågeln mobbades av en skata och sågs bara en kort stund. Den ovanliga gästen kunde inte återfinnas senare, varken av observatören eller av de skådare som letade efter den i trakten samma kväll. Ännu en tjockfot dök för övrigt upp i Värmland samma dag. Arten har påträffats en gång tidigare i landskapet, nämligen 1 ex vid Björlanda kile, Hisingen den 9 augusti 1969. Antalet fynd i Sverige t o m 2005 ligger på 38. De närmaste häckplatserna finns i Polen och Storbritannien.

Mindre strandpipare *Charadrius dubius*

Detta år har fyra häckningar rapporterats: 1 par Svankällan, Hisingen (Mats Bjersing), 1 par Tofta kile, Kungälv (Peter Hvass), 1 par Lysegården, Romelanda, Kungälv (Tommy Järås) och 1 par, häckn. avbröts, Fröland, Uddevalla (Curt Josefsson). Dessutom en sannolik häckning vid Trälebergs kile, Lysekil (Pär Lydmark). Därutöver påträffades arten under häckningstid på följande antal lokaler (varav flertalet är lämpliga häckningslokaler): Hisingen 9, Lilla Edet 2, Uddevalla 2, Kungälv 1, Orust 1 och Munkedal 1. Hisingen svarar alltså ensam för hälften av landskapets häckningar och fyndlokaler under häckningstid. **Fenologi:** Första vårobsen gjordes 4 april, sista för hösten 26 augusti.

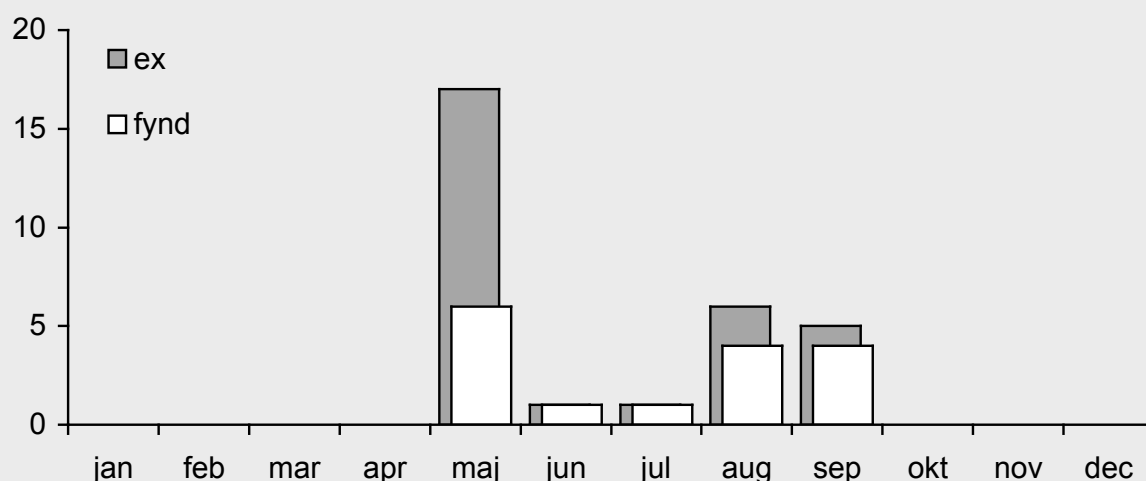
Större strandpipare *Charadrius hiaticula* fe, anm.värt

I förra årets rapport redovisades en inlandshäckning från Fröland, Uddevalla. Lokalen hyste dock fler par än så: 4 par häckade inom området 2004 (Curt Josefsson). **Fenologi:** Första vårobs 20 mars, sista höstobs 4 november.

Fjällpipare *Charadrius morinellus* Rr (ej ad s-dr)

Denna art har alltid varit mycket svår att få se i landskapet, men under senare delen av maj 2005 ändrades detta förhållande radikalt: som mest uppehöll sig 6 ex på ett par torra åkrar vid Åseby i Kungälv den 19-24 maj, och som mest sågs

Fjällpipare i Bohuslän: antal fynd och exemplar per månad

Fjällpipare i Bohuslän: antal fynd per kommun

S-ad	T-m	S-s	M-l	L-l	U-a	L-E	O-t	T-n	S-nd	K-v	H-n	Ö-ö	Totalt
3	0	3	0	0	4	0	0	0	2	2	1	1	16

4 ex vid Backamo flygfält i sydligaste Uddevalla kommun den 19-20 maj. Åtskilliga skådare fick rena drömbesarna under de här dagarna – se omslaget! Detaljerade fynddata återfinns nedan. Därmed är landskapets siffror uppe i 16 fynd omfattande totalt 30 ex. Se ovan för månadsvis och kommunvis fördelning av fynden.

Tilläggsas kan att det under den här perioden uppehöll sig ansamlingar av fjällpipare på flera håll i södra och mellersta Sverige, t ex fanns upp till 13 ex vid Grunnebo, Västergötland, en dryg halvmil från bohusgränsen. Arten har för övrigt setts två gånger tidigare just på Backamo flygfält: 2 ex fanns här den 21 maj 1971 och 2 ex den 19 maj 1991.

Åseby, Solberga, Kungälv: 6 ex 19-20 maj, 1 hona 22 maj och 2 honor 23-24 maj (Peter Hvass, Magnus Unger, Peter Strandvik m fl). Fåglarna spelade vid några tillfällen.

Backamo flygfält, Uddevalla: 1 hona 19 maj och 1 hona + 3 ex 20 maj (Jerry Ericsson, Jörgen Olsson, Ingemar Åhlund). De sistnämnda tre fåglarna kom förbisträckande på låg höjd över flygfältet och lockade med sig den ensamma honan. Flocken tog sedan höjd och försvann österut.

Kustpipare *Pluvialis squatarola* vår

Arten uteblev helt vid Kråkudden denna vår. Tre vårfynd av ensamma fåglar har rapporterats från andra håll, jämnt utspridda över vårmånaderna mars-maj.

Mosnäppor, Tofta kile, Kungälv 18 maj 2005. Foto: Peter Hvass.

Fynduppgifter nedan. Under höststräcket sågs kustpiparen under perioden 13 juli-24 oktober.

1 ex Haby bukt, Ramsvikslandet, S-s 20 mar (Jan Artursson). 1 ex Ödsmåls kile, K-v 29 apr (Uno Unger) och 22 maj (Peter Strandvik).

Tofsvipa *Vanellus vanellus* 12-1

Vinterfynden under 2004 utgjordes av ett under januari och tre under december. Detta år är det precis tvärtom – för fynddetaljer se nedan. En stor senhöstflock från Hisingen redovisas också.

Vinterfynd: 1 ex Trälebergs kile, L-l 16 jan (Bernt Andersson). 1 ex Harestad, K-v 20 jan (Gunnar Wikman). 1 ex Lid, Tjärnö, S-ad 28 jan (Axel och Matti Åhlund). 1 ex Torslandaviken, H-n 11 dec (Stefan Svanberg). **Stor höstflock:** 210 ex Hökälla, H-n 13 nov (Stig Fredriksson).

Kustsnäppa *Calidris canutus* vår

De enda vårfynden under 2005 kommer från Kungälvs kommun: 1 ex Ödsmåls kile 19 maj (Fredrik Kobel, Peter Hvass m fl) och 1 ex Tofta kile 21 maj (Peter Hvass, Fredrik Kobel). Varken kustpipare eller kustsnäppa sågs alltså vid Kråkudden denna vår. Precis som under 2004 föreligger ett novemberfynd från nordligaste delen av landskapet: 1 ex Rödkär, Nord-Koster, Strömstad 17 november (Matti Åhlund, Ingemar Åhlund). I övrigt sågs arten under perioden 16 juli-8 oktober.

Sandlöpare *Calidris alba*

Liksom under 2003 och 2004 saknas både vinter- och vårfynd. Totalt sågs i övrigt 86 ex, vilket är ett gott resultat. Dessa fåglar är fördelade på ca 34 fynd, gjorda under perioden 20 juli-29 september. Kråkudden (Öckerö kommun) svarade för ca 18 fynd, Sotenäs 6, Strömstad 3, Tjörn och Orust vardera 2, samt Kungälv, Lysekil och Hisingen 1 var. En enda flock omfattade fler än tio fåglar: 12 ex Stora Pottan, Pater Noster, Tjörn 21 augusti (Peter Strandvik).

Småsnäppa *Calidris minuta* vår

Två vårfynd gjordes detta år: Som mest fanns 2 ex vid Ödsmåls kile, Kungälv 19-22 maj (Peter Hvass m fl). 1 ex vid Torslandaviken, Hisingen 15 jun (Thomas Karlsson). Under höststräcket sågs arten mellan 9-28 augusti.

Mosnäppa *Calidris temminckii*

Arten hade återigen ett gott år, det bästa sedan 2000, med ett mycket högt antal sedda ex under våren: minst 128 ex noterades mellan 6 maj-4 juni, medan det under perioden 12 juli-1 september sågs åtminstone 25 ex. Största ansamlingen under våren var 45 ex vid Tofta kile, Kungälv 21 maj (Peter Hvass). Liksom under 2003 och 2004 så var Tofta kile alltså den överlägset bästa lokalen under våren: lågt räknat (den verkliga totalsumman är säkert högre) noterades 83 ex här under vårsträcket, och drar man bort den siffran från landskapets totala vårresultat så återstår bara ynkliga 45 mosnäppor.

Tuvsnäppa *Calidris melanotos* Rr

Följetongen fortsätter – för sjätte året i rad sågs en tuvsnäppa i Bohuslän, till på köpet på en lokal där den setts en gång tidigare: 1 1K-fågel rastade vid Breviks kile, Tjörn den 16-17 september (Per Undeland m fl). ***Se foton på sidan 70.*** Detta är det första septemberfyndet i landskapet. Därmed har Tjörn och Sotenäs två fynd vardera, medan Uddevalla, Hisingen och Strömstad har var sitt, samtliga gällande ensamma fåglar. Månadsvis fördelning: maj 2, juni 1, augusti 1, september 1 och oktober 2.

Skärnsnäppa *Calidris maritima*

Omkring 2000 skärnsnäppor beräknas övervintra i Sverige (*Ornis Svecica* 7:121), och merparten av dessa återfinns i Bohuslän. Segelskären, Ramskär, Koster-arkipelagen, Väderöarna och Pater Noster är kanske de viktigaste områdena. Var kommer dessa fåglar ifrån? Det ligger ju nära till hands att tro att detta är skärnsnäppor som häckar i den skandinaviska fjällkedjan. Tommy Järås, som i många år ringmärkt skärnsnäppor på Nidingen i Halland, bedömer att flertalet av

de som övervintrar längs västkusten kommer från Svalbard. Några kan också komma från norra Skandinavien, och det är tänkbart att ett antal tillhör skärsnäppepopulationen som finns på Tajmyrhalvön i Sibirien eller den på Baffin Island väster om Grönland. Ytterst få av skärsnäpporna som fångas på Nidingen visar mått som överensstämmer med den sydiskandinaviska populationen, som i huvudsak övervintrar i Skottland (*Tommy Järås, i e-brev*). Så till årets skärsnäppeobservationer:

Bohuslän utom Kråkudden-Bolleskären: Observationer finns från 8 januari-26 april och 4 oktober-25 december; sammanlagt 60 rapporter med i snitt 42 ex per obstillfälle. Toppnoteringar, förår 153 ex (27 jan); efterår 295 ex (18 okt). Med andra ord betydligt blygsammare toppnoteringar än under 2004, men det genomsnittliga antalet ex per obstillfälle steg dock något.

Kråkudden-Bolleskären, Öckerö: 1-74 ex sågs mellan 2 januari-1 maj och 1-80 ex mellan 21 oktober-26 december; totalt 117 rapporter med i snitt 20 ex per obstillfälle. Toppnoteringar, förår 74 ex (15 mars); efterår 80 ex (7 dec). Efter att maxantalen legat konstanta tre år i rad, vår som höst, så fördubblades plötsligt den maximala höstnoteringen detta år. Våren visar dock bara en svag ökning i det avseendet.

Fynddata för de högsta noteringarna: 295 ex Segelskären, T-m 18 okt, 280 ex Ramskär, T-m 9 dec och 275 Segelskären, T-m 17 nov (Matti Åhlund, Ingemar Åhlund). **Högre antal utanför Segelskären-Ramskär:** 140 ex Stora Drammen, S-ad 28 mar (Matti Åhlund, Ingemar Åhlund). 120 ex Sörkråkan, Lycke skärgård, K-v 9 dec (Peter Strandvik). 120 ex Rödsjär, Nord-Koster, S-ad 14 mar (Matti Åhlund, Ingemar Åhlund). 106 ex Stora Drammen, S-ad 27 jan (Matti Åhlund). 80 ex Väderöarna, T-m 16 okt (Jan Arfwidsson). 78 ex Vitlingbrottet, T-m 28 mar (Matti Åhlund, Ingemar Åhlund). 60 ex Sörkråkan, Lycke skärgård, K-v 23 okt (Peter Strandvik).

Kärrensnäppa *Calidris alpina* fe, anm.värt

Inga vinterfynd detta år. **Fenologi:** Första vårobs 6 mars, sista höstobs 17 november.

Sydlig kärrensnäppa *Calidris alpina schinzii*

Inga rapporter om häckning har inkommit. En vårobs som uttryckligen gäller denna ras föreligger: 1 ex Ödsmåls kile, Kungälv 15 maj (Gunnar Wikman).

Myrsnäppa *Limicola falcinellus*

År 2005 blev det tredje bästa året för arten i landskapet någonsin, med kanske 9 ex totalt. Än mer unikt var att alla utom ett av fynden gjordes under våren, eftersom höstfynden normalt dominerar stort. Årets resultat överträffas endast av åren 1985 (ca 26 ex) och 1999 (11 ex).

Tofta kile i Kungälv står ensam för flertalet av årets myrsnäppeobsar – jämför med årets vårfynd av mosnäppa! Denna lokal förtjänar sannerligen att bevaras och skötas på lämpligt sätt, inte bara på grund av vadarförekomsten, utan också med tanke på dess meriter som häcklokal för landskapets sällsyntare simänder.

Vårfynd: 2 ad Ödsmåls kile, K-v 22 maj (Peter Strandvik, Peter Hvass). Vid Tofta kile, K-v sågs 3 ex 23-24 maj (Stefan Malm, Peter Hvass), 2 ex 26 maj (Patrik Jansson), 1 ex 27 maj (Per Björkman), 2 ad 29 maj (Lars Davidsson) och 1 ex 4 jun (Peter Hvass). Dessutom 1 ex Torslandaviken, H-n 28 maj (Ola Wennberg, Leif Andersson). **Höstfynd:** 1 ex Haby bukt, S-s 6 aug (Anders Carlberg).

Dvärgbeckasin *Lymnocyrtus minimus*

Detta år inräknades 67 ex fördelade på 50 fynd, varav 8 under våren. Sista vårobsen gjordes 8 maj, första höstobsen 7 september. Högsta noteringen, 12 ex, är från Hökälla på Hisingen, den lokal som dominerar i rapportmaterialet. Årets siffror överträffas troligen endast av år 2002, då ca 83 ex fördelade på 40 fynd rapporterades. Sju vinterfynd gjordes, 2 i februari (minst 4 ex) och 5 i december (minst 7 ex); detaljer nedan.

Vinterfynd: Som mest 4 ex Hökälla, H-n 1-7 feb (Stefan Svanberg, Uno Unger m fl). 2 ex Lindholmen, Tjörnö, S-ad 2 dec och 1 ex samma lokal 24 dec (Matti Åhlund). 3 ex Hökälla, H-n 3 dec (Uno Unger). 1 ex Lidleran, Tjörnö, S-ad 13 dec (Matti Åhlund). 1 ex Kärrsviken, Rörö, Ö-ö 17 dec (Uno Unger). 1 ex Ramsön, S-ad 27 dec (Håkan Aronsson). **Fynd av mer än 5 ex:** Vid Hökälla, H-n sågs 12 ex den 31 okt och 7 ex den 14 nov (båda John Thulin).

Enkelbeckasin *Gallinago gallinago* 12-2

Ett rekordartat antal vinterfynd gjordes detta år: minst 6 fynd (minst 8 ex) under januari-februari och 9 fynd (minst 11 ex) under december. Jämför med årets vinternoteringar av morkulla och dvärgbeckasin. En större höstansamling från Hisingen redovisas också nedan.

Januari-februari: 1 ex Ramsviksländan, S-s 23 jan (Henrik Larsson). 1 ex Marieberg, K-v 29 jan (Morgan Ohlsson). 2 ex Hökälla, H-n 1 feb (Stefan Svanberg). 1 ex Härmanö, O-t 5-7 feb (Lasse Svensson). 2 ex Grosshamn, S-s 26 feb (Jan Artursson). 1 ex Kile, Syd-Koster, S-ad 28 feb (Uno Unger).

December: Som mest 3 ex Myren, Malmö, S-s 3-30 dec (Ingemar Åhlund). Som mest 2 ex Ramsön, S-ad 4-27 dec (Håkan Aronsson). Som mest 4 ex Breviks kile, T-n 4-24 dec (Per Undeland). 1 ex Bredvik, Malmö, S-s 5 dec (Ingemar Åhlund). 1 ex Källeviks mosse, Hönö, Ö-ö 11 dec (Roger Eskilsson m fl). 1 ex Torslandaviken, H-n 28 dec (Magnus Lundström, Martin Lind). **Större höstansamling:** 60 ex Hökälla, H-n 10 okt (John Thulin).

Dubbelbeckasin *Gallinago media*

Tre spelande fåglar i maj och 8 sedda ex under september-oktober gör att arten nu med råge passerat 100 ex i landskapet (86 fynd omfattande 110 ex). Ett gott år, med andra ord. Mer än hälften av årets fynd är från Hisingens fina beckasinmarker. Ett äldre fynd redovisas också och ingår i fyndsiffrorna ovan.

Vårfynd, spelande fåglar: 1 ex Lagmansholmen, H-n 10 maj (Gunnar Nyström). 1 ex Ragnhildsholmen, H-n 10 maj (Roger Eskilsson, Jesper Knape). 1 ex Breviks kile, T-n 12 maj (Maria Johannessen). **Höstfynd:** 1 ex Lilla Oxhagen, H-n 4 sep (från Rixlarm). 1 ex Bredungen, H-n 4-7 sep (Magnus Unger m fl). 1 ex Myren, Malmön, S-s 9 och 14 sep (Ingemar Åhlund). 1 ex Lyse, Torslanda, H-n 21 sep (Magnus Unger m fl). 1 ex Öxnäs, H-n 21 sep (Uno Unger m fl). 2 ex Öxnäs, H-n 22 sep (Daniel Isaksson). 1 ex Nöddökilen, S-ad 25 sep (Jörgen Persson). **Äldre fynd:** 1 ex Hökälla, H-n 26 aug 2004 (Stefan Svanberg).

Morkulla *Scolopax rusticola* 12-2

Antalet vinterfynd slår detta år alla rekord; totalt sågs ca 20 ex: 9 ex under januari-februari och 11 ex under december. Den tidigare rekordnoteringen, 16 ex, är från år 2001. Jämför med enkel- och dvärgbeckasin ovan.

Januari-februari: 1 ex Klåvorna, Rossö, S-ad 11 jan (Martin Kvarnbäck). 1 ex Härmanö, O-t 15 jan och 6 feb (Lasse Svensson). 1 ex Kyrkeby Sandvik, K-v 30 jan (Agne Gillholm). 1 spelande ex Lindesjön, Svartedalen, K-v 9 feb (Peter Strandvik). 1 2K omhändertagen Hönö, Ö-ö 14 feb (Tommy Järås). 1 ex Rågårdsdal, L-l 15 feb (Staffan Rydenstam). 2 ex Fridhem, H-n 25 feb (Johan Svedholm). 1 ex Ögärdet, Koön, K-v 27 feb (Peter Strandvik).

December: 1 ex Storehamn, O-t 2 dec (Nora Janson). 1 ex Gunneröd, Ljung, U-a 3 dec (Lasse Svensson). 1 ex Korsnäs, Tjärnö, S-ad 10 dec (Matti Åhlund). 1 ex Iskällans skogsomr., K-v 12 dec (Ingemar Strid). 1 ex Ersdalen, Hönö, Ö-ö 12 dec (Uno Unger). 1 ex Kattesand, Malmön, S-s 13 dec (Ingemar Åhlund). 1 ex Rågårdsdal, L-l 20 dec (Staffan Rydenstam). 2 ex Lid, Tjärnö, S-ad 22 dec (Matti Åhlund). 1 ex Tronnum, Torsby, K-v 23 dec (Agne Gillholm). 1 ex Dödvik, Malmön, S-s 31 dec (Ingemar Åhlund).

Rödspov *Limosa limosa*

Fyra fynd (5 ex) gjordes detta år av nominatrasen (samt 2 av rasen *islandica*, se nedan), vars status i landskapet därmed är 85 fynd (98 ex). Det kan nog inte uteslutas att ett mindre antal observationer gällande rasen *islandica* döljer sig bland de äldre fynden.

1 hane Tofta kile, K-v 26-27 apr (Peter Hvass m fl). 1 hane Torslandaviken, H-n 19-21 maj (Stefan Svanberg, Uno Unger m fl). 1 ex Haby, S-s 30 aug (Thomas Ring, Bengt Carlsson). 2 ex Lammholmsviken, Öckerö 23 sep (Bengt Karlsson).

”Isländsk rödspov” *Limosa limosa islandica* Rr

Två fynd av denna ras av rödspov gjordes detta år, båda i Torslandaviken, Hisingen: 1 hane den 2 maj (Lars Eric Rahm m fl) och 1 hona den 19-21 maj (Uno Unger, Stefan Svanberg m fl). Den senare sällskapade med hanen av nominatrasen (se ovan). Ett tidigare fynd finns från landskapet, nämligen 1 1K-fågel på samma lokal den 11 september 2003. Handen på hjärtat – hur många av oss kollade tidigare att rödspoven/-spovarna vi hade framför oss inte tillhörde denna ras? *Islandican* har förmodligen inte uppmärksamrats ordentligt av den genomsnittlige skådaren förrän under de senaste åren, varför vi nog kan vänta oss att antalet fynd kommer att öka framöver.

Storspov *Numenius arquata* H, 5, anm.värt

Inga häckningsuppgifter föreligger detta år. Fyra flockar omfattande mer än 100 ex har rapporterats, den största var de 148 ex som sågs vid Ödsmåls kile, Kungälv den 18 april (Anders Åberg). En totalsiffra på 215 ex finns också från Lagmansholmen, Hisingen den 23 april (Anders Johansson). Dessa fem noteringar är samtliga från perioden 18-23 april. Första obsen gjordes den 14 mars, sista för året den 11 november.

Svartsnäppa *Tringa erythropus* anm.värt

En hel del svartsnäppor på retursträck rastade i mitten av juni. Högsta antal var 33 ex vid Ödsmåls kile, Kungälv den 15 juni (Uno Unger). Som bekant sträcker svartsnäppehonorna söderut redan vid den tiden, precis som honorna hos många andra vadare. Två vårfynd, 23 april (1 ex) och 13 maj (4 ex); i övrigt sedd mellan 12 juni-11 oktober.

Rödbena *Tringa totanus* H inl., 12-2, fe

Fyra decemberfynd föreligger från Öckerö kommun, eventuellt gällande en och samma individ. En ganska stor ansamling har dessutom rapporterats från maj. Fynduppgifter återfinns nedan. **Fenologi:** första vårobsen gjordes den 25 mars, sista höstobsen 27 oktober.

Vinterfynd: 1 ex Bredviken, Hönö 18 och 31 dec (Tina Widén, Bengt Karlsson) samt 1 ex Lammholmsviken, Öckerö 26 och 28 dec (Bengt Karlsson, Martin Alexandersson).

Större ansamling: 74 ex Trälebergs kile, L-l 19 maj (Pär Lydmark).

Gluttsnäppa *Tringa nebularia* anm.värt

Ett fynd vardera från november och december har rapporterats: 1 ex Kärreberg, Kalvöfjorden, Orust den 19 november och 1 ex Breviks kile, Tjörn 11 december (båda Per Undeland). Såvitt känt är detta landskapets första decemberfynd av arten. Första vårobsen gjordes den 16 april.

Skogssnäppa *Tringa ochropus* fe

Fenologi: Första vårobsen gjordes den 26 mars, medan sista höstobsen noterades den 4 september.

Drillsnäppa *Actitis hypoleucos* fe

Fenologi: Första drillsnäppan sågs 16 april, sista för hösten 17 september.

Roskarl *Arenaria interpres*

I *Sveriges fåglar* (3:e upplagan, 2002) sägs det angående roskarlen: ”Enstaka vinterfynd har gjorts i s. Sverige.” Detta är utan tvekan missvisande för Bohusläns del. Arten tycks ju övervintra här mer eller mindre regelbundet, om än i små antal. Precis som för skärsnäppan undrar man var dessa fåglar häckar. Svenska eller norska roskarlar, vars vinterkvarter förmodligen ligger i Västafrika, är kanske mindre troliga kandidater – fåglar från populationerna i nordöstra Kanada och Grönland skulle kanske kunna vara mer sannolika. (Se också skärsnäppetexten ovan!)

Utanför de normala sträckmånaderna sågs arten detta år enligt följande: januari 1 fynd (2 ex), mars 1 (2 ex), oktober 7 (totalt 44 ex), november 3 (totalt 37 ex, varav en flock på 32 ex) och december 4 (totalt 12 ex). Se nedan för detaljerade fynduppgifter.

I övrigt observerades 31 ex mellan 14 april-6 juni (största flocken 6 ex) och 169 ex mellan 13 juli-28 september (största flocken 25 ex). Observationer föreligger detta år från samtliga årets månader utom februari.

Totalt sågs alltså hela 305 ex (80 fynd), vilket kan jämföras med det tidigare rekordåret 2004, då 261 ex (82 fynd) noterades. Av årets totalsumma sågs ca 64 ex (ca 26 fynd) vid Kråkudden-Bolleskären, Öckerö kommun.

Januari: 2 ex Stora Drammen, S-ad 27 jan (Matti Åhlund). **Mars:** 2 ex Måseskär, O-t 31 mar (Stefan Oscarsson). **Oktober:** 8 ex Segelskären, T-m 4 okt (Matti Åhlund). 1 ex Väderöarna, T-m 16 okt (Jan Arfwidsson). 3 ex Ramskär, T-m och 25 ex Segelskären, T-m 18 okt (Matti Åhlund, Ingemar Åhlund). 1 ex Svartskären, Rossö, S-ad 22 okt (Sune Westman). 5 ex Kalvhogeskären, Pater Noster, T-n 23 okt (Peter Strandvik). 1 ex Kråkudden, Hönö, Ö-ö 26 okt (Uno Unger). **November:** 1 ex Vattenholmen, Resö, T-m 13 nov (Sune Westman). 32 ex Ramskär, T-m och 4 ex Stora Drammen, S-ad 17 nov (Matti Åhlund, Ingemar Åhlund). **December:** 1 ex Svartskären, Rossö, S-ad 2 dec (Sune Westman). 9 ex Vitlingbrottet, T-m, 1 ex Segelskären, T-m och 1 ex Mörholmen, Nord-Koster, S-ad 9 dec (Matti Åhlund, Ingemar Åhlund).

Smalnäbbad simsnäppa *Phalaropus lobatus*

Även detta år gjordes ett fynd vardera under vår- och höststräck: 1 hona vid Tofta kile, Kungälv 12 juni (Björn Granberg, Peter Hvass m fl) och 1 1K i Torslandaviken, Hisingen 18 och 22-23 augusti (Magnus och Uno Unger m fl). Arten har därmed påträffats sju år i följd i Bohuslän, och totalt föreligger nu 53 fynd (omfattande 83 ex).

Brednäbbad simsnäppa *Phalaropus fulicarius* Rr

Fem godkända fynd, varav ett från januari, omfattande 7 ex. Fyndsiffran höjs därmed till 42 (48 ex). Januarifågeln var blott den andra någonsin, övriga fynd är fördelade så här: mars 1, september 6, oktober 17 och november 16. Ytterligare 3 novemberfynd (4 ex) har rapporterats, men saknar raritetsrapport.

1 ex str S Kråkudden, Ö-ö 13 jan (Fredrik Johansson). 1 ex str S Klädesholmen, T-n 14 sep (Jon Håkansson). 3 ex str S Kråkudden, Ö-ö 26 okt (Uno Unger). 1 ex rast Vallerö, O-t 1 nov (Folke Sjöberg, Kristina Sjöberg). 1 ex str S Kråkudden, Ö-ö 13 nov (Markus Lagerqvist).

Bredstjärtad labb *Stercorarius pomarinus* Rr

Totalt 80-90 ex under året är långt över genomsnittet. Individerna fördelade sig på januari 1, april 1, maj 4, september 1, oktober 25-35 och november 58. Alla höstfåglarna utom tre var juvenila. Nästan två tredjedelar av de bredstjärtade rapporterades från Kråkudden, Hönö. Förårsfynden och de fem bästa höstdagarna listas nedan.

Förårsfynd, samtliga från Kråkudden, Hönö, Ö-ö: 1 2K+ str S 2 jan (Magnus Unger, Uno Unger). 1 ad str S 30 apr (Stefan Svanberg, Uno Unger). 1 ad str S 1 maj (Mattias Pozsgai, Jenny Thorsell, Bengt Karlsson). 1 ad str S 3 maj (Lars Eric Rahm, Per Björkman). 2 ex (1 ad + 1 3-4K) str S 6 maj (Magnus Rahm, Stefan Svanberg, Magnus Unger).

De fem bästa höstdagarna: 8 ex i en flock mot S efter kort rast vid Väderöarna, T-m 16 okt (Jan Arfwidsson, Henrik Waldenström m fl). 13 1K str S Rörö, Ö-ö (Magnus Unger, Christer Fält) och 11 1K str S Kråkudden, Hönö, Ö-ö 26 okt (Uno Unger, Niklas Aronsson m fl) – här ingår sannolikt de flesta Hönö-fåglarna också i Rörö-rapporten. 8 1K str S Kråkudden, Hönö, Ö-ö 10 nov (Roger Eskilsson, Marinko Karabatic, Birger Kaiser m fl). 11 ex str S Kråkudden, Hönö, Ö-ö 13 nov (Stefan Svanberg, Magnus Unger, Björn Dellming m fl).

Kustlabb *Stercorarius parasiticus* H

Som vanligt få rapporter om häckningar eller möjliga häckningar. Mer oroande är att preliminära resultat från Länsstyrelsens kustfågelövervakning tyder på ett minskande bestånd på Västkusten (*Kjell Wallin, muntl.*).

Årets första observation var 2 sträckande ex vid Kråkudden, Hönö den 3 april (Magnus Unger, Björn Dellming). Liksom ifjol flera sena fynd: fyra i oktober och två i november, alla av ensamma fåglar. 1 1K mot S vid Härmanö, Orust den 13 november (Lasse Svensson) blev sista fågeln ut.

Fjälllabb *Stercorarius longicaudus* Rr

Totalt 9 ex som fördelade sig på augusti 6, september 1 och november 2.

1 ad str S Otterskär, Nord-Koster, S-ad 16 aug och 1 1K str S Svartehällorna, Nord-Koster, S-ad 23 aug (båda Svante Söderholm). Övriga fynd var från **Kråkudden, Hönö, Ö-ö:** 1 1K str S 24 aug (Per Björkman). 1 1K str S 26 aug (Tina Widén, Stefan Svanberg). 2 1K str S 28 aug (Per Björkman, Stefan Svensson, Uno Unger). 1 1K str S 14 sep (Per Björkman, Tina Widén, Uno Unger). 2 1K+ str S 13 nov (Magnus Unger, Stefan Svanberg, Björn Dellming).

Storlabb *Catharacta skua*

Totalt rapporterades endast 32 ex. De fördelade sig på januari 8, maj 2, juni 3, juli 2, augusti 2, september 2 och november 13. Kråkudden, Hönö stod för 23 av fåglarna. Årssumman kan jämföras med rekordåret 2004, då totalt 1515 ex

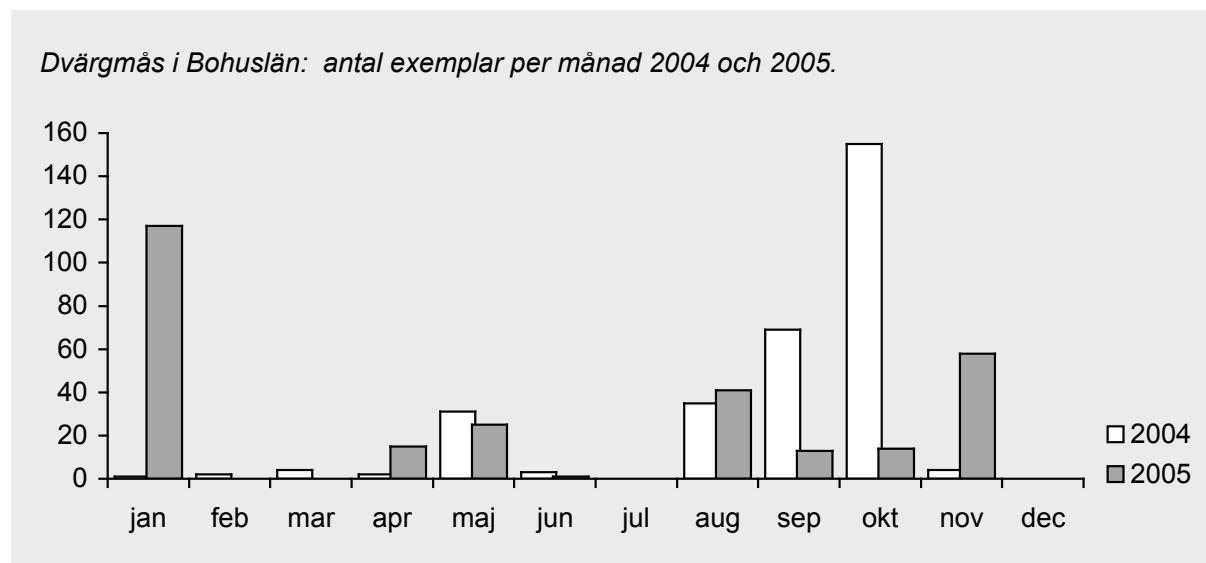
rapporterades från landskapet (och flera dagssummor överträffade årets totalsiffra stor marginal).

Svarthuvad mås *Larus melanocephalus* Rr

En 3K-fågel sågs tillfälligt vid Torslandaviken, Hisingen 30 april (Stefan Svanberg). Det rör sig sannolikt om den publikvänliga individ som uppehållit sig i göteborgstrakten de senaste två vintrarna. Detta var bara det tredje fyndet i Bohuslän; de tidigare gäller 1 ad vid Långholmen, Havstens fjord, Uddevalla 20 maj 1992 och 1 ad vid Vedholmen, Orust 18 oktober 1996. Arten är märkligt fåtalig i Bohuslän (och Göteborg) med tanke på att närmare 80 ex påträffats i Halland t o m 2005.

Dvärgmås *Larus minutus*

Sammanlagt 284 ex rapporterade – en hög notering. Som för många andra havsfåglar avvek dvärgmåsens uppträdande över året från det normala på grund av blåsperioderna i januari och november. I januari noterades inte mindre än 117 ex. En jämförelse mellan 2005 och ett gott normalår (2004, 306 ex) görs i nedanstående diagram. Årets sista observation gjordes 15 november.

Tärnmås *Larus sabini* Rr

Fyra godkända fynd (och dessutom fem som saknar raritetsrapport). Fördelningen över året avviker från den normala med ett fynd (+2 utan raritetsrapport) i januari och tre (+3 utan raritetsrapport) i november. Vanligen ses de flesta tärnmåsar annars i september. Samma mönster kunde för övrigt ses i södra Norge. I fylkena kring Oslofjorden (Vestfold, Akershus-Oslo, Östfold) registrerades 12 observationer av åtminstone 3 ex mellan 9 januari och 10

februari och 14 observationer av minst 5 ex mellan 7-19 november (www.fugler.net). Det var ju också i januari och november som det blåste mest under 2005.

1 2K rastande Ramsö, Koster, S-ad 14 jan (Matti Åhlund). 1 1K Malmön, S-s 8 nov (Ingemar Åhlund). 1 1K str S Västudden, Marstrandsön, K-v 13 nov (Peter Strandvik). 1 1K str SV Ramsvikslandet, S-s 13 nov (Matti Åhlund, Ingemar Åhlund, Jan Pålsgård).

Silltrut *Larus fuscus* fe

Fenologi: Första vårobs 22 mars, sista höstobs 23 oktober.

Vittrut *Larus hyperboreus*

Årets enda fynd: 1 3K-fågel sträckte norrut vid Kockholmen, Rossö, Strömstad den 1 maj (Martin Kvarnbäck, Hans Wikström). Vittruten är en riktig sällsynthet nuförtiden, nått och jämnt årlig i landskapet under de senaste fyra åren.

Tretåig mås *Rissa tridactyla* anm.värt

Fyrsiffriga sträcksiffror noterades vid åtta tillfällen:

1500 ex str S Kråkudden, Hönö, Ö-ö 2 jan (Uno Unger m fl). 2000 ex str S Holländareberget, Smögen, S-s 9 jan (Nisse Henriksson m fl). 1450 ex str S Kråkudden, Hönö, Ö-ö 13 jan (Stefan Svanberg m fl). 5000 ex str S Kråkudden, Hönö 26 okt (Uno Unger m fl). 1750 ex str S Kråkudden, Hönö 10 nov (Roger Eskilsson m fl). 1055 ex str S Kråkudden, Hönö 11 nov (Kristoffer Nilsson m fl). 2500 ex str S Ramsvikslandet, S-s 11 nov (Peter Rönnberg). 1493 ex str S Kråkudden, Hönö 13 nov (Johannes Löfqvist m fl).

Skräntärna *Sterna caspia*

Årets fynd gäller 1 ex som sträckte mot norr vid Norra Öddö, Strömstad den 10 maj (Bertil Rahm). Detta är det 44:e fyndet (55 ex totalt) i Bohuslän och det första från Strömstads kommun. Arten har därmed påträffats i samtliga kommuner utom Lilla Edet, Munkedal och Tanum. Flest fynd har Kungälv (13), Hisingen (10) och Uddevalla (8).

Kentsk tärna *Sterna sandvicensis*

Uppträdandet var mycket likt föregående års. Totalt 123 rapporter (uppenbara dubbelrapporteringar frånräknade), alla utom 22 kom från Öckerö kommun och Hisingen. Noterades så gott som dagligen i göteborgstrakten i april och juli-september. Vid Lammholmsviken, Öckerö höll upp till 8 ad och 6 juv till i juli. Inga misstänkta häckningar i landskapet, även om en stor fisktärne-skrattmåskoloni i Tanum hade tillfälligt besök av en kentsk tärna i juni. Årets första kentska tärnor sågs 31 mars (3 ex str S Kråkudden, Hönö) och de sista 2 oktober (2 ex str S Kråkudden, Hönö).

Rapporternas fördelning över året i kommunerna framgår av nedanstående tabell. Inom parentes anges högsta antal i en enskild rapport.

	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug	Sep	Okt
S-ad				1 (1)	3 (5)	2 (3)		
T-m				4 (7)	1 (2)			
S-s			1 (1)		1 (1)	1 (1)		
S-nd					2 (2)			
O-t			1 (1)			1 (1)		
K-v		1 (1)		1 (2)	1 (2)			
Ö-ö	1 (3)	19 (10)	9 (3)	3 (3)	22 (14)	18 (30)	15 (15)	1 (1)
H-n		6 (6)	1 (2)		3 (4)		3 (2)	

Fisktärna *Sterna hirundo* anm.värt

Årets första fisktärna sågs redan den 4 april. Under oktober gjordes hela 8 fynd (10 ex), det sista från 21 oktober – exakt samma siffror och sistadatum som för silvertärna (se nedan)!

Silvertärna *Sterna paradisaea* 6-7

Häckning konstaterades på åtta lokaler i Tanum och Strömstad, detaljer nedan. Vid Kråkudden, Hönö sträckte 1029 ex mot S mellan 17 april-13 maj; högsta dagssumman var 294 ex den 30 april (Uno Unger m fl). Årets första obs gjordes den 12 april. Inte mindre än åtta fynd (10 ex) rapporterades under oktober, de två sista från den 21:e.

4 ad bo, ägg/ungar Badstugan, Ramsökalven, Koster, S-ad 3 juni (Matti Åhlund). 7 ad bo, ägg/ungar Klaseskären, Syd-Koster 8 juni och 3 juli (Matti Åhlund). 2 ad bo, ägg/ungar Lilla Flatskär, Rossö, S-ad 15 juni (Matti Åhlund, Annelie Lindgren, Tommy Järås). 8 ad bo, ägg/ungar Stora Måskär, Resö, T-m 16 juni (Matti Åhlund, Annelie Lindgren). 5 ad upprörd, varnande Stora Ängelskär, Havstenssund, T-m 19 juni; 9 ad bo, ägg/ungar Mörholmen, Nord-Koster 7 juli; 7 ad bo, ägg/ungar Furholmarna, Tjärnö, S-ad 7 juli; 7 ad bo, ägg/ungar Lerskär, Norra Öddö, S-ad 7 juli (samt. Matti Åhlund, Ingemar Åhlund).

Komplettering: 5 ad Ommerholmen, Resö, S-ad 14 juni (och senare 2 ad 1 juv) 2003 (Björn Forsberg).

Småtärna *Sterna albifrons*

Komplettering: 1 ad Lallen, Rossö, Strömstad 20 juli 2003 (Björn Forsberg). Därmed finns det 35 fynd av totalt 46 ex registrerade i Bohuslän.

Svarttärna *Chlidonias niger*

Två fynd (4 ex) under året och en komplettering från 2004. Därmed har 62 fynd av totalt 83 ex noterats i Bohuslän sedan 1961.

3 ad Torslandaviken, H-n 14-15 juni (Conny Palm, Peter Strandvik). 1 ex str S Kråkudden, Hönö, Ö-ö 27 aug (Magnus Unger). **Komplettering:** 1 ad Byfjorden, U-a 23 aug 2004 (Curt Josefsson, Erik Börjesson).

Tobisgrissla *Cepphus grylle* anm.värt

Fynd i fjordarna innanför Orust-Tjörn hör till ovanligheterna:

2 ex Åh, Forshälla, U-a 17 apr (Lars-Magnus Olovson, Torsten Mörner).

Alkekung *Alle alle*

Ett mycket gott år för alkekungen. Totalt rapporterades omkring 5500 ex, fördelade på januari 40, mars 1, september 2, oktober 900, november 4500 och december 45. Kråkudden, Hönö stod för nära 2000 ex. Fler än 100 ex noterades vid 14 tillfällen, samtliga mellan 23 oktober-15 november.

Lunnefågel *Fratercula arctica*

Totalt registrerades 108 ex, varav 52 ex vid Kråkudden, Hönö. Noterades under alla månader utom april, juni och juli. Fördelning: januari 22 ex, februari 2, mars 2, maj 1, augusti 5, september 17, oktober 31, november 27, december 1. Ovanligt många sågs i januari, som ju hade flera rejäla vinterstormar.

Alkekungar, Kråkudden, Hönö 29 november 2005. Foto: Björn Dellming.

Skogsduva *Columba oenas* 5-7

Minst 8 häckande par har rapporterats: 3 från Tanum, 4-5 från Strömstad och 1 från Hisingen. I övrigt en mängd obsar under häckningstid enligt följande: Kungälv ca 11 lokaler, Hisingen ca 8, Lysekil 8, Uddevalla 5, Strömstad 2, Sotenäs 2, Tanum 1 och Orust 1. En decemberobs utgör det enda vinterfyndet detta år, och denna samt fyra mängduppgifter redovisas nedan. **Fenologi:** första vårobsen gjordes 22 februari, sista höstobsen 31 oktober.

Vinterfynd: 2 ex Uppegården, Säve, H-n 13 dec (Mathias Theander). **Mängduppgifter:** 30 ex Uppegården, Säve, H-n 15 mar (Ingegerd Nyberg). 43 ex Ödsmåls by, Solberga, K-v 17 mar (Peter Strandvik). 29 ex Uppegården, Säve, H-n 21 sep (Uno Unger). 60 ex mot S Strömstad, S-ad 8 okt (Lars Åke Karlgren).

Ringduva *Columba palumbus* anm.värt

Den högsta sträcksiffran som rapporterats är från den 3 oktober, då 17 500 sydsträckande ex räknades in vid Hökälla, Hisingen (John Thulin). Största flocken var på 2700 ex. De därefter följande tre högsta sträcksiffrorna var 8200 ex mot S vid Tjörnehuvud, Rönnäng, T-n 12 okt (Bertil Berntsson), 7900 ex mot SO vid Malmön, S-s 12 okt (Ingemar Åhlund) och 7200 ex mot S vid Rödberget, Rönnäng, T-n 7 okt (Bertil Berntsson). Mycket få observationer föreligger från december månad, och de som finns handlar endast om en eller ett par fåglar, vilket kanske antyder ett dåligt ollonår.

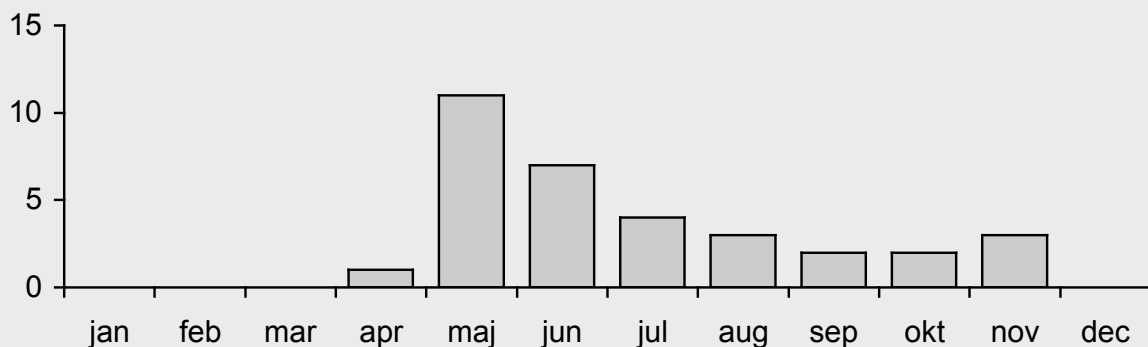
Turkduva *Streptopelia decaocto*

Bland de mer perifera fyndlokalerna detta år återfinns bl a Ramsö (Strömstad), Resö och Kragenäs (Tanum), Håfors (nordligaste Munkedals kommun), Väjern och Malmön (Sotenäs) och Marstrandsön (Kungälv); samtliga dessa fynd gjordes under mars-juni. Kanske antyder dessa vårobservationer utanför artens kärnområden någon slags rekognoscering eller vandringsoro hos yngre fåglar? Turkduvan är inte för inte känd för sin snabba expansion upp över Europa... Arten sågs för övrigt under hela året i Öckerö kommun, där också den största rapporterade ansamlingen fanns: 14 ex Hönö 30 juni (Ola Wennberg).

Turturduva *Streptopelia turtur*

Hela tre fynd gjordes detta år: 1 ex Lindön, Tanum 15 maj (Anders Regeskog, Sune Westman m fl), 1 ex Kämpersvik, Tanum 20-22 maj (Jan-Erling Olsson, Per Edman, Lars Kellgren) och 1 ex Torgonö, Strömstad 1 juli (Ingemar Åhlund). Den förstnämnda fågeln upptäcktes under en BohOF-exkursion. Arten har nu setts fyra år i rad. Antalet fynd i landskapet är därmed uppe i 36 (37 ex). Se nedan för fyndfördelning mellan kommunerna och över året (3 fynd saknar uppgift om månad).

Turturduva i Bohuslän: antal fynd per månad

S-ad	T-m	S-s	M-l	L-l	U-a	L-E	O-t	T-n	S-nd	K-v	H-n	Ö-ö	Totalt
2	6	3	0	1	3	0	6	3	1	3	7	1	36

Gök *Cuculus canorus* fe

Fenologi: Första vårfyndet gjordes den 1 maj, sista höstfyndet den 6 september.

Berguv *Bubo bubo*

Inte heller 2005 blev något vidare häckningsår, endast 11 ungar producerades i 52 kända revir. Det senaste goda häckningsåret var 2000 (54 ungar).

Kommunfördelning enligt nedanstående tabell.

Kommun	Kända revir	Kontrollerade revir	Lyckade häckningar	Antal ungar
Strömstad	8	8	0	0
Tanum	12	9	2	3
Munkedal	1	1	1	1
Sotenäs	5	4	0	0
Lysekil	6	1	1	1
Uddevalla	1	1	0	0
Orust	8	2	0	0
Stenungsund	2	2	2	4
Tjörn	3	3	0	0
Kungälv	6	6	1	2
Totalt	52	37	7	11

Hökuggla, Mardal, Strömstad 26 december 2005. Foto: David Lundgren.

Hökuggla *Surnia ulula*

Tre fåglar dök upp i slutet av året och fler skulle visa sig senare under vintern. En invasion i miniformat som också märktes i övriga Götaland.

1 ex Fröstorp, T-m 26 nov-31 dec (Sune Westman, Göran Strömberg, Rune Hansson m fl).

1 ex Mardal, Skee, S-ad 22-26 dec (Mats Håkansson, Matti Åhlund, David Lundgren m fl). 1 ex Hällevadsholm, M-l 29 dec (Janet Börjesson).

Sparvuggla *Glaucidium passerinum*

Ropande hanar har rapporterats från omkring tio lokaler under vårvintern, de flesta i och kring Svartedalens naturreservat norr om Kungälv. Inga häckningsfynd gjordes emellertid. Omkring 15 höstfynd är fler än normalt.

Hornuggla *Asio otus* 4-7

Ett dåligt år för hornugglan, åtminstone rapporteringsmässigt. Sex konstaterade häckningar föreligger: en vardera på Hisingen, i Kungälv, Stenungsund, Uddevalla, Munkedal och Sotenäs). I övrigt bara några ströfynd under året.

Komplettering: En häckning konstaterades vid Dragsmark, U-a under 2004 (Bosse Lindström).

Jorduggla *Asio flammeus*

Tjugo förårsfynd (30 mars-16 juni) och sex höstfynd (5-30 okt) är en rätt normal fördelning. Inga vinterobsar och heller inga fynd som tyder på häckning. Endast två häckningar är kända från Bohuslän: 1961 på Tjurholmen, Kungälv och 1988 på Mollön, Orust.

Pärluggla *Aegolius funereus*

Sex rapporter om spelande pärlugglor är en låg, men för de senaste åren normal siffra i Bohuslän. Inga häckningsindicier, annat än ropande hanar. Ett höstfynd.

Spelande ex: 1 ex Finnsbo, Lane-Ryr, U-a 3 feb (Hans Petersson). 1 ex Kode, K-v 1-5 mars (Kjell Åke Sällström). 1 ex Stora Äggdalssjön, Svartedalen, K-v 7 mars (Per Karlsson). 1 ex Änghagen, Resö, T-m 12 mars (Sune Westman). 1 ex Amunderöd, Lur, T-m 19 mars (Lars Kellgren). 1 ex Granneröd, Lur, T-m 19 mars (Lars Kellgren). **Höstfynd:** 1 ex hördes vid Lid, H-n 21 nov (Johan Svedholm).

Nattskärra *Caprimulgus europaeus*

Ca 73 spelande ex har rapporterats mellan den 21 maj-5 juli. Dessutom sågs 12 ex mellan 18 maj-24 aug. Flest nattskärrior hördes i Kungälv (14), Hisingen (13), Strömstad (11), Tanum (8) och Stenungsund (8). Viss dubbelräkning kan ha skett på Hisingen. Detta är sjätte året i rad med en hög årssumma. Både Orust och Uddevalla har detta år färre rapporter om spelande skärrior än vanligt, troligen beroende på att få lyssnat efter arten.

Tornseglare *Apus apus* anm.värt

Redan den 3 maj dök årets första tornseglare upp, och så sent som 7 november rapporterades den sista för året – möjligen det tidigaste respektive senaste fyndet i Bohuslän någonsin! Flera obsar (som mest 5 ex) gjordes för övrigt mellan 3-9 maj. Nästa notering kom den 14 maj, vilket är ett mer normalt ankomstdatum för arten.

Hela fem rapporter om ensamma tornseglare föreligger mellan 2 oktober-7 november; däremot tycks inga ha setts under perioden 7 september-1 oktober. Åtminstone tre oktoberfynd finns sedan tidigare (åren 1989, 2000 och 2004), medan det såvitt känt inte finns några andra fynd under november från landskapet. Fynddata för den första vårobsen, en mängduppgift samt oktober- och novemberobsarna återfinns nedan.

Något eller några av höstfynden kan eventuellt gälla den sällsynta, sydliga arten blek tornseglare, som är mycket svår att skilja från vår art. I Norge, Danmark och Sverige rapporterades flera bleka tornseglare under senhösten, bl a fångades en av en sparvhök (!) i Oslo den 5 november. Denna stackars snedseglare kunde räddas av fågelskådare och studeras i handen för att sedan släppas. En annan

Göktyta möter mindre hackspett, Rödbo, Hisingen 8 maj 2005. Foto: Tom Ekman.

blek tornseglare fanns vid Skagen, nordligaste Danmark, den 6-9 november (båda uppgifterna från *Roadrunner* 1/2006).

Första vårobsen: 1 ex Torslandaviken, H-n 3 maj (Lars Erik Rahm). **Mängduppgift:** 1000 ex Torslandaviken, H-n 3 jun (Björn Dellming). **Sena höstfynd:** 1 ex mot SV vid Hållö, S-s 2 okt (Peter Larsson m fl). 1 ex mot O vid Draget, Malmö, S-s 12 okt (Ingemar Åhlund). 1 ex mot SO vid Kungshamn, S-s 24 okt (Jan Artursson). 1 ex Hamburgsund, T-m 5 nov (Bengt Helmersson). 1 ex Källdal, U-a 7 nov (Nisse Henriksson).

Kungsfiskare *Alcedo atthis*

För fjärde året i rad fanns ett par på plats i Sollumsån, Lilla Edet. Dessutom en obs under häckningstid från Bäveån, Uddevalla. Därutöver gjordes som vanligt ett antal marina fynd och obsar från vattendrag under icke häckningstid, samt en aprilobs av en kungsfiskare som i höjd med tredje våningen svischade förbi längs en gata mitt i Uddevalla. Liksom under 2004 saknas fynd från den norra delen av landskapet.

Som mest 2 ex Sollumsån, L-E 26 mar-9 jul (Lasse Svensson, Stefan Malm, Michael Egerzon m fl). 1 ex Porsen, Bäveån, U-a 30 apr (Peter Johansson). **Övriga fynd:** 1 ex Varekil, O-t 10 jan (Christer Cederfalk). 1 hane Boxviks kile, O-t 15 jan-19 feb (Stefan Oscarsson, Torbjörn Janson, Magnus Bladh). 1 hona Kärnsjön, M-l 15 jan (Peter Rönnberg). 1 ex Bratteforsån, U-a 6 feb (Benny Lorentzon). 1 ex Trätte Övre, Långelanda, O-t 19 feb (Thomas Liebig). 1 ex mot V vid Södertullsgatan, centrala Uddevalla 12 apr (Ingemar Åhlund). 1 ad Flatholmen, T-n 9 aug (Henning Svendsen). 1 ex Lindesnäs, U-a 28 sep (Bruno Engblad). 1 ex Sollumsån, L-E

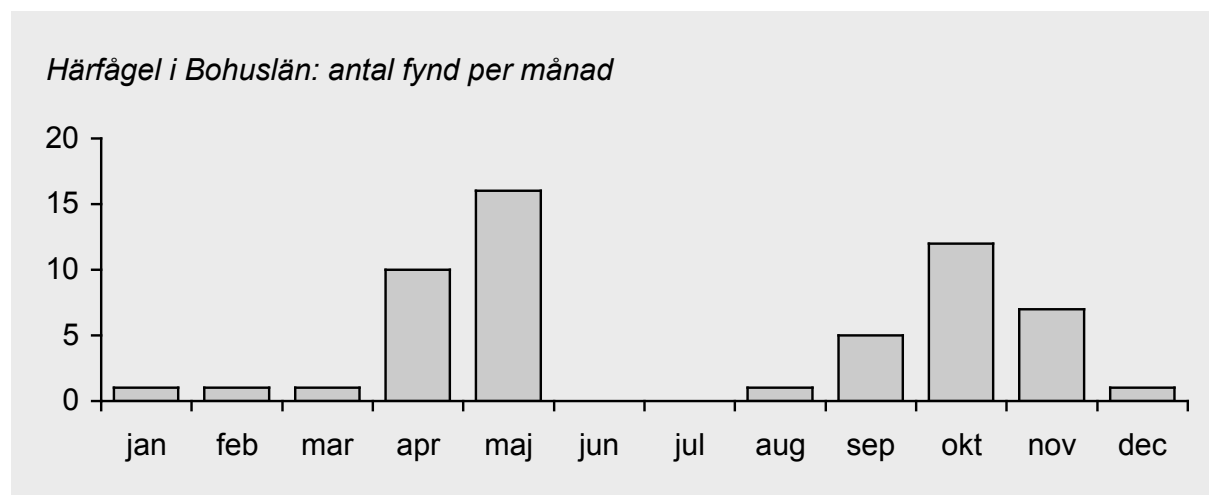
3 okt (Lasse Svensson). 1 ex Fodenäs, Tossene, S-s 11 okt (Thomas Eliasson). 1 ex Habybukt, S-s 16 okt (Hans Börjesson). 1 ex Skeppsviken, U-a 24 okt (Jörgen Olsson). 1 ex Rågårdsdal, Bro, L-l 29 okt (gm Västkuistsvararen). 1 ex Stenunge å, S-nd 4 nov (Thomas Liebig). 1 ex Lindesnäs, U-a 15 nov och 1 ex Gustavsberg, U-a 27 nov (Bruno Engblad).

Härfågel *Upupa epops*

Två vårobsar från Tjörn föreligger detta år: 1 ex Bö, Klövedal 28 mars (genom Lasse Svensson) och 1 ex Kihls by, Valla 10 maj (Ingemar Pettersson). Därmed har 57 fynd (lika många ex) gjorts i landskapet, och arten har nu setts årligen sedan 1999. Ett äldre fynd från just det året, som felaktigt placerats i Bohuslän (se rättelsen nedan), har dragits bort. Antalet fynd under 1999 sjunker därmed till 1. Fördelningen av fynden mellan kommunerna och över året återfinns nedan (2 fynd saknar uppgift om månad).

Rättelse: Fyndet av 1 ex vid Värhult, Valbo-Ryr 27 september 1999 utgår, eftersom lokalen är belägen i landskapet Dalsland. Socknen Valbo-Ryr tillhör Munkedals kommun, men inte landskapet Bohuslän.

S-ad	T-m	S-s	M-l	L-l	U-a	L-E	O-t	T-n	S-nd	K-v	H-n	Ö-ö	Totalt
6	12	6	1	4	6	0	7	3	2	5	1	4	57

Göktyta *Jynx torquilla*

Två konstaterade häckningar rapporteras, en från Tanum och en från Sotenäs. I övrigt noterades ca 46 ex. Sannolika och troliga häckningar har noterats på flera håll i landskapet. Årsummorna har nu legat över 30 ex under de fem senaste åren. Arten hördes/sågs detta år under perioden 19 april-11 september. En äldre häckningsuppgift redovisas också nedan.

Häckningar: 1 par Tanum (Göran Strömberg) och 1 par Väjern, S-s (Peter Kinberg). **Äldre häckningsuppgifter:** 1 par Valö, Rossö, S-ad 2003 (Björn Forsberg).

Gråspett *Picus canus* Rr

Två fynd föreligger detta år, båda från Munkedals kommun: 1 hona sågs vid Håfors, Krokstad den 8 februari (Carl Jentzen) och 1 ex vid Hagaskog, Svarteborg i slutet av april (Kent Svensson). Dessutom finns några äldre fynd, även de gjorda vid Håfors, från åren 1999-2004; fynddata nedan. I och med de nytillkomna uppgifterna så har nu 24 fynd (omfattande 25 ex) gjorts sedan 1961 i landskapet, fördelade mellan Munkedal (11), Strömstad (5), Uddevalla (4), Lysekil (2), Tanum (1) och Hisingen (1). Håfors står alltså för exakt en tredjedel av Bohusläns gråspettfynd!

Vid Håfors har arten också setts vid ett flertal tillfällen mellan 1984-1990. En nyligen död gråspettunge hittades dessutom på Kynnefjäll av Carl Jentzen i juli 1976. Detta är den enda kända gråspettäckningen från Bohuslän, men mycket tyder på att något par kan häcka på eller kring Kynnefjäll och kanske t o m på andra ställen i de inre delarna av landskapet.

Äldre fynd, samtliga från Håfors, Krokstad, Munkedal: 1 hane 5 nov-30 dec 1999; 1 hona 1 nov 2001; 2 honor 10 nov 2001 (samtliga Carl Jentzen); 1 hona 27 okt 2004 (Carl Jentzen, Jan Uddén) och 1 hona 26 dec 2004 (Carl Jentzen). [Noteringarna gällande honan som sågs 27 okt och 26 dec 2004, samt 8 feb 2005, räknas som ett fynd.]

Vitryggig hackspett *Dendrocopos leucotos* Rr

Komplettering: 1 hane sågs vid Näverkärr, Härnäs, Lysekil den 4 april 1999 (Magnus Friberg, Håkan Friberg). Fågeln kunde ses under en halvtimme och på mycket nära håll då den födosökte långt ned på trädstammarna. 16 fynd av lika många ex finns därmed registrerade i Bohuslän.

Någon vitrygg har inte setts i landskapet sedan detta fynd gjordes. Men ännu ett fynd fanns redan från samma år, nämligen ett ex strax nordost om Lysekil den 30 februari! Om artens katastofala situation (ett enda par häckade under 2005) i landet inte ändras, så finns ju en viss risk att dessa två lysekilsfynd också blir de sista som görs av spontana vitryggar i Bohuslän.

Mindre hackspett *Dendrocopos minor*

Hela 16 häckningar konstaterades detta år, flest (5) i Kungälv kommun – detaljer nedan. Vidare gjordes observationer av arten under häckningstid (definierad som 25 mars-7 juli) vid hela 84 olika lokaler, flest i Uddevalla (21), Orust (13), Hisingen (10), Kungälv (8), Tanum (7) och Stenungsund (7). Denna siffra låg på 68 under 2004. Samtliga kommuner och områden utom Tjörn och Öckerö har rapporter från häckningstid. Tilläggas kan att 25 av lokalerna där arten noterades under häckningstid hittades vid eftersök i april med hjälp av banduppspelning (Ingemar Åhlund). Antalet rapporter totalt under året ligger kring 300, vilket är ett nytt rekord.

Konstaterade häckningar: 1 par Backered, Rödbo, H-n (Tom Ekman, Johan Svedholm m fl). 1 par Koön, K-v (Ingemar Strid). 1 par Hammar, Harestad, K-v (Gunnar Wikman). 2 par N om Lökebergs kile, K-v (Göran Persson). 1 par Flateby Sandvik, Harestad, K-v (Per Arne Lindgren). 1 par Rödmyren och 1 par Röd, Ödsmål, S-nd (Thomas Liebig). 1 par Hultet, O-t (Thomas Liebig). 1 par Korpberget, U-a och 1 par Bräcke, U-a (Ingemar Åhlund). 1 par Porsen, U-a (Peter Nilsson). 1 par Germunneröd vatten, S-s (Jan Artursson). 1 par Lur s:n, T-m (Göran Strömberg, Lars Kellgren). 1 par Backeleran, Rossö, S-ad (Jörgen Persson). 1 par Tjärnö s:n, S-ad (Göran Strömberg).

Tretåig hackspett *Picoides tridactylus*

Nio fynd omfattande 10 ex under januari-april kan väl sägas vara en logisk fortsättning på rekordåret (och då i synnerhet hösten) 2004. Efter den 30 april upphör emellertid observationerna abrupt, och inga höstfynd gjordes överhuvudtaget. Fem av de nio fynden är från Uddevalla kommun, och två av dessa gäller tretåiga som passerade vägar och då sågs av uppmärksamma bilburna fågelskådare.

1 ex Renateberg, Ljung, U-a 3 jan (Peter Backman). 1 hane Utby, Herrestad, U-a 22 jan (Bosse Lindström, Kenneth Johansson). 1 hona Bua, Skredsvik, U-a 24 jan (gnm Berndt-Johan Lindberg). 1 ex Tronnum, Torsby, K-v 6 mar (Agne Gillholm). 1 hona Bredfjället, U-a 25 mar (Lasse Svensson). 1 ex Ängebacken, U-a 1 apr (Peter Strandvik). 1 par Svartedalen, K-v 7 apr (Kåre Ström). 1 ex Skee, S-ad 15 apr (Göran Strömberg). 1 hane Svankällan, H-n 30 apr (Elvor och Jan Ohlin).

Trädlärka *Lullula arborea* H

En häckning konstaterades vid Terås, Hjärtum, Lilla Edet (Peter Strandvik, Peter Keil). Dessutom två sannolika häckningar: 1 par vid Örtorp, Dragsmark, Uddevalla (Ingemar Strid) och 1 par vid Lilla Dale vatten, Sotenäs (Jan Artursson). Antalet rapporterade sjungande trädlärkor var 34, betydligt mindre än de två föregående åren. Flest hördes i Uddevalla (7), Hisingen (6), Strömstad (5) och Sotenäs (5). Ett vinterfynd gjordes på årets sista dag: 1 ex sågs vid Björholmen, Klövedal, Tjörn den 31 december (Per Undeland). Åtminstone ett tidigare vinterfynd finns från landskapet, nämligen 2 ex vid Haby, Sotenäs 28 december 1984. **Fenologi:** första vårobsen gjordes den 20 mars.

Sånglärka *Alauda arvensis* anm.värt

Vinterfynden utgjordes detta år av fyra under januari och ett under december.

1 ex str NO Kärreberg, Kalvöfjorden, O-t 11 jan (Stefan Avenfors). 1 ex Rörö, Ö-ö 15 jan (Uno Unger, Magnus Unger, Stefan Svanberg). 2 ex Torslandaviken, H-n 22 jan (Uno Unger, Magnus Unger, Stefan Svanberg). 6 ex Öxnäs, Säve, H-n 30 jan (Mathias Theander). 2 ex Ängarna, Säve, H-n 21 dec (Uno Unger).

Berglärka *Eremophila alpestris*

Detta år gjordes 16 fynd av sammanlagt 70 berglärkor, vilket är den överlägset högsta noteringen någonsin. Tidigare högstasiffra är från år 2000 (56 ex).

Vinterfynden utgörs av ett ex vardera från januari och december.

1 ex Haby bukt, S-s 22 jan (Jan Artursson). 13 ad Haby bukt, S-s 4-22 mars (Jan Artursson, Thomas Eliasson, Peter Rönnberg). 8 ex Härön, T-n 7 mars (Lasse Svensson). 3 ex str N Nord-Koster, S-ad 26 mars (Tor Ström). 2 ad Haby bukt, S-s 15 apr (Ville Fagerström). 1 ex str N Härmanö, O-t 16 apr (Lasse Svensson). 2 ex str N Tåudden, Rörö, Ö-ö 24 apr (Magnus Unger). 11 ex Härön, T-n 5 okt (Bertil Berntsson). 1 ex Haby bukt, S-s 16 okt (Anders Fransson). 1 ex str S Rörö, Ö-ö 16 okt (Stefan Svanberg). 5 ex Haby bukt, S-s 29 okt (Lars Viktorsson). 7 ex Danholmen, O-t 31 okt-2 nov (Kjell Wallin, Stefan Oscarsson). 3 ex str N Härmanö, O-t 5 nov (Lasse Svensson). 1 ex stationär Härmanö, O-t 12 nov (Lasse Svensson). 10 ex Haby bukt, S-s 17-19 nov (Jörgen Olsson, Tommy Ek, Lars Viktorsson). 1 ex str S Rörö, Ö-ö 9 dec (Tina Widén, Lars Eric Rahm, Birger Kaiser).

Backsvala *Riparia riparia* H, fe

Åtta aktiva kolonier har rapporterats, varav fem fanns med även 2004.

Fenologi: första vårobsen 15 april, sista höstobsen 2 oktober.

125 par Vikans stenbrott, H-n (Uno Unger). 5 par Tagenekrossen, H-n (Staffan Swedberg). 40 par Dösebacka, K-v (Peter Strandvik, Aimon Niklasson). 30 par Lysegården, K-v (Agne Gillholm, Peter Strandvik, Tommy Järås). 30 par Terås grustag, L-E (Lasse Svensson, Peter Strandvik). 85 par Fröländ, U-a (Curt Josefsson). 5+10 par Strömstads kommun (Göran Strömberg).

Ladusvala *Hirundo rustica* fe

Fenologi: första vårobs 15 april, sista för hösten 8 oktober.

Rostgumpsvala *Hirundo daurica* Rr

Landskapets andra rostgumpsvala upptäcktes av Magnus Unger bland flera hundra ladusvalor i Torslandaviken, Hisingen den 3 maj, och sågs dessutom igen den 6-9 maj, återupptäckt av – Magnus Unger! Se foto sidan 51.

Förstafyndet gjordes nordväst om Grebbestad, Tanum den 5 juni 1976. Antalet fynd av arten i landet har ökat på senare år, varför det finns all anledning att leta igenom eventuella svalflockar. Rostgumpsvalan häckar närmast i Sydeuropa.

Hussvala *Delichon urbica* fe

Fenologi: första vårobs 24 april, sista höstobs 25 september.

Större piplärka *Anthus richardi* Rr

Två fynd gjordes under hösten: 1 ex Breviks kile, Tjörn 30 sep-1 okt (Per Undeland) och 1 1K Torslandaviken, Hisingen 2 okt (Johan Svedholm, Pär

Rostgumpsvala, Torslandaviken 7 maj 2005. Foto: Stefan Svanberg.

Lydmark). Därmed har 16 fynd (17 ex) gjorts i landskapet. Arten har nu påträffats sex år i följd.

Ängspiplärka *Anthus pratensis* anm.värt

Upp till 40 ex rapporterades under januari, fördelade på Öckerö kommun (främst Rörö och Hönö) upp till 25 ex, Sotenäs 4 ex och Kungälv (Karholmen) 11 ex. Under december blev summan 41 ex, fördelade på Öckerö kommun (främst Rörö) 21 ex, Sotenäs 3 ex och Strömstad 17 ex (fördelade på Nord-Koster 10 ex, Nöddökilen 6 ex och Orrevikskilen 1 ex). Sammantaget alltså ett enastående år för vinterfynd av arten, även om viss dubbelräkning kan ha förekommit på de mest besökta öarna i Öckerö kommun under januari. Sista obsen gjordes den 25 december (Nöddökilen och Orrevikskilen).

Rödstrupig piplärka *Anthus cervinus*

Nio fynd av 10 exemplar är en god årssumma. Samtliga observationer är från perioden 1-17 september.

1 ex str S Krossholmen, Torslanda, H-n 1 sep (Magnus Unger). 1 ex str SO Myren, Malmö, S-s 3 sep (Ingemar Åhlund). 1 ex str S Välkommen, Björlanda, H-n 4 sep (Björn Dellming, Markus Lagerqvist). 1 ex Öxnäs, Sävle, H-n 10-11 sep (Göran Gustafson, Magnus Unger). 1 ex rast Industriängarna, S-nd 11 sep (Thomas Liebig). 1 ex Torslandaviken, H-n 11-13 sep (Magnus Unger, Per Björkman, Roger Eskilsson m fl). 1 ex str S Krossholmen, Torslanda, H-n 15 sep (Johan Svedholm). 2 ex rast Grosshamn, Ramsviklandet, S-s 15 sep (Peter Rönnberg). 1 ex str S Hummernäsan, Marstrandsön, K-v 17 sep (Peter Strandvik).

Vattenpiplärka *Anthus spinoletta* Rr

Ännu ett mycket gott år med minst 11 fynd (13 ex). Totalt har därmed 33 fynd (43 ex) gjorts i Bohuslän. Sista vårobsen gjordes den 27 mars, första höstobsen 17 oktober.

1 ex Haby bukt, S-s 3 jan-9 mars (Magnus Bladh, Peter Backman m fl). 1 ex Kärrsviken, Rörö, Ö-ö 15 jan-27 mars (Uno Unger). 1 ex Hästen, Hönö, Ö-ö 19 jan-4 mars (Per Björkman). 1 ex Stånge huvud, L-l 3 feb (Ville Fagerström). 1 ex Bredvik, Malmön, S-s 17 okt (Ingemar Åhlund). 1 ex Ursholmen, Koster, S-ad 18 okt (Matti Åhlund, Ingemar Åhlund). 1 ex stationär Västudden/Muren, Marstrandsön, K-v 11 nov (Peter Strandvik). 2 ex Rörö, Ö-ö 31 okt (Magnus Unger, Roger Eskilsson). 1 ex Rörö, Ö-ö 2 nov-30 dec (Uno Unger, Niklas Aronsson). 2 ex Saltö, S-ad 15 nov (Matti Åhlund). 1 ex Ursholmen, Koster, S-ad 17 nov (Matti Åhlund, Ingemar Åhlund). 1 ex Saltö, S-ad 15 dec (Matti Åhlund). 1 ex Hästen, Hönö, Ö-ö 21 nov-15 dec (Magnus Unger, Per Björkman). 1 ex Kyrkesund, T-n 31 dec (Per Undeland).

Gulärkla *Motacilla flava* 6-7, fe

Ett par häckade vid Öxnäs, Säve, Hisingen (Göran Karlsson). Observationer av gulärklar under häckningstid och i lämplig häckningsbiotop gjordes därutöver vid bl a Torslandaviken och Stora Oxhagen, H-n, samt vid Ringby hed, K-v, Breviks kile, T-n och vid Kyrkbäckens utlopp, K-v. **Högre sträcksiffra:** 395 ex mot S vid Rörö, Öckerö 20 aug (Magnus Unger). **Fenologi:** första vårobsen 23 apr, sista höstobsen 30 sep.

Forsärkla *Motacilla cinerea* H

Vi väljer från och med 2005 att inte redovisa forsärlehäckningar i landskapet. Arten är väl spridd som häckfågel över praktiskt taget hela Bohuslän, men få par blir rapporterade. Ett vinterfynd finns från Stenungsund, där 1 ex sågs vid Strävlidens reningsverk den 21 december (Thomas Liebig). Ärlan hade enligt personalen setts på platsen ett par månader. Dessutom fanns 1 ex vid Grannebyån, Hålda, Kungälv den 20 februari (Anders Åberg) – övervintrande eller nyanländ fågel? Inte lätt att avgöra. Nästa gång arten sågs under våren var den 19 mars.

Sädesärkla *Motacilla alba* anm.värt

Två vinterfynd, båda från december: 1 ex rastade vid Draget, Malmön, Sotenäs den 14 december (Ingemar Åhlund) och 1 ex fanns vid Norra Hede, Strömstad fram till jultiden (Uno Bernhardsson). Dessutom gjordes fyra fynd i november. **Fenologi:** årets första sädesärkla sågs den 24 mars.

”Engelsk sädesärta” *Motacilla alba yarrellii*

Fyra fynd har rapporterats detta år, samtliga från mars-april. Rasen har nu setts i landskapet sex år i följd. Sedan första kända fyndet gjordes år 1984 så föreligger nu 31 fynd (33 ex), fördelade på mars (11), april (11), maj (6), juni (2) och oktober (1). Flertalet har påträffats längs kusten, och en av dem samhäckade 1990 med en vanlig sädesärta i Tanum.

1 hane Kungshamn, S-s 25 mars (Jan Artursson). 1 hona Kile, Syd-Koster, S-ad 30 mars (Ingemar Åhlund). 1 ex Tofta kile, K-v 31 mars-3 apr (Peter Strandvik, Anders Åberg, Peter Hvass). 1 hona Härmanö, O-t 15 apr (Lasse Svensson).

Sidensvans *Bombycilla garrulus* anm.värt

Under våren sågs som mest 75 ex, och sista vårobsen gjordes den 3 maj. Ett sommarfynd föreligger också: 1 ex vid Kippholmen, Hisingen den 11 juni (Göran Karlsson). Första höstobsen kom den 10 oktober. Förekomsten kulminerade sedan under de första dagarna i november, då årets två största ansamlingar sågs: 1500 ex i Skärhamn, Tjörn den 4 november (Krister Svanvik) och 700 ex på Malmön, Sotenäs den 2 november (Ingemar Åhlund).

Strömstare *Cinclus cinclus* H

Åtta rapporter om häckande par föreligger. Siffran speglar säkerligen ännu ett mediokert häckningsår i landskapet. Liksom under 2004 finns ett kustfynd från Sotenäs: 1 ex Sandön, Smögen 26 oktober (Jan Artursson). Tid och plats typiska för dessa ganska ovanliga strömstarefynd i havsbandet.

Järnsparv *Prunella modularis* 12-2

Sex järnsparvar rapporteras under januari och februari och sex-sju under december, vilket är den högsta noteringen sedan 2001.

Januari-februari: 1 ex Norra Starrkärr, Ödsmål, S-nd 16 jan-20 feb (Lennart Hermansson). 1 ex Håby, M-l 22 jan (Peter Rönnerberg). 1 ex Amhult, Torslanda, H-n 22 jan (Roger Eskilsson, Niklas Aronsson). 2 ex Nord-Koster, S-ad 14 feb (Svante Söderholm). 1 ex Lysekil 18-26 feb (Gerhart Herrman).

December: 1 ex Sillvik, H-n 11 dec (Mathias Theander). 1 ex Hamburgö, T-m 17-29 dec (Jan-Åke Hansson). 2 ex Dannekroken, Hönö, Ö-ö 18 dec (Tina Widén). 1 ex Hönö kyrkogård, Hönö, Ö-ö 22 dec (Per Björkman). 1 ex Nötholmen, Hönö, Ö-ö 28 dec (Tina Widén). 1 ex Dannekroken, Hönö, Ö-ö 28 dec (Tina Widén).

Näktergal *Luscinia luscinia*

Ungefär 123 sjungande näktergalar inräknades i landskapet detta år. En häckning konstaterades vid Ragnhildsholmen, Hisingen (Göran Cederholm).

Häckningsindikationer fanns dessutom på tre andra platser på Hisingen och på Malmön, Sotenäs. Första näktergalen hördes den 6 maj, och en höstnotering kom i form av en ringmärkt 1K-fågel vid Industriängarna, Stenungsund den 4 september. Hur de sjungande fåglarna fördelade sig mellan kommunerna framgår av nedanstående tabell. (Näktergalarna på Tjörn föll bort i sammanställningen från 2004. En fullständig tabell för detta år ges därför också här nedan. Årssumman sjungande 2004 blir därmed 150.)

	S-ad	T-m	S-s	M-l	L-l	U-a	L-E	O-t	T-n	S-nd	K-v	H-n	Ö-ö
2005	2	3	12	4	3	2	4	25	7	2	17	40	2
2004	10	8	18	2	8	4	6	23	3	2	13	36	17

Sydnäktergal *Luscinia megarhynchos* Rr

En sjungande sydnäktergal uppehöll sig vid Myren, Malmön, Sotenäs mellan 10-28 juni (Ingemar Åhlund, Jörgen Olsson m fl). Detta var landskapets andra fynd, det första gällde en sjungande fågel vid Skafteröd, Ljung, Uddevalla 19-26 maj 2002. Därmed har 52 ex påträffats i landet (varav 2 ex under 2005).

Blåhake *Luscinia svecica*

Blott 9 ex fördelade på 8 fynd blev det detta år, varav 3 höstfynd – det sämsta resultatet sedan år 2000.

1 sj Vallerö, O-t, 11 maj (Stefan Oscarsson). 1 ex Torslandaviken, H-n 11 maj (Bengt Nilsson). 1 sj Källeviks mosse, Hönö, Ö-ö 19 maj (Stefan Svanberg, Jon Håkansson). 1 ex Ersdalen, Hönö, Ö-ö 19 maj (Stefan Svanberg). 2 sj Ersdalen, Hönö, Ö-ö 29 maj (Leif Andersson). 1 honfärgad Torslandaviken, H-n 11 sep (Magnus Unger). 1 honfärgad Torslandaviken, H-n 13 sep (Roger Eskilsson). 1 ex Myren, Malmön, S-s 20 sep (Ingemar Åhlund).

Svart rödstjärt *Phoenicurus ochruros*

När det gäller sjungande fåglar finns detta år såvitt känt bara två rapporter, båda från Uddevalla. Samtliga 9 fynd redovisas nedan.

1 ex Östra gatan/f d kanotklubben, K-v 4 apr (Karl-Erik Sundström). 1 honfärgad Södra Röden, Björlanda, H-n 12 apr (Johan Svedholm). 1 hona Härmanö, O-t 15 apr (Lasse Svensson). 1 ad hane sj Kasebukten, U-a 16 apr-6 juni (Ingemar Åhlund m fl). 1 2K hane Hamburgsund, T-m 17 apr (Jan-Åke Hansson, Bo Brinkhoff). 1 ad hane Tanumshede, T-m 24 maj (Lars Kellgren). 1 ex sj Stuveriet, U-a 26 maj (Ingemar Åhlund). 1 hona Hogane, Lane-Ryr, U-a 2 juni (Hans Petersson). 1 honfärgad Kyrkesund, T-n 8 okt (Per Undeland).

Rödstjärt *Phoenicurus phoenicurus* fe

Fenologi: första vårobs 16 april, sista för hösten 2 oktober.

Buskskvätta *Saxicola rubetra* fe

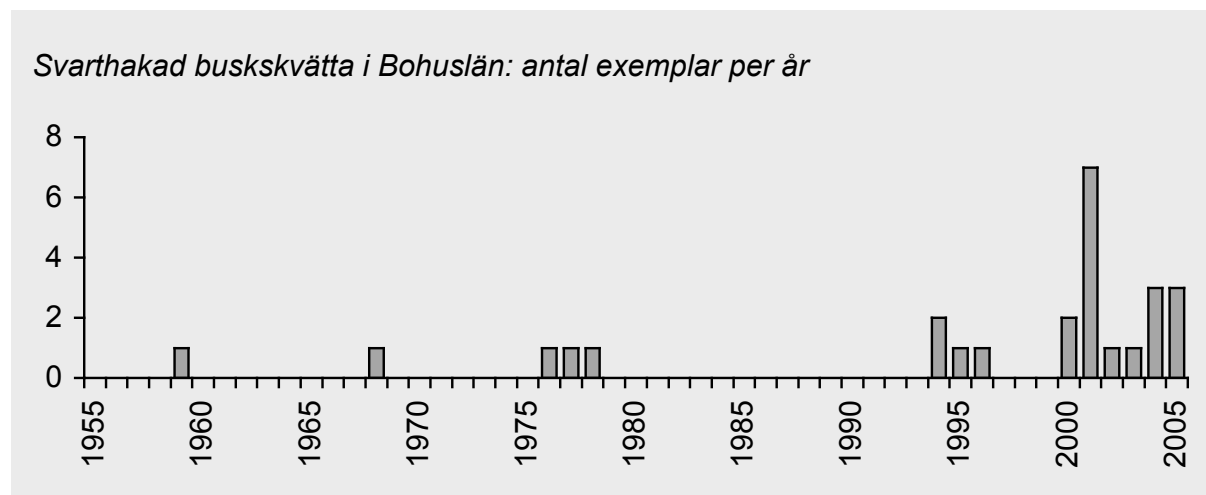
Fenologi: första vårobs 30 april, sista höstobs 2 oktober.

Svarthakad buskskvätta *Saxicola torquatus*

Precis som under 2004 så gjordes tre fynd av fåglar tillhörande den västliga rasgruppen (en av östlig påträffades också – se följande rubrik). Arten har därmed setts i landskapet sex år i rad. Fynddetaljer nedan.

En genomgång av Bohusläns samtliga fynd av arten har gjorts, i syfte att försöka avgöra om rasbestämningen varit betryggande vid vart och ett av fynden. Fram till och med 2005 har 25 fynd (omfattande 26 ex) av arten gjorts, fördelade på 18 fynd (19 ex) av västlig rasgrupp, 2 fynd (2 ex) av östlig och 5 fynd (5 ex) av obestämnd rasgrupp. Diagram över förekomsten genom åren återfinns nedan och fördelningen över året redovisas på nästa sida. Artens rasförhållanden är komplicerade och det är ofta svårt att avgöra rastillhörigheten i fält.

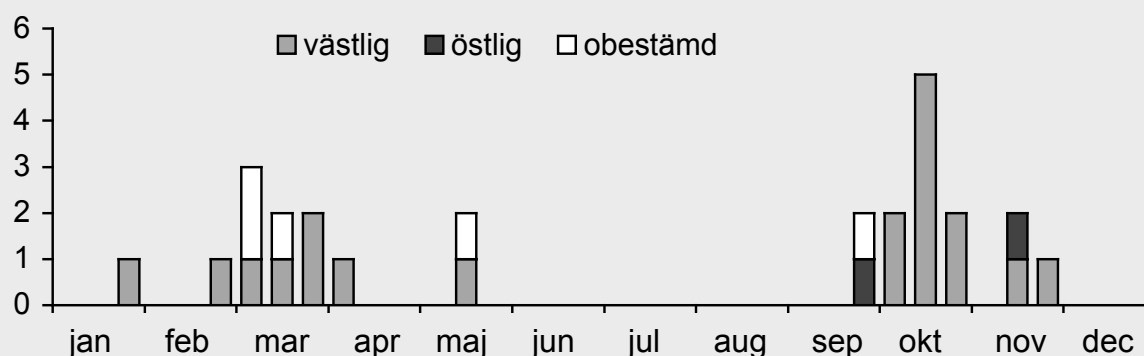
Fynd avseende den västliga rasgruppen: 1 hane Rörö, Ö-ö 4 okt (Christer Fält). 1 hane Kalvön, Havstensund, T-m 30-31 okt (Sune Westman, Martin Kvarnbäck). 1 hane Grosshamn, Ramsvikslandet, S-s 12-13 nov (Nisse Henriksson, Lars Severö, Staffan Nordgren m fl).

”Vitgumpad buskskvätta” *Saxicola torquatus maurus/stejnegeri* Rr

En hane tillhörande den östliga rasgruppen höll till vid Myren, Malmön, Sotenäs den 28 september-2 oktober (Ingemar Åhlund, Uno Unger m fl). **Se foto sidan 5.** Detta var andra gången en fågel av denna rasgrupp påträffades i Bohuslän, första gången var den 13 november 1977 då ett ex upptäcktes i Hällingedalen, Ramsvikslandet, Sotenäs. Av de två raserna *maurus* och *stejnegeri* så är den förstnämnda den troligaste kandidaten, då dess häckningsområde ligger betydligt närmare vårt land. En del systematiker betraktar *maurus/stejnegeri* som en egen art.

Svarthakad buskskvätta i Bohuslän: antal exemplar per tiodagarsperiod

Stenskvätta *Oenanthe oenanthe* fe

Fenologi: första vårobs 25 mars, sista för året 13 november.

Ringtrast *Turdus torquatus*

Uppskattningsvis 194 ex har rapporterats detta år, ett nytt, prydligt årsrekord – det tidigare låg på ca 170 ex. Högsta antalet vid en enskild obs var de 15 ex som inräknades på Härmanö, Orust den 15 april (Lasse Svensson). Arten sågs mellan 1 april-14 maj (totalt 186 ex) och 11-29 oktober, samt den 20 november (tillsammans 8 ex). Höstfynden är normalt få eller uteblir helt, men har varit ganska talrika på senare år. Detta är dock inget nytt: t ex sågs under hösten 1986 hela 11-14 ex mellan 5 oktober-1 november. Två av dessa fynd gällde dessutom 5 ex.

Taltrast *Turdus philomelos* 12-2, fe

Fem vinterfynd gjordes, fördelade på fyra under januari-februari och ett i december.

1 ex Askesby, Säve, H-n 22 jan (Pär Lydmark, Johan Svedholm). 1 ex str V Tagene, H-n 9 feb (Staffan Swedberg). 1 ex rast Bratteby, Askum, S-s 12 feb (Jan Artursson). 1 ex Marstrandsön, K-v 26 feb (Peter Strandvik). 1 ex Smögen, S-s 25 dec (Magnus Ullman).

Rödvingetrast *Turdus iliacus* 5-7, fe

Vi väljer att inte längre försöka redovisa sjungande rödvingar, då resultaten blir missvisande på grund av den klena rapporteringen. En häckning har detta år rapporterats från Hisingen, vilket är anmärkningsvärt. Arten är ju annars vanligast i mellersta och framförallt norra delarna av landskapet. Vinterfynden under januari-februari inskränker sig till ett ex per månad, medan ganska många gjordes under december, då 13 fynd rapporterats. Två av de sistnämnda gäller

tvåsiffriga antal: 13 respektive 21 ex. Fynddata för dessa samt häckningen på Hisingen återfinns nedan.

1 par häckade vid Orrekulla, Säve, H-n (Roger Eskilsson, Jesper Knape). **Högsta decembernoteringarna:** 13 ex Hönö kyrkogård, Ö-ö 18 dec (Tina Widén) och 21 ex Nöddökilen, S-ad 25 dec (Matti Åhlund, Ingemar Åhlund).

Dubbeltrast *Turdus viscivorus* 12-2, fe

Antalet vinterfynd var ganska normalt detta år.

Januari-februari: 1 ex Öxnäs, Säve, H-n 23 jan (Göran Karlsson). 1 ex Dalen, Torsby, K-v 2 feb (Peter Strandvik). 1 ex Kvillehed, Säve, K-v 22 feb (Uno Unger).

December: 1 ex Lid, Tjärnö, S-ad 2 dec (Matti Åhlund). 1 ex Torslandaviken, H-n 2 dec (Roger Eskilsson). 1 ex Ängholmen, O-t 3 dec (Thomas Liebig). 1 ex Säby, Stenkyrka, T-n 8 dec (Per Undeland). 1 ex Ramsön, Jörlanda, S-nd 11 dec (Håkan Aronsson). 2 ex Dalen, Torsby, K-v 16 dec (Peter Strandvik). 1 ex Nöddökilen, S-ad 25 dec (Matti Åhlund, Ingemar Åhlund). 2 ex Öнна vatten, Tossene, S-s 26 dec (Fredrik Hellström). 1 ex Baggehög, Jörlanda, S-nd 31 dec (Ulf och Marie Spennare).

Gräshoppsångare *Locustella naevia*

Ungefär 59 sjungande ex har inrapporterats detta år, en summa som ganska exakt överensstämmer med totalsiffrorna från åren 2004 och 2003. Som vanligt dominerar Hisingen stort (ca 28 sj), följd av Kungälv (17 sj) och Tanum (11 sj). Arten hördes sjunga mellan 30 april-31 juli. En gräshoppsångare ringmärktes dessutom vid Industriängarna den 18 augusti.

Sävsångare *Acrocephalus schoenobaenus*

Totalt har 56 sjungande ex inrapporterats, såvitt känt den högsta årssumman någonsin. Hisingen och Kungälv brukar dominera, men detta år är den sydliga tyngdpunkten fullständigt förkrossande: Hisingen 28 sjungande ex, Kungälv 27 och Orust 1! Arten hördes under perioden 7 maj-15 augusti. En 1K sävsångare ringmärktes dessutom vid Industriängarna den 3 september.

Kärrsångare *Acrocephalus palustris*

Omkring 230 sjungande kärrsångare har rapporterats detta år, varav Hisingen (58) och Kungälv (57) står för nära hälften; viss dubbelräkning kan förekomma. Samtliga kommuner finns representerade, även om rapporteringen som vanligt är ojämnt fördelad. Arten hördes sjunga mellan 20 maj-23 juli. Den sista kärrsångaren att ringmärkas vid Industriängarna var en 1K-fågel som fastnade i näten den 8 september.

Rörsångare *Acrocephalus scirpaceus* fe

Fenologi: första vårobs 30 april, sista för hösten 17 september.

Härmsångare *Hippolais icterina* fe

Fenologi: första vårobs 8 maj, sista höstobs 13 augusti.

Höksångare *Sylvia nisoria*

Rapporter som kan tyda på häckning från fyra lokaler, samtliga i Tanum, samt en hane som matade ungar vid Ramsvik, Sotenäs. Tjurpannan i Tanum har haft höksångare på plats varje år sedan 2001, medan de gamla lokalerna på sydvästra Orust stått mer eller mindre tomma sedan 2002. En 1K-fågel ringmärktes den 8 oktober på Industriängarna i Stenungsund, vilket är det senaste datum arten påträffats i landskapet.

1 par Tjurpannan, T-m 29 maj-30 juni (Stefan Malm, Lasse Svensson, Thomas Carlsson m fl).
1 par Kalvön, Havstenssund, T-m 16 juni (Matti Åhlund, Annelie Lindgren). 1 sj Felholmen, Havstenssund, T-m 16 juni (Matti Åhlund, Annelie Lindgren). 1 2K hane sj Kalvön, Havstenssund, T-m 3 juli (Sune Westman). 1 hane med föda åt ungar Ramsvik, Ramsvikslandet, S-s 10 juli (Jan Yseus). 1 1K ringmärktes Industriängarna, S-nd 8 okt (Thomas Liebig).

Ärtsångare *Sylvia curruca* fe

Fenologi: första vårfynd 24 april, sista för hösten 12 oktober.

Törnsångare *Sylvia communis* fe

Fenologi: första vårfynd 1 maj, sista för hösten 23 september.

Svarthätta *Sylvia atricapilla* 11-3, fe

Tre-fyra fynd under januari-mars och tre under december innebär en ganska normal vinterförekomst. Antalet svarthättor under oktober-november var däremot mycket högre än normalt; bara under november noterades minst 20 fynd (kanske 30 ex). Första sjungande svarthättan hördes den 18 april.

1 hona Bohusgården, Uddevalla 5 jan (Patrik Jansson). 1 hane Lysekil 8 jan (Gerhart Herrman). 1 hona Bohusgården, Uddevalla 16 feb (Patrik Jansson). 1 ad hona N Lunden, Nösund, O-t 6 mars (Torbjörn Janson). 1 hane Hätteback, Tjärnö, S-ad 2 dec (Annelie Lindgren). 1 hona Håkebacken, Fjällbacka, T-m 18 dec och 28 dec (Lennart Elg). 1 hane Bustaden, Hönö, Ö-ö 18 dec (Tina Widén).

Lundsångare *Phylloscopus trochiloides* Rr

Ett fynd av lundsångare gjordes även detta år: den 24 juni sjöng en fågel vid Lid, Tjärnö, Strömstad (Matti Åhlund). Detta gör att 18 fynd av lika många exemplar nu noterats i Bohuslän.

Kungsfågelsångare *Phylloscopus proregulus* Rr

Ett fynd från år 2005 samt ett från 1996 föreligger: 1 ex Storö, Väderöarna, Tanum 16 oktober (Gigi Sahlstrand, Jan Arfwidsson m fl). Denna fågel upptäcktes då observatörerna letade efter en taigasångare som visat sig minuterna innan! Två fynd finns från Storö sedan tidigare (från åren 1998 respektive 1999). **Äldre fynd:** 1 ex Runsvallen, Ytterby, Kungälv 20 okt 1996 (Lars Gustafsson).

Därmed har 17 kungsfågelsångare (omfattande 14 fynd) setts i landskapet. Fyndens fördelning är som följer: Tanum (3), Sotenäs (2), Orust (2), Kungälv (2), Öckerö (2), Uddevalla (1), Lysekil (1) och Hisingen (1). Månadsvis: oktober 9 fynd, november 4 och december 1. Fyndintervall 9 oktober-2 december.

Taigasångare *Phylloscopus inornatus* Rr

En formlig invasion av taigasångare inträffade under hösten, då fantastiska 8 ex inräknades längs kusten. Det är kanske betecknande att samtliga fåglar sågs på öar. Observera att fågeln på Kåringön stannade på ön i tre dagar. Fynddetaljer återfinns nedan.

I och med årets obsar har totalt 19 ex (lika många fynd) påträffats i landskapet, fördelade mellan Öckerö (5), Kungälv (2), Stenungsund (2), Lysekil (2), Uddevalla (2), Tanum (2), Sotenäs (1) och Strömstad (1). Fyndens intervall är 28 september-26 november; månadsfördelningen september 5, oktober 10 och november 4.

1 ex Ramsön, Jörlanda, S-nd 30 sep (Håkan Aronsson). 1 ex Majvik, Torslanda, H-n 4 okt (Johan Svedholm). 1 ex ringmärktes Röd, Hönö, Ö-ö 6 okt (Björn Zachrisson m fl). 1 ex Hönö kyrkogård, Hönö, Ö-ö 6 okt (Magnus Unger). 1 ex Vadholmen, Solberga, K-v 7 okt (Peter Strandvik). 1 ex Rörö, Ö-ö 11 okt (Tina Widén). 1 ex Storö, Väderöarna, T-m 16 okt (Gigi Sahlstrand m fl). 1 ex Kåringön, O-t 2-4 nov (Kristina Sjöberg, Folke Sjöberg, Stefan Oscarsson).

Grönsångare *Phylloscopus sibilatrix* fe

Fenologi: första vårfynd 26 april, sista för hösten 13 augusti.

Gransångare *Phylloscopus collybita* 6-8, fe

Tre häckningar konstaterades i sydligaste delarna av landskapet: 1 par vid Hönö kyrkogård, Öckerö kommun (Jan Bergqvist), 1 par vid Hög, Hisingen (Tommy Järås) och 1 par vid Sandvik, Harestad, Kungälv (Per Arne Lindgren). Dessutom sjöng och varnade en gransångare den 1 juni SO om Trälebergs kile, Lysekil (Anders Fransson). I övrigt sjöng ca 33 ex under juni-augusti.

Den sydliga tyngdpunkten för artens sommarförekomst framträder tydligt, precis som under 2004, om man tittar på fördelningen av årets sjungande gransångare

mellan kommunerna: Hisingen 13, Kungälv 8, Stenungsund 2, Tjörn 1, Orust 1, Uddevalla 1, Munkedal 1, Sotenäs 2, Tanum 2 och Strömstad 2.

Ett decemberfynd gjordes också, nämligen 1 ex vid Saltpannan, Rossö, Strömstad den 17 december (Martin Kvarnbäck). Den gransångare som sågs vid Kråkudden, Hönö den 20 november (David Gustavsson m fl) förtjänar också att omnämnas. **Fenologi:** första vårfyndet gjordes den 25 mars.

Lövsångare *Phylloscopus trochilus* fe

Fenologi: första vårobsen 17 april, sista höstobsen 17 september.

Mindre flugsnappare *Ficedula parva*

Ett enda fynd av mindre flugsnappare finns inrapporterat: 1 ex satt och sjöng vid Näverkärr, Härnäs, Lysekil den 14 juni (Roger Olsson).

Svartvit flugsnappare *Ficedula hypoleuca* fe

Fenologi: första vårfyndet gjordes den 22 april. Det sista höstfyndet gjordes långt in i oktober: en hona på Rörö, Öckerö kommun den 11-12 oktober (Tina Widén, Uno Unger m fl), vilket får betraktas som ett mycket sent datum. Det näst senaste under hösten gjordes den 1 september.

Skäggmes *Panurus biarmicus*

Arten har i år rapporterats från sju lokaler under häckningstid. Vid Tofta kile, Kungälv sågs fåglar mellan januari-oktober, bland annat flygga ungar (Peter Hvass m fl). Vid Flateby Sandvik, också Kungälv, uppehöll sig en flock med inslag av nyss flygga ungar den 5 juni (Fredrik Spak). I övrigt noterades skäggmesar under häckningstid vid Torslandaviken, Härmanö, Rörö, Välkommen och Lagmansholmen. Fynduppgifter återfinns nedan. En hel del höstfynd gjordes också, flest på Hisingen, Hönö och Rörö, samt i Kungälv. Tre fynd från mellersta och norra Bohuslän bryter det mönstret, och dessa redovisas också nedan.

Fynd under häckningstid: som mest 50 ex Tofta kile, K-v 26 jan-16 okt (Peter Hvass, Peter Strandvik, Gunnar Wikman m fl). 4 ex Torslandaviken, H-n 1 apr (Daniel Gustafsson). 2 ex Härmanö, O-t 16 apr (Stefan Malm). 1 hona Ers vatten, Rörö, Ö-ö 24 apr (Magnus Unger). 1 ex Ers vatten, Rörö, Ö-ö 25 apr (Uno Unger). 2 ex Torslandaviken, H-n 28 apr (Bo Brinkhoff). 3 ex Välkommen, Björlanda, K-v 5 maj (Pär Lydmark). Pulli/nyligen flygga ungar Flateby Sandvik, K-v 5 juni (Fredrik Spak). 3 1K Lagmansholmen, Säve, H-n 30 juli (Johan Svedholm). 5 ex Lagmansholmen, Säve, H-n 15 aug (Johan Svedholm).

Höstflockar utanför Hisingen-Öckerö-Kungälv: 20 ex Germunneröd vatten, S-s 16 okt (Jan Artursson), 40 ex Bojarkilen, S-ad 1 nov (Göran Strömberg), 5 ex Kilen, Rossö, S-ad 19 nov (Martin Kvarnbäck).

Skäggmes, Tofta kile, Kungälv 25 september 2005. Foto: Peter Hvass.

Sommargylling *Oriolus oriolus*

Hela fem fynd av sjungande gyllingar gjordes 2005, fördelade på Hisingen (2) Kungälv, Munkedal och Sotenäs. Arten har nu noterats fyra år i rad, och under 2004 sågs/hördes 6 ex. Förhoppningsvis är detta inledningen på en ökad förekomst hos oss av denna attraktiva art. Totalt har därmed 62 fynd (65 exemplar) gjorts i landskapet.

1 sj ad hane Askesby, Säve, H-n 27 maj (Lennart Larsson). 1 sj 2K hane Ramsvik, Ramsvikslandet, S-s 1 juni (Jörgen Olsson). 1 sj ad hane Håby, M-l 2 juni (Peter Rönnberg). 1 sj Kippholmen, Björlanda, H-n 11 juni (Göran Karlsson). 1 sj Hammar, Harestad, K-v 1 juli (Gunnar Wikman).

Törnskata *Lanius collurio* fe

Fenologi: första vårobs 7 maj, sista höstobs 9 september.

Varfågel *Lanius excubitor* 5-7

Nedan redovisas de två senaste vårfynden och de tre första under hösten.

De två sista vårobsarna, båda från den 28 mars: 1 ex Hålkedalskilen, S-ad (Lars Åke Karlgren) och 1 ad Tofta kile, K-v (Lars Davidsson, Anders Åberg). **De tre första**

höstobsarna: 1 ex str S Oxefjäll, Rossö, S-ad 11 sep (Martin Kvarnbäck). 1 ex Holmen, Lane-Ryr, U-a 13 sep (Hans Petersson). 1 ex Draget, Malmön, S-s 15 sep (Ingemar Åhlund).

Svartkråka *Corvus corone corone*

Precis som under 2003-2004 fanns ett blandpar mellan grå- och svartkråka i Bovallstrand, Sotenäs (Aimon Niklasson m fl). Den svartkråka som sågs i Bovallstrand 15 januari och 18 september är troligtvis samma individ som i det paret. I övrigt noterades 6 ex, fördelade på Hisingen (2), Öckerö (2), Stenungsund och Orust.

1 ex Bovallstrand, S-s 15 jan (Thomas Eliasson). 1 ex Röd, Ödsmål, S-nd 18 mars (JanOlof Larsson). 1 ex Varvet, Bovallstrand, S-s 25 mars-2 juli (Aimon Niklasson, Erik Niklasson). 2 ex str O Sillvik, H-n 4 apr (Johan Svedholm). 1 ex str S Rörö, Ö-ö 25 apr (Uno Unger). 1 ex str S Ersdalen, Hönö, Ö-ö 5 maj (Christer Fält, Markus Lagerqvist, Björn Dellming). 1 ex Kebo, Långelanda, O-t 15 maj (Bertil Berntsson). 1 ex Bovallstrand, S-s 18 sep (Göran Strömberg).

Rosenstare *Sturnus roseus* Rr

Fjärde året i rad med unga rosenstarar: 1 1K Sillvik, Hisingen 29 aug (Johan Svedholm), 1 1K Kråkudden, Hönö, Öckerö 19 sep (Hasse Österman, Per Österman). 1 1K Lyse, Torslanda, Hisingen 21 sep (Magnus Unger, Uno Unger). Därmed föreligger 9 fynd (totalt 10 ex) av arten i landskapet, därav endast en adult fågel.

Gulhämpling *Serinus serinus* Rr

Komplettering: 1 sjungande hane påträffades vid Rågårdsvik, Skaftö, Lysekil den 9 april 2000 (Torbjörn Arvidsson). Fyndet har publicerats som en komplettering i SOF:s *Fågelåret 2001*, men placerades av misstag bland de underkända i *Fåglar i Bohuslän*. Därmed har 9 fynd gjorts (13 ex) i landskapet, fördelade på Uddevalla (3), Orust (2), Lysekil (1), Sotenäs (1), Kungälv (1) och Hisingen (1). Månadsvis fördelning: april 3, maj 4, juni 1 och aug 1.

Steglits *Carduelis carduelis*

Även detta år rapporteras två häckningar från Fröland, Uddevalla (Curt Josefsson). I övrigt har arten rapporterats under häckningstid från 18 olika lokaler i landskapet. Dessa fördelar sig enligt följande: Strömstad 3, Tanum 1, Lysekil 1, Uddevalla 5, Lilla Edet 2, Stenungsund 2, Kungälv 2, Hisingen 1 och Öckerö 1.

En mängd obsar finns från fågelmatningar runt om i landskapet, mest imponerande är de upp till 80-85 ex som rapporteras från en fågelmatning vid Smedbergs gård, Munkedal under januari-februari (Peter Rönnberg).

Värd att notera är också den sensommarflock om 10 ad och 50 1K-fåglar som sågs vid Torps gård, Hjärtum, Lilla Edet den 14 augusti (Lasse Svensson). De sistnämnda behöver förstås inte nödvändigtvis vara resultatet av häckningar inom landskapet.

Hämpling *Carduelis cannabina* fe

Fenologi: första vårfynd 25 mars, sista höstfynd 31 oktober.

Snösiska *Carduelis hornemanni* Rr

1 ex Amhult, Torslanda, H-n 19 jan-19 mars (Per Björkman m fl) samt 2 ex samma lokal 6 feb (Magnus Unger, Uno Unger). 1 2K hona Rörö, Ö-ö 27 jan (Christer Fält). 1 hane Backaplan, H-n 19 dec (Per Björkman).

Bändelkorsnäbb *Loxia leucoptera*

Två fynd gjordes detta år, precis som under 2004: 1 ad hane och 3 ad honor Holmen, Lane-Ryr, Uddevalla 13 nov (Hans Petersson). 1 honfärgad Draget, Malmön, Sotenäs 20 nov (Ingemar Åhlund).

Större korsnäbb *Loxia pytyopsittacus*

Fyndbilden ser ut ungefär som under 2004. Ungefär 180 ex sågs totalt, fördelade på 5 fynd under januari-februari, 1 i april och 44 under augusti-december. 27 av fynden gjordes i Sotenäs kommun. Största ansamlingen var 25 ex i Kungshamn, Sotenäs 6 februari (Jan Artursson). Flertalet fynd är från kusten, men ett antal gjordes också i skogsbygderna.

Ökentrumpetare *Bucanetes githagineus* Rr

Årets enda nya art för landskapet blev en riktig högoddsare. Innan 2005 hade ökentrumpetaren blott påträffats tre gånger i landet, nämligen 1966, 1971 och 2001. Så kom då en mindre invasion under senvåren 2005: tre olika fåglar sågs på eller i närheten av Gotland under perioden 28 maj-5 juni. Och en hane dök sedan helt otippat upp på Ramsö söder om Kosteröarna! ***Se foto på sidan 6.*** Denna fågel sågs och fotograferades alltså den 12 juni i Ramsö hamn av Nils Abrahamsson. Den hade också setts dagarna innan av sommarboende. Många fågelskådare från när och fjärran tog sig till ön i regnet påföljande dag, men hade inte turen med sig: ökentrumpetaren stod inte att finna.

Arten häckar närmast i sydligaste Spanien, som den koloniserade i slutet av 1960-talet. Huvudutbredningen är annars i Nordafrika via Mellan Östern till Uzbekistan och västra Pakistan.

Rosenfink *Carpodacus erythrinus*

Minst 51 sjungande rosenfinkar rapporterades mellan 22 maj-21 juni, samt en efterslänrare 29 juli. Årssummorna har därmed hållt sig över 50 sjungande ex fyra år i rad. Höstfynd: ett ex flög lockande förbi Strandbynäs, Uddevalla den 3 september (Jan Uddén, Marcus Isacson). Den kommunvisa fördelningen av sjungande fåglar var som följer:

S-ad	T-m	S-s	M-l	L-l	U-a	L-E	O-t	T-n	S-nd	K-v	H-n	Ö-ö
10	4	-	5	-	1	1	2	-	-	10	15	3

Lappsparv *Calcarius lapponicus*

Ännu ett gott år för arten: sammanlagt gjordes 49 fynd (68 ex), fördelade på 16 fynd (21 ex) mellan 14 mars-27 april och 33 fynd (47 ex) mellan 11 september-5 november. Ingen notering gällde fler än 5 ex.

Ortolansparv *Emberiza hortulana*

Minst 10 fynd (gällande 11 ex) gjordes detta år, fördelade på 3 vårfynd och 7 höstfynd, vilket innebär det bästa året på länge för arten i landskapet. Noterbart är att en sjungande ortolan fanns vid Bua, Lysekil också den 1 maj 2003 – kanske kan det löna sig att hålla den lokalen under uppsikt, då biotopen där är ganska lämplig för arten.

Vårfynd: 1 sj Bua, Lyse, L-l 5 maj (Jörgen Olsson, Ingemar Åhlund). 1 ex Kungshamn, S-s 22 maj (Thomas Eliasson, Jan Artursson). 1 ex Väderöarna, T-m 29 maj (Jan Artursson).

Höstfynd: 2 ex str S Karingön, O-t 19 aug (Peter Strandvik). 1 ex Strandbynäs, Forshälla, U-a 3 sep (Jan Uddén, Marcus Isacson). 1 ex Industriängarna, S-nd 4 sep (Thomas Liebig). Fynd vid Runsvallen, Ytterby, K-v: 1 ex str S 20 aug, 1 sj 21 aug, 1 ex 22 aug, 1 ex str S 31 aug och 1 ex str S 6 sep (samtliga Lars Gustafsson).

Videsparv *Emberiza rustica* Rr

Landskapets femte videsparv upptäcktes rastande på Ursholmen, Koster, Strömstad den 19 oktober (Matti Åhlund, Ingemar Åhlund). Se foto på nästa sida. De tidigare fynden gäller 1 ex Kalvön, Tanum 29 april 1973, 1 ex Klåverön, Kungälv 14 september 1988, 1 ex Herrestadsfjället, Uddevalla 10 maj 1994 och 1 ex som ringmärktes Röda grind, Kungälv 20 september 1997.

Sävsparv *Emberiza schoeniclus* anm.värt

Efter det stora antalet vintersävsparvar under fjolåret så återgick observationerna till en mera normal nivå detta år: 6 fynd (8 ex) under januari och 3 fynd (4 ex) under december, samtliga utom ett från de sydligaste delarna av landskapet.

Videsparv, Ursholmen, Koster, Strömstad 19 oktober 2005. Foto: Matti Åhlund.

Januari: 1 ex Södra Rossö, S-ad 8 jan (Martin Kvarnbäck). 1 ex Röds sund, Hönö, Ö-ö 9 jan (Daniel Gustafsson). 1 ex Torslandaviken, H-n 19 jan (Per Björkman). 1 ex Torslandaviken, H-n 22 jan (Leif Andersson). 2 ex Öxnäs, Säve, H-n 6 feb (Magnus Unger). 2 ex Torslandaviken, H-n 7 feb (Stefan Svanberg). **December:** 2 ex 13 dec (Mathias Theander), 1 ex 21 dec (Uno Unger) och 1 ex 25 dec (Tom Ekman), samtliga från Öxnäs, Säve, H-n.

Kornsparv *Emberiza calandra* Rr

En sjungande kornsparv upptäcktes vid Bua, Skredsvik, Uddevalla den 3 april (Berndt-Johan Lindberg). Därmed har 13 fynd (15 ex) gjorts i landskapet sedan 1953, fördelade på Uddevalla (3), Hisingen (2), Kungälv (2), Orust (2), Stenungsund (2), Tanum (1) och Sotenäs (1). Månadsvis: januari 1, april 4, maj 3, juni 2, juli 1, oktober 1 och november 1.

Första gången arten påträffades i Bohuslän var den 7 juni 1837, då Wilhelm von Wright sköt ett exemplar på Orust. På 1850-talet började arten uppträda på Hisingen, för att framåt 1880 sprida sig till andra kulturbygder på olika håll i Bohuslän. Skaftö i Lysekils kommun tycks exempelvis ha varit ett av artens fästen i den mellersta delen av landskapet. I början av 1900-talet försvann dock kornsparven från sina nordliga utposter, och kring 1940 tycks den endast ha förekommit sparsamt i Kungälvs kommun och på Hisingen. Därefter finns bara enstaka fynd; det första av dessa gäller en sjungande fågel i Torsby socken, Kungälv den 18 juli 1953 (*uppgifter från Rune Hixén*).

Fynd under behandling

Stäpphök	1 ad hane	Källdal, Herrestad, U-a	2005-05-19
Vattenpiplärka	1	Fykan, Ramsvikslandet, S-s	2005-04-08

Fynd som inte godkänts för publicering

Följande observationer har inte publicerats. I de flesta fall beror det på att raritetsrapport saknas. Uttaget från Svalan 2006-04-29.

Svartnäbbad islom	1	Kråkudden, Hönö, Ö-ö	2005-01-11
Svartnäbbad islom	2	Kråkudden, Hönö, Ö-ö	2005-11-15
Vitnäbbad islom	1	Kråkudden, Hönö, Ö-ö	2005-11-13
Ob. islom	1	Kråkudden, Hönö, Ö-ö	2005-11-02
Ob. islom	1	Kråkudden, Hönö, Ö-ö	2005-11-13
Gulnäbbad lira	1	Soteskär, S-s	2005-09-18
Gulnäbbad lira	1	Fykan, Ramsvikslandet, S-s	2005-01-13
Toppskarv	1 1K	Välkommen, Björlanda, H-n	2005-09-04
Toppskarv	1	Ödsmåls kile, K-v	2005-04-18
Brun glada	1 ad	Hökälla, Hisingen	2005-05-10
Ormörn	1	Tofta udde, Lycke, K-v	2005-09-01
Stäpphök	1 ad hane	Håby, M-l	2005-08-05
Aftonfalk	1 1K	Kråkudden, Hönö, Ö-ö	2005-10-03
Jaktfalk	1 2K	Härön, T-n	2005-03-07
Jaktfalk	1 ad hona	Holmen, Lane-Ryr, U-a	2005-03-01
Jaktfalk	1 2K	Sote huvud, Ramsvikslandet, S-s	2005-04-09
Brednäbbad simsnäppa	1	Kråkudden, Hönö, Ö-ö	2005-09-15
Brednäbbad simsnäppa	1 ad	Härmanö, O-t	2005-11-13
Brednäbbad simsnäppa	1 1K	Härmanö, O-t	2005-11-13
Brednäbbad simsnäppa	2 1K	Härmanö, O-t	2005-11-13
Bredstjärtad labb	1	Klädesholmen, T-n	2005-11-13
Bredstjärtad labb	1 1K	Härmanö, O-t	2005-11-05
Bredstjärtad labb	1 ad	Ramsvikslandet, S-s	2005-11-11
Bredstjärtad labb	1 1K	Härmanö, O-t	2005-11-13
Fjällabb	3 1K	Härmanö, O-t	2005-08-27
Tärnmås	1	Grosshamn, Ramsvikslandet, S-s	2005-01-09
Tärnmås	1 2K	Valön, Svenneby, T-m	2005-02-12
Tärnmås	1 1K	Grosshamn, Ramsvikslandet, S-s	2005-11-11
Tärnmås	1 ad	Härmanö, O-t	2005-11-12
Tärnmås	1 1K	Fykan, Ramsvikslandet, S-s	2005-11-15
Vitvingad trut	1 2K	Islandsberg, Skaftö, L-l	2005-03-16
Spetsbergsgrißla	1	Fykan, Ramsvikslandet, S-s	2005-01-13
Vattenpiplärka	1	Haby bukt, S-s	2005-11-15

Vattenpiplärka	1		Haby bukt, S-s	2005-12-26
Gulärta, flavissima	1	hane	Tofta kile, K-v	2005-04-26
Citronärta	1		Myren, Malmö, S-s	2005-09-24
Stenskvätta, leucorrhoa?	1	1K	Kråkudden, Hönö, Ö-ö	2005-10-15
Kungsfågelsångare	1		Ramsviklandet, S-s	2005-10-12
Rosenstare	1	ad	Sigelhult, Uddevalla	2005-05-05
Snösiska	1		Lysekil	2005-03-14
Snösiska	2		Stora Hällungen, S-nd	2005-11-27

Sparvuggla, Trynebacka, Munkedal 26 mars 2005. Foto: Lennart Hermansson.

Rapportmall för Bohuslän 2006

Rapportera följande	alla	Samtliga observationer
	H	Häckning, även trolig. Ange om möjligt häckningsindici
	Hi	Inlandshäckning
	Rr	Raritetsrapport krävs
	1-12	jan-dec
	x	Fynd ej normalt i tid eller rum, ovanligt stora antal
	fe	Fenologi: första och sista normala fynddatum

Ej angivna arter: skriv raritetsrapport

Rapportera också parkrymlingar, hybrider och annat du bedömer vara intressant

knölsvan	x	klykstjärtad stormsvala	alla	morkulla	12-2
mindre sångsvan	alla	havssula	alla	rödspov	alla
sångsvan	H	storskarv	H	myrspov	x
sädgås	alla	toppskarv	alla	småspov	x
spetsbergsgås	alla	rördrom	alla	storspov	H, 5
blåsgås	alla	gråhäger	H	svartsnäppa	x
grågås	12-1, H	svart stork	alla	rödbena	Hi, 12-2, fe
kanadagås	x	vit stork	alla	gluttsnäppa	x
vitkindad gås	alla	bivrak	6-8, fe	skogssnäppa	fe
prutgås	alla	röd glada	alla	grönbena	H, 6
rostand	alla	havsörn	alla	drillsnäppa	fe
gravand	12-1, fe	brun kärrhök	6-7	roskarl	alla
blåsand	6-7, 12-2	blå kärrhök	6-7, 12-2	smalnäbbad simsnäppa	alla
snatterand	alla	ängshök	Rr (ej ad hane)	kustlabb	6-7
kricka	6-7, 12-2	duvhök	4-6	storlabb	alla
gräsand	x	sparvhök	x	dvärgmå	alla
stjärtand	6-7, 1 2-2	ormvråk	x	skrattmå	H
årta	alla	fjällvråk	x	fiskmå	x
skedand	alla	kungsörn	alla	silltrut	fe
brunand	6-7, 12-2	fiskgjuse	6-7, fe	gråtrut	x
vigg	5-6	tornfalk	6-7, 12-2	vittrut	alla
bergand	alla	stenfalk	6-7, 12-2	havstrut	x
ejder	x	lärkfalk	alla	tretåig må	H
praktejder	Rr (ej ad hane)	pilgrimsfalk	alla	skrântärna	alla
alförrädare	Rr (ej ad hane)	vattenrall	alla	kentsk tärna	alla
alfågel	x	småfläckig sumphöna	alla	fisktärna	fe
sjöorre	6-8	kornknarr	alla	silvertärna	6-7
svärta	6-8	rörhöna	5-8, 12-2	småtärna	alla
knipa	x	sothöna	5-8	svarttärna	alla
salskrake	alla	trana	6-7, fe	vitvingad tärna	Rr (ej ad s-dr)
småskrake	x	strandskata	12-1, fe	sillgrissla	H
storskrake	6-8	skärfläcka	alla	tordmule	H
järpe	alla	mindre strandpipare	alla	tobisgrissla	H
orre	alla	större strandpipare	Hi, fe	alkekung	alla
tjäder	alla	fjällpipare	Rr (ej ad s-dr)	lunnefågel	alla
rapphöna	4-7	ljungpipare	6	tamduva	x
vaktel	alla	kustpipare	vår	skogsduva	5-7, fe
fasan	x	tofsvipa	12-1, fe	ringduva	x
smålom	6-7	kustsnäppa	vår	turkduva	H
storlom	6-7	sandlöpare	alla	turturduva	alla
svartnäbbad islom	alla	småsnäppa	vår	gök	fe
vitnäbbad islom	alla	mosnäppa	alla	tornuggla	alla
smådopping	4-7, 12-2	spovsnäppa	vår	berguv	alla
skäggdopping	6-7, 12-2	skärnsnäppa	alla	fjälluggla	alla
gråhakedopping	alla	kärnsnäppa	H, 12-2, fe	hökuggla	alla
svarthakedopping	alla	myrsnäppa	alla	sparvuggla	alla
svarthalsad dopping	Rr (ej ad s-dr)	brushane	H	kattuggla	x
stormfågel	alla	dvärgbeckasin	alla	hornuggla	4-7
grå lira	alla	enkelbeckasin	12-2, fe	jorduggla	alla
mindre lira	alla	dubbelbeckasin	alla		

päruggla	alla	svarthakad buskskvätta	alla (Rr östlig)	trädkrypare	x
nattskärre	alla	stenskvätta	fe	pungmes	alla
tornseglare	fe	ringtrast	alla	sommargylling	alla
kungsfiskare	alla	koltrast	x	törnskata	fe
biätare	alla	björktrast	x	varfågel	5-7
blåkråka	alla	taltrast	12-2, fe	nötskrika	x
härfågel	alla	rödvingetrast	5-7, fe	skata	x
göktyta	alla	dubbeltrast	12-2, fe	nötkråka	H
gröngöling	x	gräshoppsångare	alla	kaja	x
spillkråka	x	flodsångare	alla	råka	x
större hackspett	x	sävsångare	alla	kråka	x
mindre hackspett	alla	kärrsångare	alla	corp	x
tretåig hackspett	alla	rörsångare	fe	stare	x
trädlärka	H	trastsångare	alla	gråsparv	x
sånglärka	fe	härmsångare	fe	pilfink	x
berglärka	alla	höksångare	alla	bofink	x
backsvala	H, fe	ärtsångare	fe	bergfink	6-7
ladusvala	fe	törnsångare	fe	grönfink	x
hussvala	fe	trädgårdssångare	fe	steglits	alla
trädpiplärka	fe	svarthätta	11-3, fe	grönsiska	x
ängsplärka	fe	grönsångare	fe	hämpling	fe
rödstrupig pipplärka	alla	gransångare	6-8, fe	vinterhämpling	x
skärpiplärka	x	lövsångare	fe	gråsiska	H
gulärka	6-7, fe	kungsfågel	x	bändelkorsnäbb	alla
forsärla	H, fe	grå flugsnappare	fe	mindre korsnäbb	x
sädesärla	12-2, fe	mindre flugsnappare	alla	större korsnäbb	alla
sidensvans	x	svartvit flugsnappare	fe	rosenfink	alla
strömstare	H	skäggmes	alla	tallbit	alla
gårdsmyg	x	stjærtmes	x	domherre	x
järnsparv	12-2, fe	entita	x	stenknäck	5-7
rödhake	x	tallita	x	lappsparv	alla
näktergal	alla	tofsmes	x	snösparv	x
blåhake	alla	svartmes	x	gulsparv	x
svart rödstjärt	alla	blåmes	x	ortolansparv	alla
rödstjärt	fe	talgoxe	x	sävsparv	x
buskskvätta	fe	nötväcka	x		

Raritetsrapport insänds så snabbt som möjligt efter observationen.

Raritetsrapportblankett kommer automatiskt på Svalan för de som rapporterar den vägen, men finns också hos rapportmottagaren eller på vår hemsida: www.bohof.com.

Den vanliga årsrapporten insänds till rapportmottagaren senast **31 januari**.

Årsrapporten skall vara uppställd i systematisk ordning i A4 format, och följande 7 kolumner:

Art - antal - kön, ålder, beteende - lokal - kommun - datum (2006-12-31) - observatör.

För att underlätta vårt arbete, sänd gärna rapporten i Excel. Ovanstående rapporteringsmall finns också i Excel på vår hemsida: www.bohof.com

Sänd datoruppgifter per e-post, CD eller diskett. Pappersrapporter accepteras också.

Rapportmottagare: Lars Viktorsson, Stenbackevägen 5, 451 34 Uddevalla
Tel 0522 - 860 37
E-post: lars.v@spray.se

*Årets tuvsnäppa, Breviks kile, Tjörn 17 september.
Foto: Patrik Jonasson.*

Styrelsen i Bohusläns Ornitologiska Förening

(gäller fram till årsmötet 2007)

Ordförande	Peter Backman proregulus@telia.com Tel mobil 0704-41 76 45
Sekreterare	Sussie Carlström sussie@nyttodata.se Tel 0522-184 01, mobil 0703-32 25 98
Kassör	Kenneth Johansson kennethgjohansson@telia.com Tel 0522-375 24, mobil 0702-31 65 91
Ledamöter	Anna Johansson anna.johansson@uddevalla.se Tel 0528-701 56, mobil 0701-71 54 26
	Stefan Avenfors stefan.avenfors@telia.com Tel 0304-413 89, mobil 0706-85 15 86
Suppleanter	Maria Johannessen amalia@telia.com Tel 0304-67 87 87, mobil 0708-68 44 45
	Magnus Bladh magnus_bladh@hotmail.com Tel 0522-209 68, mobil 0730-47 29 52

Kommunombud

Kungälv	Gunnar Wikman	Tel 0303-22 00 62
Lysekil	Mats Tunsvik	Tel 0523-403 44
Munkedal	Staffan Nordgren	Tel 0524-221 61
Orust	Stefan Avenfors	Tel 0304-413 89
Sotenäs	Jan Artursson	Tel 0523-301 31
Stenungsund	Lennart Hermansson	Tel 0303-77 32 50
Strömstad	Kent Wilhelmsson	Tel 0526-127 55
Tanum	Göran Strömberg	Tel 0525-292 95
Tjörn	Nils-Erik Nilsson	Tel 0304-67 75 76
Uddevalla	Ronny Charlesson	Tel 0522-233 61

Rapportmottagare

Lars Viktorsson	Stenbackevägen 5, 451 34 Uddevalla E-post: lars.v@spray.se Tel 0522 - 860 37
-----------------	---

Bohusläns Ornitologiska Förening 2006